



Základná škola Ármina Vámbéryho s VJM
Hviezdoslavova ulica 2094/2
Dunajská Streda 929 01

Školský vzdelávací program

2026/2027



V školskom roku 2026/2027 sa vzdelávanie podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie (2023), v znení Dodatku č. 5, uskutočňuje v 1. ročníku. Ostatné kapitoly podľa § 7 ods. 4 školského zákona sa uplatňujú podľa pôvodného školského vzdelávacieho programu, pokiaľ škola neurčí inak.

Učebný plán pre primárne vzdelávanie na školský rok 2026/2027 je uvedený v Prílohe č. 18, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre 1. cyklus

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Charakteristika predmetu

Predmet maďarský jazyk a literatúra je postavený na piatich hlavných komponentoch:

- komunikačná interakcia,
- rečová produkcia,
- písomná produkcia,
- recepcia náučných textov,
- recepcia literárnych textov.

Dôraz sa kladie na porozumenie textu, tvorbu textu a komunikáciu.

Komponenty sa navzájom prelínajú, keďže jazykové zručnosti sú prepojené.

Predmet zdôrazňuje:

- funkčné používanie maďarského jazyka,
- akceptáciu maďarských jazykových variantov používaných na Slovensku,
- spoznávanie maďarskej národnostnej kultúry a literatúry,
- rozvoj zážitkového čítania.



Používanie AI je podporný nástroj, nenahrádza prácu žiaka.

Hlavné ciele 1. cyklu

Žiak má byť schopný:

- viesť jednoduchý dialóg,
- súvisle rozprávať,
- počúvať a čítať texty primerané veku,
- porozumieť počutému a prečítanému,
- prepájať obsah textu s vlastnými zážitkami,
- sledovať vlastné porozumenie textu,
- vytvárať jednoduché písané a obrazovo-písané texty,
- používať jazykové poznatky potrebné na porozumenie a tvorbu textu.

Komponenty predmetu

KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA

Ciele rozvoja

Žiak:

- nadväzuje kontakt, zdraví, predstavuje sa, oslovuje,
- vedie jednoduchý dialóg verbálne aj neverbálne,
- vyjadruje pocity, potreby, názory,
- používa zdvorilé komunikačné formy,
- rozlišuje medzi ľudskou a AI komunikáciou,
- spolupracuje s rovesníkmi,
- kladie otázky a odpovedá.

Obsah

- pozdrav, oslovenie, predstavenie, tykanie–vykanie,
- prosba, želanie, súhlas, nesúhlas,
- otázky a odpovede,
- pravidiel dialógu,
- rozpoznanie zdvorilej a zraňujúcej komunikácie.



Aktivita

- rolové hry,
- párové dialógy,
- rozpoznávanie emócií z mimiky a gest.

REČOVÁ PRODUKCIA

Ciele rozvoja

Žiak:

- zhromažďuje informácie,
- tvorí krátke ústne prejavy,
- rozpráva príbeh (skutočný alebo vymyslený),
- opisuje predmety, osoby, činnosti,
- prednesie príležitostný prejav (pozdrav, pozvanie),
- artikuluje zrozumiteľne a používa primeraný prízvuk.

Obsah

- výber témy,
- tvorba viet,
- informovanie, rozprávanie, opis,
- časová následnosť a príčinné vzťahy.

PÍSMONÁ PRODUKCIA

Ciele rozvoja

Žiak:

- správne píše písmená maďarskej abecedy,
- tvorí krátke jednoduché texty,
- píše informačné, rozprávacie a opisné texty,
- používa pravopisné pravidlá,
- upravuje vlastný text.

Obsah

Základné písanie



- jemná motorika, prípravné grafomotorické cvičenia,
- vzťah zvuk–písmeno,
- písanie písmen, slabík, slov, viet,
- prepis, opis, diktát, písanie z pamäti.

Proces tvorby textu

- výber témy,
- zhromažďovanie informácií,
- tvorba viet,
- členenie textu podľa obrázkového alebo slovného plánu,
- písanie príbehu (úvod–jadro–záver),
- prezentácia vlastného textu.

Typy textov

- odkaz, pozvánka, blahoželenie, ospravedlnenie,
- plagát, pojmová mapa, projektová práca,
- zážitkový opis, vymyslený príbeh.

Jazykové prostriedky a pravopis

- delenie slov, slabikovanie,
- krátke–dlhé samohlásky a spoluhlásky,
- veľké písmená,
- interpunkcia, jednoduché pravidlá čiarkovania,
- j–ly v známych slovách,
- typy viet (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia),
- synonymá, antonymá, slovné rodiny.

RECEPCIA NÁUČNÝCH TEXTOV

Ciele rozvoja

Žiak:

- číta plynulo,



- rozumie obrazovým a obrazovo-písaným textom,
- rozpoznáva explicitné a implicitné informácie,
- vyhľadáva informácie v texte,
- zhrnie obsah vlastnými slovami,
- rozlišuje typy textov,
- používa kritické myslenie pri práci s AI.

Obsah

- čítanie písmen, slabík, slov, viet,
- správna výslovnosť, tempo, prízvuk,
- vyhľadávanie kľúčových slov,
- triedenie informácií,
- tvorba zhrnutia,
- interpretácia plagátu, zoznamu, tabuľky, diagramu, piktogramu,
- porozumenie reklame a vzdelávaciemu videu.

RECEPCIA LITERÁRNYCH TEXTOV

Ciele rozvoja

Žiak:

- číta literárny text primeraný veku,
- rozpoznáva prvky textu (postavy, miesto, čas),
- rozlišuje žánre,
- rozpoznáva znaky rozprávky,
- dokončí príbeh (ústne, dramatizáciou, ilustráciou),
- prednesie báseň alebo prózu.

Obsah

- čítanie písmen (malé, veľké, písané, tlačené),
- vzťah zvuk–písmeno,
- ľudová vs. autorská rozprávka,
- charakteristika postáv,



- vyhľadávanie kľúčových slov,
- členenie textu, tvorba názvu,
- jednoduchý plán,
- dramatizácia, ilustrácia,
- poézia vs. próza,
- rým, rytmus, strofa,
- fakt vs. fikcia,
- čitateľský denník,
- základy práce s knižnicou.

Tematické okruhy

- rodina
- škola
- príroda a životné prostredie
- kultúra a tradície
- zdravie a šport
- voľný čas a hobby

Základné literárnovedné pojmy

- žánre folklóru: rozprávka, riekanka, hádanka, pieseň, hra
- žánre detskej literatúry: báseň, rozprávka, príbeh, komiks
- strofa, rým, rytmus
- názov, téma, hlavná myšlienka, odsek, kapitola
- úvod, jadro, záver
- hlavná a vedľajšia postava
- miesto, čas
- základné pojmy divadla, filmu, rozhlasu a televízie

Komponent: Komunikácia a interakcia



Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Komunikácia a interakcia	Nadviazanie kontaktu s komunikačným partnerom	Reaguje na prítomnosť inej osoby. Používa známe slová a krátke pozdravy.
Komunikácia a interakcia	PodĎakovanie a ospravedlnenie v komunikačnej situácii	Na podnet učiteľa jednoducho reaguje (pozdrav, ospravedlnenie). Používa formulky s pomocou učiteľa.
Komunikácia a interakcia	Vedenie jednoduchého dialógu verbálne aj neverbálne	S pomocou učiteľa sa zapája do krátkej komunikácie, odpovedá jednoslovné alebo neverbálne.
Komunikácia a interakcia	Vyjadrenie vlastného názoru verbálne a neverbálne	S pomocou učiteľa vyjadruje základný postoj (áno/nie).
Komunikácia a interakcia	Návrh spoločných komunikačných pravidiel	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.
Komunikácia a interakcia	Osvojenie spôsobov komunikácie podporujúcich zdravé a bezpečné vzťahy	Jednoduchými slovami alebo gestami reaguje na spolužiakov; používa slová a gestá podporujúce bezpečné vzťahy.
Komunikácia a interakcia	Vysvetlenie dôvodu vlastného konania	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.
Komunikácia a interakcia	Rozlišovanie typov vzťahov a foriem správania	Na základe obrázkov alebo príbehov rozpozná základné typy správania; jednoducho reaguje.
Komunikácia a interakcia	Rozpoznanie rozdielu medzi komunikáciou človeka a umelej inteligencie	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.



Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Komunikácia a interakcia	Spolupráca pri riešení konkrétnych úloh	S pomocou učiteľa plní jednoduché pokyny spolu s ostatnými; sleduje vzor a zapája sa.
Komunikácia a interakcia	Používanie komunikačných a metakomunikačných prostriedkov v dialógu	S pomocou učiteľa používa gestá alebo mimiku na vyjadrenie súhlasu či nesúhlasu.
Komunikácia a interakcia	Používanie aktívnej slovnej zásoby a viet s rôznym komunikačným zámerom	S pomocou učiteľa používa naučené slová a krátke vety v rôznych dialógoch.

Komponent: Produkcia reči

Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Produkcia reči	Zhromažďovanie základných informácií k téme hovorenia	S pomocou učiteľa alebo obrázkov pomenúva známe predmety a osoby súvisiace s témou.
Produkcia reči	Formulovanie jednoduchej ústnej informácie	S pomocou učiteľa opakuje alebo dopĺňa základné slová.
Produkcia reči	Rozprávanie skutočného alebo vymysleného príbehu	S pomocou učiteľa alebo obrázkov reprodukuje krátke časti deja.
Produkcia reči	Opis hlavných znakov pozorovaného predmetu alebo činnosti	S pomocou učiteľa alebo obrázka pomenuje predmet alebo osobu.
Produkcia reči	Prednes jednoduchého príležitostného prejavu	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.



Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Produkcia reči	Porozumenie počutej reči	Rozumie iba známym slovám alebo opakovaným pokynom.
Produkcia reči	Používanie slovnej zásoby, lexikálnych vzťahov a viet s rôznym komunikačným zámerom	S pomocou učiteľa a podľa vzoru používa jednoduché vety.
Produkcia reči	Zrozumiteľná artikulácia, výslovnosť, modulácia hlasu, mimika a gestá	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.

3. Komponent: Písomná produkcia (1. časť)

Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Písomná produkcia	Automatizované a čitateľné písanie všetkých písmen maďarskej abecedy	S pomocou učiteľa alebo vzoru napíše jednotlivé písmená.
Písomná produkcia	Správne a čitateľné písanie jednoduchých, krátkych textov	S pomocou učiteľa alebo podľa vzoru píše slová alebo veľmi krátke vety.
Písomná produkcia	Tvorba súvislého a nesúvislého textu na tému blízku žiakovi	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.

Komponent: Písomná produkcia (2. časť)

Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Písomná produkcia	Písanie jednoduchého informatívneho, rozprávacieho a opisného textu	S pomocou učiteľa napíše jednu až dve vety o známej veci.



Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Písomná produkcia	Jednoduché vyhľadávanie informácií	S pomocou učiteľa rozpozná písmená alebo obrázky.
Písomná produkcia	Používanie pravopisných pravidiel pri písaní	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.
Písomná produkcia	Používanie slovnej zásoby, lexikálnych vzťahov a viet s rôznym komunikačným zámerom pri písaní	S pomocou učiteľa používa obmedzený počet známych slov.
Písomná produkcia	Formálna, jazyková a obsahová úprava textu	S pomocou učiteľa opraví jedno slovo podľa vzoru.

Komponent: Recepcia náučných textov

Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Recepcia náučných textov	Plynulé a správne čítanie náučných textov primeraných veku	S pomocou učiteľa číta slová a krátke vety.
Recepcia náučných textov	Porozumenie súvislým a nesúvislým textom s obrázkami	S pomocou učiteľa prepája text s obrázkom a rozpoznáva základné slová.
Recepcia náučných textov	Identifikácia explicitných významov	S pomocou učiteľa rozpozná známe slová a vety; zopakuje alebo ukáže predmet z textu.



Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Recepcia náučných textov	Vyvodzovanie implicitných významov	Intuitívne reaguje na počutý text, často podľa ilustrácie; vyjadruje základné dojmy.
Recepcia náučných textov	Vyhľadávanie informácií v texte	S pomocou učiteľa ukáže alebo zakrúžkuje hľadané slovo.
Recepcia náučných textov	Reprodukcia textu vlastnými slovami	S pomocou učiteľa zopakuje jedno–dve slová; vlastnými slovami vráti slová z textu.
Recepcia náučných textov	Rozlišovanie základných typov náučných textov	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.
Recepcia náučných textov	Používanie pravopisných a lexikálnych poznatkov pri porozumení	S pomocou učiteľa rozpozná známe slová podľa tvaru a zvuku.
Recepcia náučných textov	Porovnanie informácií z AI a z dôveryhodných zdrojov	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.

Komponent: Recepcia literárnych textov

Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Recepcia literárnych textov	Plynulé a správne čítanie literárnych textov s porozumením	S pomocou učiteľa číta slová a krátke vety.
Recepcia literárnych textov	Identifikácia explicitných významov	Rozumie jednoduchým slovám a vetám; reaguje gestom alebo slovne.



Komponent	Vzdelávací štandard	Minimálny výstup učenia
Recepcia literárnych textov	Vyvodzovanie implicitných významov	Emocionálne reaguje na príbeh.
Recepcia literárnych textov	Vyjadrenie zážitkov súvisiacich s textom	Jednoducho reaguje s vizuálnou podporou.
Recepcia literárnych textov	Pomenovanie žánrov detskej literatúry a folklóru	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.
Recepcia literárnych textov	Identifikácia základných prvkov textu	S pomocou učiteľa identifikuje postavy.
Recepcia literárnych textov	Rozpoznanie znakov rozprávok	S pomocou učiteľa rozpozná postavy a motívy.
Recepcia literárnych textov	Dokončenie začatej rozprávky	S pomocou učiteľa vyberie obrázok alebo slovo na doplnenie.
Recepcia literárnych textov	Jednoduchá reprodukcia obsahu	S pomocou učiteľa zopakuje alebo ukáže, o čom bol text.
Recepcia literárnych textov	Prednes básne alebo prózy	Na postup do ďalšieho cyklu nie je potrebné splniť.

Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Charakteristika predmetu Slovenský jazyk a slovenská literatúra (SJSL)

Predmet **Slovenský jazyk a slovenská literatúra** patrí do vzdelávacej oblasti **Jazyk a komunikácia**. Jeho hlavným cieľom je rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov a viesť ich k aktívnemu, funkčnému, kultivovanému a sebavedomému používaniu slovenského jazyka v každodenných, školských i spoločenských situáciách.



Predmet podporuje rozvoj čitateľskej gramotnosti, kritického myslenia, tvorivosti, kultúrneho povedomia a pozitívneho vzťahu k jazyku, literatúre a národnému kultúrnemu dedičstvu. Pri výučbe sa kladie dôraz na praktickú komunikáciu, porozumenie textom, tvorbu vlastných prejavov a aktívne používanie jazyka v autentických komunikačných situáciách.

Vzdelávanie je založené na aktívnej práci žiakov s hovorenými, písanými, vecnými aj umeleckými textami. Žiaci si postupne osvojujú schopnosť porozumieť textom, vyhľadávať, spracúvať a hodnotiť informácie, formulovať vlastné názory a primerane komunikovať v rôznych komunikačných situáciách. Učenie prebieha prostredníctvom zmysluplných úloh, ktoré podporujú samostatnosť, spoluprácu, tvorivosť a kritické myslenie.

Obsah predmetu prepája jazykovú a literárnu zložku. Rozvíjajú sa receptívne aj produktívne jazykové činnosti – počúvanie, čítanie, hovorenie a písanie. Súčasťou vzdelávania je práca s informačnými aj umeleckými textami, budovanie vzťahu k literatúre, rozvoj estetického cítenia a schopnosti reflektovať vlastné skúsenosti a zážitky.

Komponenty vzdelávacích štandardov

Vzdelávacie štandardy predmetu sú usporiadané do piatich vzájomne prepojených komponentov:

Komunikačná interakcia

Komunikačná interakcia je zameraná na rozvoj schopnosti aktívne sa zapájať do komunikácie. Žiak sa učí viesť dialóg, spolupracovať s komunikačnými partnermi, rešpektovať pravidlá komunikácie, pozorne počúvať druhých a primerane reagovať na ich prejavy. Rozvíja si schopnosť používať jazyk v rôznych sociálnych a komunikačných situáciách.

Hovorená produkcia

Hovorená produkcia podporuje rozvoj ústneho vyjadrovania. Žiak sa učí jasne, zrozumiteľne a vecne formulovať svoje myšlienky, názory, skúsenosti a pocity. Rozvíja si slovnú zásobu, schopnosť rozprávať, opisovať, vysvetľovať a argumentovať primerane veku, komunikačnej situácii a komunikačnému zámeru.



Písaná produkcia

Písaná produkcia sa zameriava na tvorbu písaných textov. Žiak sa učí písomne vyjadrovať svoje myšlienky, skúsenosti a informácie, vytvárať rôzne druhy textov a využívať jazykové, štylistické a pravopisné pravidlá. Postupne rozvíja schopnosť tvoriť zrozumiteľné, logicky usporiadané a účelné písomné prejavy.

Vecná recepcia

Vecná recepcia rozvíja schopnosť porozumieť informačným, náučným a vecným textom. Žiak vyhľadáva, triedi, interpretuje a hodnotí informácie z rôznych zdrojov. Učí sa identifikovať hlavné myšlienky textu, pracovať s informáciami, prepájať ich s vlastnými poznatkami a kriticky ich posudzovať.

Zážitková recepcia

Zážitková recepcia je zameraná na vnímanie, prežívanie a interpretáciu textov, predovšetkým literárnych diel. Žiak rozvíja čitateľské zážitky, porozumenie literatúre a schopnosť vyjadriť svoje pocity, názory a hodnotenia. Prostredníctvom literatúry si vytvára vzťah ku kultúrnym hodnotám, rozvíja estetické cítenie, empatiu a schopnosť reflektovať vlastné skúsenosti.

Záver

Všetky komponenty sa navzájom dopĺňajú a spoločne vytvárajú komplexný systém rozvoja jazykových, komunikačných, čitateľských a literárnych kompetencií žiakov. Predmet Slovenský jazyk a slovenská literatúra pripravuje žiakov na efektívnu komunikáciu v slovenskom jazyku, podporuje ich schopnosť samostatne sa učiť, kriticky spracúvať informácie a aktívne sa zapájať do spoločenského a kultúrneho života.

Anglický jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet anglický jazyk patrí do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia. Jeho cieľom je rozvíjať komunikačné jazykové kompetencie žiakov prostredníctvom počúvania, hovorenia, čítania a písania. Vyučovanie je založené na aktívnom



osvojovaní si jazyka v autentických komunikačných situáciách primeraných veku žiakov.

Žiaci si osvojujú základnú slovnú zásobu a jednoduché jazykové štruktúry prostredníctvom hier, piesní, riekaniek, príbehov, dramatizácie, projektových aktivít a práce s digitálnymi technológiami.

Vyučovanie smeruje k rozvíjaniu pozitívneho vzťahu k cudziemu jazyku a k spoznávaniu kultúrnej rozmanitosti anglicky hovoriacich krajín.

CIELE PREDMETU

Žiak:

- porozumie jednoduchým pokynom a krátkym textom;
- reaguje primerane na jednoduché otázky;
- komunikuje v bežných každodenných situáciách;
- predstaví seba, svoju rodinu a svoje záujmy;
- vytvára jednoduché ústne a písomné prejavy;
- rozvíja schopnosť spolupracovať;
- využíva rôzne zdroje informácií;
- rozvíja pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov;
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť.

KOMPONENTY VZDELÁVANIA

Vzdelávací obsah predmetu je usporiadaný do troch komponentov:

KOMPONENT 1 – RECEPCIA

Charakteristika

Žiak rozvíja schopnosť porozumieť hovorenému a písanému prejavu.

Ciele učenia

Žiak:



- porozumie jednoduchým pokynom;
- identifikuje základné informácie;
- rozpozná známu slovnú zásobu;
- pracuje s obrázkovou oporou;
- porozumie krátkym textom;
- rozumie jednoduchým otázkam.

Výkonový štandard

Žiak:

- reaguje na pokyny učiteľa;
- priradí slová a vety k obrázkom;
- identifikuje osoby, predmety a činnosti;
- porozumie jednoduchému dialógu;
- rozlíši základné informácie v texte.

Obsahový štandard

- jednoduché pokyny;
- krátke dialógy;
- riekanky a piesne;
- obrázkové príbehy;
- jednoduché texty;
- základná slovná zásoba.

KOMPONENT 2 – INTERAKCIA

Charakteristika

Žiak komunikuje v jednoduchých každodenných situáciách.

Ciele učenia

Žiak:

- nadväzuje komunikáciu;
- kladie a odpovedá na otázky;



- používa zdvorilostné frázy;
- spolupracuje s ostatnými;
- vyjadruje svoje potreby a záujmy.

Výkonový štandard

Žiak:

- pozdraví a rozlúči sa;
- predstaví seba a iných;
- požiadá o pomoc;
- reaguje na jednoduché otázky;
- vedie krátky rozhovor.

Obsahový štandard

- predstavenie sa;
- rodina;
- škola;
- voľný čas;
- každodenné situácie;
- zdvorilostné frázy.

KOMPONENT 3 – PRODUKCIA

Charakteristika

Žiak vytvára jednoduché ústne a písomné prejavy.

Ciele učenia

Žiak:

- pomenuje osoby, predmety a činnosti;
- tvorí jednoduché vety;
- opisuje svoje okolie;
- reprodukuje krátke texty;
- vytvára jednoduché projekty.



Výkonový štandard

Žiak:

- pomenuje osoby a predmety;
- opíše rodinu a svoje záujmy;
- recituje riekanku;
- napíše krátky pozdrav;
- prezentuje jednoduchý projekt.

Obsahový štandard

- jednoduché vety;
- opis osoby;
- krátke odkazy;
- blahoželania;
- projekty;
- prezentácie.

4. PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Komunikačná gramotnosť

- aktívne počúvanie,
- porozumenie textu,
- primerané vyjadrovanie.

Digitálna gramotnosť

- využívanie digitálnych zdrojov,
- interaktívne cvičenia.

Sociálna a personálna gramotnosť

- spolupráca vo dvojiciach a skupinách,
- rešpektovanie pravidiel komunikácie.

Kultúrna gramotnosť

- spoznávanie tradícií anglicky hovoriacich krajín.



Občianska gramotnosť

- rešpektovanie odlišností,
- tolerancia a spolupráca.

METÓDY A FORMY PRÁCE

Metódy vyučovania

Vo vyučovaní anglického jazyka sa využívajú:

- motivačný rozhovor,
- demonštračné metódy,
- názorné vyučovanie,
- jazykové hry,
- dramatizácia,
- piesne a riekanky,
- práca s obrázkovým materiálom,
- práca s digitálnymi technológiami,
- projektové vyučovanie,
- opakovanie a upevňovanie učiva.

Formy práce

- frontálne vyučovanie,
- individuálna práca,
- práca vo dvojiciach,
- skupinová práca,
- kooperatívne vyučovanie.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Pri hodnotení sa prihliada na:

- úroveň porozumenia hovorenému prejavu,
- úroveň čítania s porozumením,
- schopnosť ústnej komunikácie,



- schopnosť samostatného písomného prejavu,
- jazykovú správnosť,
- aktivitu a spoluprácu,
- projektové práce,
- individuálny pokrok žiaka.

Používajú sa:

- priebežné hodnotenie,
- ústne hodnotenie,
- písomné práce,
- sebahodnotenie,
- formatívne hodnotenie.

ZÁVER DOKUMENTU

Používané učebné zdroje

Základná učebnica

Family and Friends 1 Second Edition

Oxford University Press

Doplňkové materiály

- pracovný zošit Family and Friends 1 Second Edition;
- audio nahrávky;
- flashcards;
- interaktívne cvičenia;
- digitálne materiály Oxford University Press;
- obrazový materiál;
- pracovné listy;
- didaktické hry.

Prierezové témy

Vo vyučovaní sa priebežne uplatňujú:



- osobnostný a sociálny rozvoj;
- multikultúrna výchova;
- environmentálna výchova;
- mediálna výchova;
- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra;
- digitálna gramotnosť;
- finančná gramotnosť primeraná veku žiakov.

Poznámka

Učebné osnovy boli vypracované v súlade so:

- **Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie;**
- vzdelávacou oblasťou **Jazyk a komunikácia;**
- požiadavkami nového kurikula;
- školským vzdelávacím programom školy:

Vzdelávacia oblasť Matematika a informatika

Matematika

Charakteristika – Matematika pre 1. cyklus

Vyučovací predmet **matematika** v 1. cykle základného vzdelávania je zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a rozvoj matematického myslenia prostredníctvom aktívneho objavovania, skúmania a riešenia problémov.

Matematické vzdelávanie nevníma matematiku len ako súbor vedomostí, ale predovšetkým ako nástroj na rozvoj logického, kritického a tvorivého myslenia. Žiaci si osvojujú matematické poznatky prostredníctvom praktických činností, manipulácie s predmetmi, diskusie a spolupráce. Takýto prístup podporuje rozvoj vytrvalosti, presnosti, argumentácie, komunikácie a schopnosti riešiť problémy v každodennom živote.

Hlavným cieľom matematického vzdelávania je rozvíjať matematickú gramotnosť, teda schopnosť rozpoznávať matematické aspekty problémov a využívať matematické nástroje pri ich riešení. Matematicky gramotný žiak dokáže používať matematický jazyk, vytvárať a interpretovať matematické reprezentácie, navrhovať



stratégie riešenia problémov, logicky argumentovať a využívať matematické nástroje vrátane digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie. Používanie AI sa chápe ako podporný prostriedok učenia, pričom sa zdôrazňuje potreba kriticky hodnotiť jej výstupy a používať ju zodpovedne a eticky.

Obsah matematiky je rozdelený do troch základných komponentov: **Čísla a operácie s číslami**, **Závislosti, vzťahy a práca s údajmi** a **Geometria**. Každý z nich prispieva k rozvoju matematického myslenia a poskytuje žiakom príležitosti na riešenie praktických úloh. Súčasťou všetkých komponentov sú matematické praktiky, ktoré zahŕňajú používanie matematických reprezentácií, matematické modelovanie a matematický jazyk, komunikáciu a argumentáciu. Tieto praktiky vedú žiakov k tomu, aby dokázali svoje riešenia vysvetliť, obhájiť a aplikovať v rôznych situáciách.

V 1. cykle je hlavným cieľom dosiahnuť elementárnu úroveň matematickej gramotnosti. Žiaci sa učia používať prirodzené čísla pri riešení jednoduchých úloh, pracovať s údajmi, rozpoznávať pravidlá a vzťahy, orientovať sa v priestore a vytvárať jednoduché matematické reprezentácie. Dôležitou súčasťou je aj rozvoj logického myslenia a schopnosti robiť jednoduché úsudky pri riešení problémov.

Najväčšiu časť učiva tvorí oblasť **Čísla a operácie s číslami**. Žiaci pracujú s prirodzenými číslami do 1000, učia sa ich čítať, zapisovať, porovnávať, usporadúvať a zaokrúhľovať. Rozvíjajú predstavu o čísle ako o počte, poradí alebo pozícii v číselnom rade. Oboznamujú sa s množinami, rozkladom čísel a využívajú číselnú os na orientáciu v číselnom rade. Postupne si osvojujú sčítanie a odčítanie v obore do 1 000, pričom využívajú vlastnosti operácií a rôzne algoritmy výpočtov. Učia sa chápať vzťah medzi sčítaním a odčítaním ako inverznými operáciami a využívajú ich pri kontrole správnosti riešení.

Významnou súčasťou je aj násobenie a delenie v obore do 100. Žiaci sa oboznamujú s rôznymi modelmi násobenia a delenia, osvojujú si základné spoje násobilky a využívajú ich pri riešení úloh. Zároveň sa prvýkrát stretávajú so zlomkami na prípravnej úrovni, kde ich chápu ako časť celku pomocou názorných modelov. V rámci číselných výrazov sa učia pracovať s jednoduchými rovnicami a nerovnicami, určovať neznáme čísla a riešiť jednoduché slovné úlohy. Dôraz sa kladie na porozumenie postupom, zdôvodňovanie riešení a posudzovanie reálnosti výsledkov.



Druhým obsahovým komponentom sú **Závislosti, vzťahy a práca s údajmi**.

Žiaci sa učia rozpoznávať a vytvárať jednoduché vzory a číselné postupnosti, objavovať pravidlá a opravovať chyby vo vzoroch. Rozvíjajú schopnosť vnímať závislosti medzi javmi a aplikovať jednoduché pravidlá v rôznych situáciách. Oboznamujú sa s priamou úmernosťou na prípravnej úrovni a učia sa pracovať s časom a peniazmi. Získavajú základné poznatky finančnej gramotnosti, učia sa rozmieňať mince a bankovky, porovnávať ich hodnotu a riešiť jednoduché úlohy z každodenného života. Rovnako sa učia orientovať v čase, používať hodiny a kalendár a chápať vzťahy medzi časovými jednotkami.

V rámci tejto oblasti sa rozvíjajú aj základy kombinatoriky a pravdepodobnosti. Žiaci riešia jednoduché úlohy s usporiadaním predmetov, hľadajú všetky možné riešenia a objavujú princípy systematického usporiadania. Pri pravdepodobnostných situáciách sa učia rozlišovať medzi istými, možnými a nemožnými udalosťami prostredníctvom jednoduchých experimentov a hier.

Dôležitou súčasťou tejto oblasti je aj **práca s údajmi**. Žiaci zbierajú, triedia, zaznamenávajú a interpretujú údaje pomocou tabuliek, grafov, diagramov a piktogramov. Učia sa vyhľadávať informácie, porovnávať početnosti, dopĺňať chýbajúce údaje a využívať získané informácie pri riešení jednoduchých aplikačných úloh. Rozvíjajú schopnosť orientovať sa v údajoch a využívať ich na rozhodovanie a riešenie problémov.

Treťou obsahovou oblasťou je **Geometria**, ktorá rozvíja geometrické a priestorové myslenie žiakov. Zameriava sa na skúmanie rovinných a priestorových útvarov, orientáciu v priestore a v rovine, meranie a odhadovanie veľkostí. Žiaci získavajú praktické skúsenosti s geometrickými objektmi a učia sa riešiť jednoduché polohové a metrické úlohy. Geometrické poznatky sú prepojené s praktickými situáciami a pomáhajú rozvíjať schopnosť vnímať a analyzovať priestorové vzťahy.

Matematické vzdelávanie v 1. cykle teda vytvára pevné základy pre ďalšie štúdium matematiky. Žiaci si osvojujú základné poznatky o číslach, operáciách, vzťahoch, údajoch a geometrických útvaroch, pričom sa učia premýšľať logicky, argumentovať, spolupracovať a riešiť problémy. Dôraz sa kladie na porozumenie matematickým pojmom a ich využitie v praktických situáciách, aby sa matematika stala prirodzenou súčasťou ich každodenného života.



Charakteristika- Geometria pre 1. cyklus

Geometria v 1. cykle matematického vzdelávania je zameraná na rozvoj priestorového a geometrického myslenia žiakov prostredníctvom praktických činností, manipulácie s predmetmi, pozorovania a objavovania. Cieľom je, aby sa žiaci naučili orientovať v priestore a rovine, rozpoznávať geometrické útvary, pracovať s dĺžkou a meraním, vytvárať jednoduché konštrukcie a rozvíjať predstavu o súmernosti.

Jednou zo základných oblastí je **orientácia v rovine a priestore**. Žiaci sa učia určovať polohu predmetov vzhľadom na seba alebo na iné objekty, opisovať pohyb a orientovať sa pomocou jednoduchých algoritmických postupov. Pracujú so štvorcovou sieťou, jednoduchými mapami, bludiskami a využívajú pojmy ako hore, dole, vpravo, vľavo, pred, za, medzi či vedľa. Učia sa zaznamenávať a interpretovať pohyb pomocou slovných pokynov alebo symbolov a určovať súradnice bodov a políček v štvorcovej sieti.

Ďalšou významnou časťou je **skúmanie geometrických útvarov v rovine**. Žiaci rozpoznávajú, modelujú a triedia základné rovinné útvary podľa ich vlastností. Oboznamujú sa s pojmami bod, úsečka, priamka, polpriamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh a kružnica. Učia sa rysovať základné útvary pomocou pravítka a kružidla, označovať ich vrcholy a skúmať ich vlastnosti. Prostredníctvom manipulácie s predmetmi objavujú vzťahy medzi útvarmi, porovnávajú dĺžky úsečiek a overujú správnosť jednoduchých geometrických konštrukcií.

V oblasti **geometrických útvarov v priestore** sa žiaci oboznamujú so základnými telesami, ako sú kocka, kváder, guľa a valec. Učia sa rozpoznávať ich charakteristické prvky – vrcholy, hrany a stený. Prostredníctvom stavebníc a modelov vytvárajú stavby z kociek, pracujú s plánmi stavieb a učia sa prepájať dvojrozmerné a trojrozmerné zobrazenia. Získavajú skúsenosti so skladaním a rozkladaním telies a postupne objavujú vzťahy medzi rovinnými a priestorovými útvarmi.

Dôležitou súčasťou geometrického vzdelávania je aj **meranie a odhadovanie dĺžky**. Žiaci sa učia používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky, ako sú milimeter, centimeter, decimeter, meter a kilometer. Porovnávajú a usporadúvajú dĺžky, merajú úsečky, odhadujú vzdialenosti, šírky a výšky objektov a následne svoje odhady



overujú meraním. Získané zručnosti využívajú pri riešení geometrických úloh aj v bežných životných situáciách.

Poslednou oblasťou sú **základy súmernosti**. Žiaci sa učia rozlišovať medzi súmernými a nesúmernými útvarmi a intuitívne skúmajú vlastnosti osovej súmernosti. Pomocou skladania a strihania papiera, práce v štvorcovej sieti alebo iných pomôcok vytvárajú osovo súmerné útvary, dopĺňajú chýbajúce časti obrázkov podľa osi súmernosti a tvoria jednoduché súmerné mozaiky. Zároveň sa učia zdôvodňovať, prečo je útvar súmerný alebo nesúmerný.

Geometria v 1. cykle tak poskytuje žiakom základné poznatky a zručnosti potrebné na orientáciu v priestore, porozumenie geometrickým útvarom, meranie a riešenie jednoduchých praktických problémov. Prostredníctvom konkrétnych skúseností a názorných aktivít si budujú priestorovú predstavivosť, presnosť, schopnosť pozorovať a logicky uvažovať, čo vytvára základ pre ďalšie geometrické vzdelávanie.

Informatika

Charakteristika predmetu informatika pre 1. cyklus

Informatika pomáha žiakom spoznávať digitálny svet a rozvíjať informatické myslenie. Učí ich používať digitálne technológie bezpečne, tvorivo a zodpovedne. Žiaci sa oboznamujú so základmi práce s počítačom, získavajú prvé skúsenosti s programovaním, prácou s údajmi a využívaním digitálnych nástrojov. Súčasťou vzdelávania je aj rozvoj základného porozumenia umelej inteligencii (AI), jej možnostiam a rizikám.

V 1. cykle sa informatika vyučuje hravou a intuitívnou formou. Dôraz sa kladie na objavovanie, experimentovanie, spoluprácu a získavanie pozitívneho vzťahu k technológiám. Žiaci sa učia základné pravidlá bezpečného správania v digitálnom prostredí a budujú si zdravé digitálne návyky.

Ciele vzdelávania v 1. cykle

Žiak:

1. Získa základné zručnosti pri práci s počítačom a jednoduchými aplikáciami.



2. Rieši jednoduché problémy pomocou logického myslenia a programovania postupnosti príkazov.
3. Orientuje sa v získavaní a spracovaní informácií.
4. Vníma vplyv a riziká digitálnych technológií vrátane AI.
5. Rozlišuje základné vlastnosti a schopnosti rôznych aplikácií.
6. Pozná základné pravidlá bezpečnej práce s digitálnymi technológiami a AI.

Programovanie

V oblasti programovania sa žiaci učia premýšľať o problémoch a hľadať ich riešenia pomocou jednoduchých krokov.

Žiak dokáže:

- rozhodnúť, či je jednoduché tvrdenie pravdivé alebo nepravdivé,
- navrhovať jednoduché riešenia problémov,
- riadiť vykonávateľa pomocou príkazov,
- vytvoriť program zostavením príkazov do postupnosti,
- interpretovať a spustiť program,
- rozpoznať a opraviť chybu v programe.

Základné pojmy:

- pravda, nepravda,
- a, alebo, nie,
- príkaz,
- postupnosť príkazov,
- program,
- chyba v programe.

Žiaci sa učia plánovať riešenia, sledovať postupnosť krokov a diskutovať o rôznych možnostiach riešenia.



Údaje

Táto oblasť rozvíja schopnosť pracovať s informáciami a rôznymi typmi údajov.

Žiak dokáže:

- vytvárať a upravovať jednoduché obrázky a texty,
- používať základné nástroje editora,
- vyhľadávať informácie v jednoduchých tabuľkách a postupnostiach,
- organizovať údaje podľa zadania,
- pochopiť, že AI sa učí rozpoznávať vzory v údajoch.

Základné pojmy:

- znak,
- slovo,
- text,
- obrázok,
- zvuk,
- tabuľka,
- riadok,
- stĺpec,
- údaj,
- dáta.

Žiaci sa učia usporadúvať informácie do jednoduchých štruktúr a získavať z nich potrebné údaje.

Technológie

V tejto oblasti sa žiaci oboznamujú s digitálnymi zariadeniami, internetom a bezpečným používaním technológií.

Žiak dokáže:



- používať základný hardvér a softvér,
- pracovať s myšou, klávesnicou a dotykovými zariadeniami,
- spúšťať a ukončovať aplikácie,
- získavať informácie z webových stránok,
- posudzovať úspešnosť vyhľadávania,
- uvádzať príklady využitia digitálnych technológií a AI,
- rozpoznávať základné riziká digitálneho prostredia,
- formulovať jednoduchý prompt pre AI chatbot,
- opísať výstup vytvorený AI.

Hardvér a softvér

Žiaci spoznávajú:

- aplikácie,
- ikony,
- okná,
- pracovnú plochu,
- základné ovládanie počítača,
- prihlasovanie do programov.

Internet a web

Žiaci sa učia:

- čo je internet,
- čo je webová stránka a prehliadač,
- používať odkazy,
- vyhľadávať texty a obrázky,
- bezpečne sa pohybovať na internete.



Bezpečnosť

Dôležitou súčasťou je:

- ochrana prihlasovacích údajov,
- bezpečné používanie internetu,
- opatrnosť pri otváraní neznámych stránok a odkazov,
- zodpovedné používanie AI.

Digitálna spoločnosť a umelá inteligencia

Žiaci sa oboznamujú s digitálnymi technológiami, ktoré ich obklopujú doma aj v škole.

Základné pojmy:

- robot,
- umelá inteligencia (AI),
- senzor.

Žiaci sa učia:

- rozpoznávať technológie vo svojom okolí,
- chápať prínosy aj riziká digitálnych nástrojov,
- využívať technológie na učenie, komunikáciu a zábavu primeraným spôsobom,
- formulovať jednoduché zadania pre AI,
- uvedomovať si, že AI môže pomáhať pri riešení úloh, ale jej výstupy treba kontrolovať.

Záver

Prvý cyklus informatiky vytvára základy informatickej gramotnosti. Žiaci získavajú prvé skúsenosti s programovaním, prácou s údajmi a digitálnymi technológiami. Učia sa bezpečne používať internet, rozumieť základným princípom umelej inteligencie a rozvíjajú logické, tvorivé a kritické myslenie potrebné pre život v digitálnej spoločnosti.



Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Charakteristika oblasti

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda je zameraná na rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodovedná gramotnosť predstavuje schopnosť používať prírodovedné poznatky, klásť otázky, skúmať javy a hľadať odpovede na základe pozorovania, skúseností a dôkazov. Žiaci spoznávajú prírodu, jej zákonitosti, vzťahy medzi živou a neživou prírodou a uvedomujú si význam prírodných vied pre každodenný život.

Dôraz sa kladie na bádateľský prístup, pozorovanie, experimentovanie, porovnávanie a vyvodzovanie jednoduchých záverov. Vzdelávanie podporuje rozvoj zvedavosti, kritického myslenia a schopnosti riešiť problémy primerane veku žiakov.

Žiaci si vytvárajú pozitívny vzťah k prírode, učia sa chápať význam ochrany životného prostredia, prírodných zdrojov a zdravého životného štýlu. Postupne si uvedomujú súvislosti medzi činnosťou človeka a zmenami v prírodnom prostredí a rozvíjajú zodpovedný prístup k okolitému svetu.

Ciele vzdelávacej oblasti

- Rozvíjať prírodovednú gramotnosť a záujem o poznávanie prírody.
- Pozorovať, porovnávať, triediť a skúmať prírodné objekty a javy.
- Formulovať otázky a hľadať odpovede prostredníctvom jednoduchého bádania.
- Využívať získané poznatky pri vysvetľovaní javov z každodenného života.
- Rozvíjať schopnosť pracovať s informáciami a vyvodzovať jednoduché závery.
- Chápať základné vzťahy medzi človekom a prírodou.
- Rozvíjať environmentálne povedomie a zodpovedné správanie voči životnému prostrediu.
- Vytvárať pozitívny vzťah k prírode, zdraviu a vedeckému poznávaniu.

Vzdelávacie štandardy – 1. cyklus

Cieľom 1. cyklu je rozvíjať základné prírodovedné predstavy a skúsenosti žiakov nadväzujúce na predprimárne vzdelávanie. Žiaci prostredníctvom pozorovania, skúmania a jednoduchých pokusov spoznávajú prírodné objekty,



organizmy, javy a procesy vo svojom okolí. Učia sa klásť otázky, získavať informácie a formulovať jednoduché závery na základe vlastných skúseností. Zároveň si vytvárajú pozitívny vzťah k prírode a uvedomujú si význam jej ochrany.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Pozorovať a opisovať prírodné objekty, organizmy a javy vo svojom okolí.
2. Porovnávať, triediť a usporadúvať objekty podľa jednoduchých znakov.
3. Rozvíjať bádateľské zručnosti prostredníctvom pozorovania a jednoduchých experimentov.
4. Formulovať otázky a hľadať odpovede na základe vlastného skúmania.
5. Získavať základné poznatky o živej a neživej prírode.
6. Chápať jednoduché vzťahy medzi človekom a prírodným prostredím.
7. Osvojovať si zásady ochrany prírody a zdravého životného štýlu.
8. Prezentať svoje zistenia a rešpektovať názory a pozorovania ostatných.

Človek a spoločnosť

Človek a spoločnosť + etická výchova

1. cyklus Minimálne učebné výstupy z výkonového štandardu

Človek a spoločnosť

Všeobecné usmernenie k vyučovaniu a hodnoteniu žiakov so ŠVVP vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť – etická výchova. Nesplnenie minimálnych učebných výstupov zo vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty – predmet etická výchova – **nie je dôvodom na opakovanie ročníka** u žiakov so ŠVVP. Aktivity realizované v tomto predmete majú predovšetkým podporovať **morálny, osobnostný a sociálny rozvoj žiaka**, pričom sa prihliada na jeho individuálne možnosti, schopnosti a špecifické výchovno-vzdelávacie potreby.

Dôraz sa kladie najmä na:

- rozvoj sociálnych zručností,
- budovanie pozitívnych vzťahov v triednom kolektíve,



- posilňovanie empatie, tolerance, zodpovednosti a rešpektu,
- vytváranie bezpečného prostredia.

Cieľom je vytvoriť také vzdelávacie prostredie, v ktorom sa žiak so ŠVVP môže primerane zapájať do spoločných aktivít triedy a rozvíjať svoje osobnostné a morálne kompetencie v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Žiak identifikuje javy, procesy, udalosti a osoby, ktoré sú významné pre jeho život, komunitu a obec.

Žiak je schopný:

- používať základné pojmy potrebné na priestorovú orientáciu (rovno, doprava, doľava, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za),
- s pomocou pedagóga vyhľadať na mape svoju obec, Slovensko a kontinenty,
- rozpoznať najdôležitejšie miesta vo svojom okolí,
- pomenovať kľúčových aktérov, úrady, inštitúcie a významné udalosti v obci,
- základne sa orientovať v čase.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Žiak s pomocou pedagóga uplatňuje základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií a osvojuje si základy spolupráce v skupine.

Žiak je schopný:

- získavať informácie pozorovaním svojho okolia,
- klásť jednoduché otázky s cieľom získať informácie k vybranej téme,
- získavať informácie z jednoduchých obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video),
- triediť informácie do jednoduchých, jasne odlíšiteľných kategórií,
- podieľať sa na spoločnom riešení jednoduchého úlohy v skupine podľa vopred určeného postupu,
- prezentovať výsledok svojej práce krátkym ústnym opisom alebo jednoduchým obrázkom či plagátom,



- vlastnými slovami vysvetliť, na čo slúži mapa,
- orientovať sa v priestore školy a jej bezprostredného okolia podľa kľúčových orientačných bodov,
- na základe inštrukcií pedagóga vypracovať jednoduchý pôdorys (náčrt) triedy alebo iného vybraného priestoru,
- zúčastniť sa na realizácii jednoduchej ankety zameranej na zisťovanie názorov na vybraný problém v škole alebo jej okolí.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Žiak identifikuje zmeny v čase a priestore vo svojom prostredí.

Žiak je schopný:

- odčítat čas z digitálnych hodín,
- určiť poradie udalostí (skôr, neskôr, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...) a pomenovať činnosti počas vybraného dňa a usporiadať ich v časovej následnosti (ráno, na obed, večer...),
- uviesť jednoduché príklady rozdielov medzi súčasným a minulým spôsobom života,
- opísať spôsob slávania vybraného sviatku v rodine alebo obci a tradície s ním spojené,
- pomenovať aspoň dva dôvody, prečo ľudia cestujú.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a ľudskou činnosťou na miestnej úrovni a pochopiť potrebu ochrany životného prostredia na príkladoch z miestnej krajiny.

Žiak je schopný:

- uviesť jednoduchý príklad vzťahu človeka a krajiny zo svojho prostredia,
- opísať vplyv meniaceho sa počasia na prírodu a život ľudí na jednoduchých príkladoch,



- pomenovať aspoň jednu možnosť šetrenia prírodných zdrojov a ochrany životného prostredia vo svojom okolí.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Uvedomiť si jedinečnosť a hodnotu seba samého a iných.

Žiak je schopný:

- vymenovať svoje jedinečné vlastnosti a jedinečné vlastnosti iných,
- s pomocou pedagóga pomenovať svoje role v rodine a medzi priateľmi,
- vyjadriť, čo ho spája s inými,
- prejavíť citlivosť voči zrejмым potrebám ľudí vo svojom okolí (spolužiaci, priatelia, susedia),
- uviesť jednoduché príklady rozmanitosti vo svojom bezprostrednom prostredí.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Komunikovať pozorne a primeraným spôsobom s ľuďmi vo svojom okolí.

Žiak je schopný:

- uplatňovať základné pravidlá zdvorilej komunikácie na vyjadrenie rešpektu a budovanie dobrých vzťahov,
- jednoducho formulovať svoje myšlienky a pocity,
- pomenovať a základne regulovať svoje emócie tak, aby ich prejavy boli bezpečné a v súlade s dohodnutými pravidlami,
- pokojne vypočuť myšlienky a názory iných,
- vykonávať konkrétne činnosti na rozvoj rodinných a komunitných vzťahov.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Identifikovať morálne dobro v konaní iných a vo vlastnom správaní.

Žiak je schopný:



- s podporou pedagóga opísať svoje charakterové vlastnosti, záujmy, túžby a sny,
- oceniť dobré vlastnosti a schopnosti iných,
- identifikovať hrdinský alebo morálny vzor medzi postavami rôznych príbehov,
- pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania v konkrétnych príkladoch,
- orientovať sa medzi rôznymi hodnotami a rozlišovať, čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, výhodné alebo príjemné.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Pochopiť význam pravidiel, práv a povinností v osobnom živote a v spoločenskom spoložití.

Žiak je schopný:

- dodržiavať pravidlá triedy a školy,
- uplatňovať svoje práva a plniť svoje povinnosti,
- uviesť príklady rôznych povolaní,
- uviesť príklad nákupu tovaru.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Vysvetliť, odkiaľ pochádzajú informácie, aké majú zdroje a pochopiť dôsledky rôznych typov správ, vrátane AI.

Žiak je schopný:

- pomenovať rôzne zdroje informácií,
- rozpoznať typy médií,
- uviesť príklad klamstva,
- identifikovať reklamu v médiách.

Výchovno-vzdelávací cieľ v 1. cykle

Zúčastňovať sa na užitočných aktivitách na úrovni triedneho kolektívu a školy.

Žiak je schopný:



- uviesť príklad, ako možno zlepšiť život triedy.

Náboženská výchova Rímskokatolícká

Náboženská výchova

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova prispieva k harmonickému rozvoju osobnosti žiaka prostredníctvom sprostredkovania kresťanských hodnôt a morálnych princípov. Podporuje duchovný rast žiakov, formovanie ich morálneho vedomia, upevňovanie identity a rozvoj medziľudských vzťahov.

Vyučovací predmet je v súlade s princípmi nového Štátneho vzdelávacieho programu a kurikulárnej reformy **Vzdelávanie pre 21. storočie**, pričom podporuje rozvoj kompetencií žiakov, najmä v oblasti sebaznania, empatie, spolupráce, zodpovednosti a hodnotovo orientovaného rozhodovania.

Náboženská výchova pomáha žiakom spoznávať základy kresťanskej viery, posolstvo Svätého písma, úlohu Cirkvi a možnosti praktického uskutočňovania kresťanského života v každodenných situáciách.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je, aby žiaci:

- poznali základné pravdy kresťanskej viery,
- prehľbovali svoj vzťah k Bohu,
- uvedomovali si vlastnú hodnotu a zodpovednosť,
- rozvíjali svoje morálne uvažovanie a úsudok,
- rešpektovali dôstojnosť každého človeka a hodnotu života,
- osvojovali si postoje lásky, odpustenia a solidarity,
- rozvíjali otvorenosť voči iným ľuďom a kultúram,
- dokázali prijímať rozhodnutia na základe kresťanských hodnôt.

Rozvíjané kompetencie

Náboženská výchova prispieva k rozvoju:



- osobnostných a sociálnych kompetencií,
- morálneho vedomia a etického konania,
- komunikačných zručností,
- sebapoznania a sebareflexie,
- zodpovednosti za seba a spoločnosť,
- hodnotového myslenia a kritického posudzovania situácií.

Výchovno-vzdelávacie stratégie

Vo vyučovaní sa využívajú najmä:

- rozhovor a diskusia,
- práca s biblickými príbehmi,
- skupinová práca,
- projektové vyučovanie,
- dramatizácia,
- kooperatívne učenie,
- zážitkové metódy,
- reflexia a sebareflexia,
- využívanie digitálnych vzdelávacích materiálov.

Hodnotenie predmetu

Hlavným cieľom hodnotenia je podporovať osobnostný a duchovný rast žiaka.

Pri hodnotení sa zohľadňuje:

- aktivita žiaka na vyučovaní,
- spolupráca s ostatnými,
- záujem o preberané témy,
- plnenie zadaných úloh,



- schopnosť aplikovať získané poznatky,
- individuálny pokrok a osobnostný rozvoj.

Formy hodnotenia:

- slovné hodnotenie,
- formatívne hodnotenie,
- sebahodnotenie,
- hodnotenie projektov,
- portfólio žiaka.

Prierezové témy

Predmet prispieva k realizácii prierezových tém:

- osobnostný a sociálny rozvoj,
- výchova k občianstvu,
- multikultúrna výchova,
- environmentálna výchova,
- mediálna gramotnosť,
- ochrana života a zdravia,
- dobrovoľníctvo a solidarita.

Vzdelávacie výstupy

Žiak na konci vzdelávacieho cyklu:

- pozná základné učenie kresťanskej viery,
- orientuje sa v najdôležitejších udalostiach Svätého písma,
- chápe význam kresťanských hodnôt pre každodenný život,
- správa sa s úctou voči druhým ľuďom,
- dokáže vyjadriť svoj názor na jednoduché morálne otázky,



- spolupracuje v skupine a v spoločenstve,
- preberá primeranú zodpovednosť za svoje rozhodnutia a konanie.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce

Charakteristika oblasti

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce je tvorená tromi prepojenými komponentmi: **Technika, Podnikavosť a iniciatívnosť, Kariérová výchova**, ktoré spoločne rozvíjajú technické, tvorivé a kritické myslenie žiakov. Dôraz sa kladie na rozvoj technickej a profesijnej gramotnosti, teda schopnosti techniku používať, chápať, hodnotiť a tvorivo aplikovať pri riešení praktických problémov.

Technicky gramotný žiak rozumie fungovaniu techniky a jej vplyvu na spoločnosť, dokáže technicky myslieť a efektívne využívať technické zariadenia. Profesionálna gramotnosť sa zameriava na identifikáciu a rozvoj kariérových cieľov, sebazpoznanie, prijímanie spätnej väzby a rozhodovanie v procese kariérového plánovania.

Komponenty oblasti tvoria prepojený celok, založený na princípoch **tvoriť/konštruovať a interpretovať/prezentovať**, s dôrazom na tvorivé a kritické myslenie. Obsah je prepojený s praktickými úlohami, plánovaním, experimentovaním a učením sa zo skúseností.

Žiaci sa orientujú vo svete technológií, rozumejú technologickému a vedeckému pokroku aj jeho dopadom na spoločnosť a životné prostredie. Dôraz sa kladie na inovatívne využívanie technológií, vyvodzovanie záverov z dôkazov a rozvoj environmentálnej zodpovednosti vrátane minimalizácie odpadu.

Oblasť rozvíja užívateľské zručnosti, moderné technologické myslenie a hodnotové postoje potrebné pre svet práce. Žiaci prepájajú teoretické poznatky s praktickou činnosťou, učia sa spolupracovať, plánovať a realizovať projekty s kultúrnou, spoločenskou alebo ekonomickou hodnotou, pričom rozvíjajú iniciatívnosť, zodpovednosť, vytrvalosť a schopnosť dosahovať ciele.



Kariérová výchova podporuje plánovanie životných a profesijných ciest, stanovovanie cieľov, hľadanie stratégií ich dosahovania a zvládanie neúspechu v kontexte osobnostného a sociálneho rozvoja žiaka.

Ciele vzdelávacej oblasti

- Využívať poznatky z vedy, techniky a materiálov pri tvorbe vlastných návrhov a rozvíjať inovatívne myslenie.
- Používať technické nástroje, zariadenia a údaje na dosahovanie praktických cieľov.
- Rozhodovať sa a formulovať názory na základe dôkazov.
- Rozvíjať environmentálne povedomie so zameraním na udržateľnosť, minimalizáciu odpadu a zodpovedné nakladanie s materiálmi v kontexte vedecko-technického pokroku.
- Efektívne spolupracovať v tíme a prezentovať vlastné riešenia.
- Chápať základné ekonomické princípy a uplatňovať zodpovedné rozhodovanie v oblasti zdrojov.
- Rozvíjať kompetencie pre kariérové rozhodovanie, plánovanie budúcnosti a profesijnú orientáciu.
- Rozširovať poznatky o svete práce a možnostiach ďalšieho vzdelávania a uplatnenia.
- Identifikovať jednoduché technické a digitálne problémy a navrhovať ich riešenia, rozvíjať digitálne zručnosti.
- Rozvíjať bádateľské zručnosti (pozorovanie, meranie, klasifikácia, interpretácia, experimentovanie a tvorba hypotéz).

Vzdelávacie štandardy – 1. cyklus

Cieľom 1. cyklu je rozvíjať základy technickej gramotnosti nadväzujúce na predprimárne vzdelávanie. Žiaci získavajú poznatky o prírodných a technických



materiáloch a jednoduchých pracovných postupoch a učia sa ich využívať pri riešení základných technických úloh.

Postupne spoznávajú základné princípy fungovania techniky a rozvíjajú porozumenie jej javom. Získavajú tiež základný prehľad o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti aj súčasnosti, čím si osvojujú úvodné prvky profesijnej gramotnosti.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

Získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.

Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.

Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov.

Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.

Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a dnes.

Rozpoznať hodnoty vzťahujúce sa k práci.

Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.

Rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.

Realizovať jednoduchý nápad.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra

Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra – Hudobná výchova

Hudobná výchova v rámci vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra podporuje prirodzený vzťah žiakov k hudbe a rozvíja ich hudobné schopnosti, tvorivosť, estetické cítenie a



kultúrne povedomie. Prostredníctvom spevu, rytmických činností, hry na jednoduchých hudobných nástrojoch, pohybového vyjadrenia a počúvania hudby si žiaci osvojujú základné hudobné zručnosti a získavajú pozitívny vzťah k umeniu.

Dôraz sa kladie na aktívne hudobné prežívanie, objavovanie zvukov, rytmov a melódií, rozvoj hudobnej predstavivosti a vyjadrovanie vlastných pocitov prostredníctvom hudby. Žiaci sa oboznamujú s hudobnými tradíciami, ľudovou kultúrou i rôznymi hudobnými prejavmi súčasnosti. Hudobné aktivity podporujú spoluprácu, komunikáciu, seberealizáciu a rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- Rozvíjať základné hudobné schopnosti prostredníctvom spevu, rytmu a pohybu.
- Vyjadrovať pocity, zážitky a predstavy hudobnými činnosťami.
- Rozpoznávať základné hudobné prvky (rytmus, tempo, dynamiku, melódiu).
- Experimentovať so zvukmi, hlasom a jednoduchými hudobnými nástrojmi.
- Aktívne počúvať hudbu a primerane reagovať na jej charakter.
- Poznávať ľudové piesne, hudobné tradície a kultúrne dedičstvo.
- Rozvíjať estetické cítenie a pozitívny vzťah k hudbe a umeniu.
- Rešpektovať hudobné prejavy druhých a prezentovať vlastné hudobné aktivity.

Vzdelávací štandard – 1. cyklus

Cieľom 1. cyklu je nadviazať na prirodzenú detskú hudobnosť a rozvíjať základné hudobné zručnosti, tvorivosť a schopnosť hudobného vyjadrovania. Žiaci získavajú skúsenosti so spevom, rytmizáciou, hudobno-pohybovými aktivitami a počúvaním hudby. Prostredníctvom hudobných zážitkov spoznávajú rôzne formy hudobného umenia a rozvíjajú citlivosť voči estetickým a kultúrnym hodnotám.

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra – Výtvarná výchova

Charakteristika oblasti

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíja tvorivosť, fantáziu, estetické cítenie a schopnosť žiakov vyjadrovať svoje



myšlienky, pocity a skúsenosti výtvarnými prostriedkami. Žiaci spoznávajú rôzne formy umenia, vizuálnej kultúry a tradičnej ľudovej kultúry, učia sa vnímať ich význam v každodennom živote a spoločnosti.

Dôraz sa kladie na tvorivý proces, experimentovanie s materiálmi, nástrojmi a technikami, ako aj na rozvoj zmyslového vnímania, predstavivosti a sebareflexie. Prostredníctvom vlastnej tvorby a interpretácie umeleckých diel si žiaci rozvíjajú komunikačné schopnosti, rešpekt k rozmanitosti názorov a kultúrnych prejavov.

Ciele vzdelávacej oblasti

- Rozvíjať tvorivosť, fantáziu a schopnosť výtvarného vyjadrovania.
- Využívať základné výtvarné prvky a kompozičné princípy pri vlastnej tvorbe.
- Primerane používať výtvarné nástroje, materiály a techniky.
- Experimentovať s rôznymi spôsobmi výtvarného spracovania podnetov.
- Vnímať, interpretovať a hodnotiť umelecké diela a prejavy vizuálnej kultúry.
- Rozvíjať estetické cítenie a pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám.
- Rešpektovať rozmanitosť umeleckého vyjadrenia a prácu druhých.
- Prezentovať vlastné výtvarné riešenia a reflektovať proces tvorby.

Vzdelávacie štandardy – 1. cyklus

Cieľom 1. cyklu je nadviazať na prirodzený detský výtvarný prejav a rozvíjať základné výtvarné zručnosti, predstavivosť a tvorivé myslenie. Žiaci získavajú skúsenosti s výtvarnými materiálmi, nástrojmi a technikami, učia sa vyjadrovať vlastné predstavy, zážitky, pocity a emócie. Prostredníctvom kontaktu s umením a vizuálnou kultúrou spoznávajú rozmanité spôsoby videnia, myslenia a tvorivého vyjadrovania.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- Rozpoznávať základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a využívať ich vo vlastnej tvorbe.
- Vyjadrovať prostredníctvom výtvarných činností vlastné predstavy, skúsenosti, pocity a fantáziu.
- Používať primerané výtvarné nástroje, materiály a techniky.



- Experimentovať s rôznymi materiálmi a postupmi pri tvorivej práci.
- Vnímať a interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry.
- Poznať význam múzeí, galérií a kultúrnych inštitúcií.
- Rozvíjať citlivosť voči estetickým a kultúrnym hodnotám.
- Rešpektovať prácu druhých a prezentovať výsledky vlastnej tvorby.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Telesná a športová výchova

ZDRAVIE A POHYB - charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára u žiaka priestor pre rozvoj pohybovej a zdravotnej gramotnosti, so zameraním sa na osvojenie vedomostí a zručností súvisiacich so zdravým spôsobom života, pohybovou a športovou aktivitou.

Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok. Pod **pohybovou gramotnosťou** rozumieme zastrešujúci koncept, ktorý zachytáva vedomosti, zručnosti, porozumenie a hodnoty týkajúce sa prevzatia zodpovednosti za cieľavedomú pohybovú aktivitu a pohyb človeka v priebehu celého života, bez ohľadu na fyzické alebo psychologické obmedzenia.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rozvíja sociálnu, emočnú, intelektuálnu ako i etickú stránku žiaka. Pri realizovaní obsahu vzdelávacej oblasti je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov v súlade so základnými princípmi inklúzie. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení svojej všeobecnej pohybovej výkonnosti, pri akceptovaní vlastných pohybových kompetencií a ich limitov.

Aktivity vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb realizované prostredníctvom vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova,

ako aj každodenné školské pohybové aktivity, kurzové formy výučby a výchovná činnosť v rámci školského klubu detí, sa realizujú v rámci konceptu aktívnej školy.

Dôležitým poslaním vzdelávacej oblasti je vytváranie pozitívneho vzťahu žiakov k



pravidelnej pohybovej a športovej činnosti ako nevyhnutného základu aktívneho využívania voľného času. Jedným z hlavných cieľov vzdelávacej oblasti je pochopiť význam pohybu ako esenciálnej súčasti každodenného života a jeho vplyv na duševné a telesné zdravie. Súčasne by žiaci mali mať predstavu o svojich vlastných pohybových kompetenciách, mali by v rámci telesnej a športovej výchovy dostať príležitosť spoznávať zákonitosti fungovania ľudského tela. Tie je možné odhaľovať pravidelným monitorovaním telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti, ktoré poskytnú žiakovi príležitosť získať informácie o vlastných pohybových možnostiach.

Hlavným cieľom:

1. cyklu je, aby žiaci **chápali význam pohybu pre svoje zdravie a vnímali pohyb ako každodennú súčasť svojho života**. Žiaci by mali poznať a zlepšovať úroveň svojej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Očakáva sa, že v 1. cykle budú mať žiaci nadobudnuté základné pohybové zručnosti, ktoré budú predpokladom pre rozvoj pohybovej gramotnosti. Žiaci budú chápať význam fair-play v športe a budú sa snažiť dodržiavať dohodnuté pravidlá v realizovaných pohybových a športových hrách, ktoré podporia ich zmysel pre kolektívnosť a spolupatričnosť. Dôležitou súčasťou je i pochopenie ochrany svojho života a zdravia ako i života a zdravia iných ľudí vo svojom okolí.

Ciele vzdelávacej oblasti:

Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu.

Rozvíjať pohybovú gramotnosť.

Porozumieť vplyvu pohybu na telesné a duševné zdravie.

Vnímať pohybovú aktivitu ako možnosť trávenia voľného času.

Chápať význam diagnostiky ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti vo vzťahu ku zdraviu.

Rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti pohybovými a športovými aktivitami.

Získať vedomosti a zručnosti potrebné pre ochranu života a zdravia v krízových situáciách.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu,

ovládať základné pohybové zručnosti,

dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier,

oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni, dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.



Hodnotenie žiakov

1. Základné východiská a ciele hodnotenia

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu školy. Jeho cieľom je poskytovať žiakovi, učiteľovi a zákonnému zástupcovi relevantnú spätnú väzbu o úrovni dosiahnutých vedomostí, zručností, spôsobilostí a kompetencií, o pokroku žiaka v učení a o oblastiach, v ktorých potrebuje ďalšiu podporu.

Hodnotenie v Základnej škole Ármina Vámbéryho s vyučovacím jazykom maďarským v Dunajskej Strede vychádza z cieľov a vzdelávacích štandardov Štátneho



vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie, zo školského vzdelávacieho programu a z platných právnych predpisov.

Hodnotenie nevnímame iba ako zaznamenávanie výkonu žiaka, ale predovšetkým ako nástroj podpory učenia, rozvoja osobnosti žiaka, jeho motivácie, samostatnosti, zodpovednosti a schopnosti riadiť vlastné učenie.

Hodnotenie smeruje najmä k tomu, aby:

- poskytovalo žiakovi zrozumiteľnú informáciu o tom, čo už zvládol a v čom sa potrebuje zlepšiť,
- sledovalo individuálny pokrok žiaka vo vzťahu k stanoveným vzdelávacím cieľom,
- podporovalo motiváciu žiaka a jeho aktívne zapojenie do učenia,
- rozvíjalo schopnosť sebahodnotenia a sebareflexie,
- poskytovalo učiteľovi informácie potrebné na plánovanie a úpravu ďalšieho vyučovania,
- poskytovalo zákonnému zástupcovi objektívne a zrozumiteľné informácie o priebehu a výsledkoch vzdelávania žiaka,
- zabezpečovalo transparentnosť, objektívnosť, spravodlivosť a primeranú jednotnosť hodnotenia v rámci školy.

2. Základné princípy hodnotenia

Hodnotenie je založené na jasných, zrozumiteľných a vopred stanovených kritériách. Žiak má vedieť, čo sa od neho očakáva, čo je cieľom jeho učenia, podľa akých kritérií bude jeho výkon posudzovaný a akým spôsobom môže dosiahnuť stanovený cieľ.

Pri hodnotení rešpektujeme individuálne osobitosti žiaka, jeho možnosti, potreby a tempo učenia. Dôraz kladieme na individuálny pokrok žiaka a na porovnávanie jeho aktuálneho výkonu s jeho predchádzajúcimi výsledkami. Hodnotenie nesmie byť založené na vzájomnom porovnávaní žiakov.

Hodnotenie sa vzťahuje na výsledok aj proces učenia. Využívajú sa rozmanité zdroje informácií a metódy hodnotenia, aby bolo možné čo najobjektívnejšie posúdiť vedomosti, zručnosti, spôsobilosti, kompetencie a pokrok žiaka.



Pri hodnotení sa uplatňujú najmä tieto princípy:

- transparentnosť a zrozumiteľnosť kritérií,
- objektivnosť a spravodlivosť,
- rešpektovanie individuálneho rozvoja žiaka,
- orientácia na dosahovanie vzdelávacích cieľov,
- sledovanie individuálneho pokroku,
- využívanie rôznych metód a nástrojov hodnotenia,
- poskytovanie rozvojovej spätnej väzby,
- aktívne zapájanie žiaka do procesu hodnotenia,
- podpora sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia,
- rešpektovanie dôstojnosti a osobnosti žiaka.

Hodnotenie je zamerané na výkon, výsledok a proces učenia, nie na osobnosť žiaka. Správanie žiaka sa neposudzuje prostredníctvom hodnotenia jeho vedomostí a výkonu vo vyučovacom predmete.

3. Formy hodnotenia

V pedagogickej praxi školy sa uplatňuje integrovaný prístup k hodnoteniu, v ktorom sa vzájomne dopĺňajú hodnotenie učenia sa, hodnotenie na podporu učenia sa a hodnotenie ako učenie sa.

3.1 Hodnotenie učenia sa – sumatívne hodnotenie

Sumatívne hodnotenie slúži na zhrnutie výsledkov učenia žiaka a na posúdenie miery dosiahnutia stanovených vzdelávacích cieľov a štandardov za určité obdobie alebo po ukončení tematického celku, projektu či inej ucelenej časti vzdelávania.

Pri sumatívnom hodnotení sa môžu využívať najmä:

- písomné práce a testy,
- ústne odpovede,
- praktické úlohy,



- projekty,
- prezentácie,
- portfóliá,
- komplexné úlohy a ďalšie vhodné nástroje podľa charakteru vyučovacieho predmetu.

Sumatívne hodnotenie vychádza z vopred stanovených kritérií a zohľadňuje mieru dosiahnutia očakávaných vzdelávacích výstupov.

3.2 Hodnotenie na podporu učenia sa – formatívne hodnotenie

Formatívne hodnotenie sa uskutočňuje priebežne počas procesu učenia. Jeho cieľom je zisťovať, v akej fáze učenia sa žiak nachádza, čo už zvládol, aké sú jeho silné stránky, kde sa vyskytujú nedostatky a akú podporu potrebuje na ďalšie napredovanie.

Výsledky formatívneho hodnotenia slúžia predovšetkým na podporu učenia a na prispôsobovanie vyučovacieho procesu aktuálnym potrebám žiakov.

Využívajú sa najmä:

- ústna a písomná spätná väzba,
- pozorovanie,
- rozhovor,
- vhodne formulované otázky,
- kontrolné a sebahodnotiace zoznamy,
- projektové úlohy,
- žiacke reflexie,
- portfólio,
- vizuálne a škálovacie nástroje,
- ďalšie metódy primerané veku a potrebám žiaka.



Formatívna spätná väzba má byť konkrétna, zrozumiteľná, cielená a využiteľná pre ďalšie učenie. Poukazuje nielen na aktuálnu úroveň výkonu, ale predovšetkým na možnosti ďalšieho zlepšenia.

3.3 Hodnotenie ako učenie sa – sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie

Súčasťou hodnotenia je primerané zapájanie žiakov do sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia.

Sebahodnotenie vedie žiaka k tomu, aby dokázal posúdiť vlastné učenie, pomenovať svoje silné stránky a oblasti, v ktorých sa potrebuje zlepšiť, stanoviť si ďalšie ciele a postupne preberať zodpovednosť za vlastné vzdelávanie.

Rovesnícke hodnotenie podporuje schopnosť poskytovať a prijímať konštruktívnu spätnú väzbu, rozvíja komunikačné kompetencie, kritické myslenie, spoluprácu a zodpovednosť.

Sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie sa realizujú v bezpečnom a rešpektujúcom prostredí na základe vopred známych cieľov a kritérií.

4. Priebežné hodnotenie

Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje systematicky počas celého výchovno-vzdelávacieho procesu. Poskytuje informácie o aktuálnom stave vedomostí, zručností a kompetencií žiaka, o jeho pokroku a o potrebe ďalšej podpory.

Pri priebežnom hodnotení učiteľ využíva rôzne metódy a nástroje podľa charakteru vyučovacieho predmetu, veku žiakov, stanovených vzdelávacích cieľov a konkrétnej vzdelávacej situácie.

Predmetom hodnotenia môžu byť najmä:

- ústne prejavy,
- písomné práce,
- praktické činnosti,
- riešenie problémových a aplikačných úloh,
- projekty a prezentácie,



- portfóliá,
- pracovné výstupy,
- aktivita súvisiaca s dosahovaním vzdelávacích cieľov,
- individuálny pokrok žiaka.

Frekvencia hodnotenia a výber hodnotiacich nástrojov musia byť primerané rozsahu a charakteru vyučovacieho predmetu. Hodnotenie má poskytovať dostatočné množstvo relevantných informácií o napredovaní žiaka a zároveň nesmie vytvárať neprimeranú záťaž.

Pri plánovaní hodnotenia učiteľ vopred stanovuje vzdelávacie ciele, očakávané žiacke výstupy, kritériá úspechu a vhodné nástroje, ktorými bude zisťovať mieru dosiahnutia cieľov.

5. Súhrnné hodnotenie

Súhrnné hodnotenie vyjadruje výsledky vzdelávania žiaka vo vyučovacom predmete za príslušné klasifikačné obdobie.

Forma súhrnného hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov sa určuje v súlade s § 55 školského zákona, aktuálnymi rozhodnutiami a usmerneniami Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a pedagogickou radou školy v rozsahu kompetencií školy.

Súhrnné hodnotenie vychádza z priebežne získavaných relevantných informácií o učení a výsledkoch žiaka. Pri jeho určovaní sa zohľadňuje miera dosiahnutia vzdelávacích cieľov a štandardov, charakter vyučovacieho predmetu a individuálny pokrok žiaka.

Súhrnné hodnotenie nemožno chápať iba ako mechanický aritmetický priemer jednotlivých priebežných hodnotení. Učiteľ pri ňom posudzuje komplexnú úroveň dosiahnutých vedomostí, zručností, spôsobilostí a kompetencií vo vzťahu k stanoveným cieľom.

Konkrétne formy súhrnného hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov sa uplatňujú v súlade s platnou legislatívou a rozhodnutím školy.

6. Kritériá hodnotenia



Kritériá hodnotenia vychádzajú zo vzdelávacích cieľov a očakávaných výstupov. Sú formulované jasne, stručne, zrozumiteľne a primerane veku žiakov.

Žiak má byť s kritériami oboznámený vopred tak, aby vedel:

- čo je cieľom jeho učenia,
- čo sa od neho očakáva,
- čo bude predmetom hodnotenia,
- podľa čoho bude jeho výkon posudzovaný,
- čo môže urobiť pre zlepšenie svojho výkonu.

Podľa charakteru úlohy sa môžu využívať kritériá zamerané na výsledný produkt aj kritériá zamerané na proces učenia.

Pri hodnotení sa učiteľ usiluje minimalizovať subjektívne vplyvy. Hodnotenie nesmie byť ovplyvnené osobnými sympatiami alebo antipatiami, prvým dojmom, správaním žiaka nesúvisiacim s hodnoteným výkonom ani inými faktormi, ktoré nesúvisia s dosahovaním stanovených vzdelávacích cieľov.

7. Spätná väzba

Spätná väzba je významným nástrojom podpory učenia. Poskytuje žiakovi informáciu o tom, kde sa vzhľadom na stanovený cieľ nachádza, čo sa mu podarilo a čo má urobiť, aby sa ďalej zlepšoval.

Efektívna spätná väzba je:

- konkrétna a jasná,
- primerane načasovaná,
- viazaná na vzdelávacie ciele a kritériá,
- zameraná na výkon a proces učenia, nie na osobnosť žiaka,
- konštruktívna,
- využiteľná pri ďalšom učení.



Spätná väzba má vytvárať priestor na reakciu žiaka a na následné zlepšenie jeho výkonu. Chyba sa vníma ako prirodzená súčasť procesu učenia a ako príležitosť na ďalší rozvoj.

8. Sledovanie a dokumentovanie pokroku žiaka

Pokrok žiaka sa sleduje priebežne a systematicky. Učiteľ využíva primerané spôsoby dokumentovania výsledkov a pokroku podľa charakteru vyučovacieho predmetu a veku žiakov.

Ako dôkazy o učení a napredovaní žiaka môžu slúžiť najmä:

- písomné práce a testy,
- pracovné listy,
- projekty,
- praktické práce a produkty žiaka,
- prezentácie,
- záznamy z pozorovania,
- sebahodnotiace listy,
- reflexie žiaka,
- portfólio,
- ďalšie relevantné výstupy žiaka.

Portfólio môže slúžiť ako jeden z nástrojov na dlhodobejšie sledovanie individuálneho pokroku žiaka. Umožňuje porovnávať jeho aktuálne výsledky s predchádzajúcimi výkonmi a poskytuje podklady pre hodnotenie učiteľom, sebahodnotenie žiaka a informovanie zákonného zástupcu.

9. Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Pri hodnotení žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola rešpektuje jeho individuálne potreby a možnosti a poskytuje mu primeranú podporu v súlade s platnými právnymi predpismi, Štátnym vzdelávacím programom,



odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a podľa potreby s individuálnym vzdelávacím programom.

Pri hodnotení sa zohľadňujú podporné opatrenia, ktoré žiak potrebuje na preukázanie svojich vedomostí, zručností a spôsobilostí. Podľa individuálnych potrieb žiaka možno primerane upraviť najmä metódy, tempo, formy práce, podmienky, prostredie, pomôcky a spôsob overovania výsledkov vzdelávania.

Pri hodnotení sa posudzuje najmä miera dosiahnutia stanovených vzdelávacích cieľov a minimálneho učebného výstupu pri poskytnutí primeranej podpory.

Cieľom hodnotenia žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je objektívne posúdiť jeho vzdelávacie výsledky a zároveň vytvárať podmienky, ktoré mu umožňujú preukázať jeho skutočné vedomosti, zručnosti a kompetencie.

10. Informovanie žiakov a zákonných zástupcov

Žiak má právo na priebežnú, zrozumiteľnú a primeranú informáciu o svojich výsledkoch a pokroku. Učiteľ mu poskytuje informácie o tom, čo zvládol, v čom sa zlepšil, v ktorých oblastiach potrebuje ďalšiu podporu a aké kroky môže urobiť na dosiahnutie stanovených cieľov.

Zákonný zástupca je pravidelne informovaný o výsledkoch vzdelávania a pokroku žiaka prostredníctvom informačného systému školy, osobných konzultácií, triednych schôdzok a ďalšími spôsobmi používanými školou.

V prípade výraznejších ťažkostí žiaka učiteľ informuje zákonného zástupcu včas tak, aby bolo možné spoločne prijať opatrenia na podporu ďalšieho napredovania žiaka.

Informácie poskytované zákonnému zástupcovi majú byť zrozumiteľné a majú poskytovať primeraný obraz nielen o aktuálnom výsledku, ale podľa možností aj o vývoji a pokroku žiaka.

11. Koordinácia hodnotenia v škole

Škola zabezpečuje primeranú koordináciu hodnotenia medzi pedagogickými zamestnancami s cieľom zachovať jeho transparentnosť, spravodlivosť a konzistentnosť.



Pedagogickí zamestnanci spolupracujú pri tvorbe a uplatňovaní kritérií hodnotenia, v rámci metodických orgánov školy a pedagogickej rady prerokúvajú zásady hodnotenia a podľa potreby ich priebežne vyhodnocujú a aktualizujú.

Pri plánovaní rozsiahlejších písomných prác a ďalších foriem overovania vedomostí sa prihliada na primeranú záťaž žiakov.

Jednotnosť hodnotenia neznamena používanie rovnakých metód vo všetkých vyučovacích predmetoch. Konkrétne metódy a nástroje sa prispôbujú charakteru predmetu, vzdelávacím cieľom, veku a individuálnym potrebám žiakov pri zachovaní spoločných princípov hodnotenia školy.

12. Záverečné ustanovenie

Systém hodnotenia žiakov školy vychádza z platných právnych predpisov, Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie a zo zásad stanovených v tomto školskom vzdelávacom programe.

Konkrétne kritériá, metódy, nástroje a postupy hodnotenia, podrobnejšie rozpracovanie formatívneho, sumatívneho, sebahodnotiaceho a rovesníckeho hodnotenia, ako aj ďalšie pravidlá hodnotenia žiakov školy sú podrobne upravené v samostatnom odbornom dokumente školy.

Úplné znenie dokumentu „Hodnotenie žiakov“ je uvedené v Prílohe č. 1, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

UČEBNÉ OSNOVY

Primárne vzdelávanie – 1. stupeň

Anglický jazyk

Charakteristika predmetu



Anglický jazyk patrí do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia. Vyučovanie je zamerané predovšetkým na praktické využívanie jazyka, rozvoj komunikačných schopností a aktívne zapájanie žiakov do jednoduchých komunikačných situácií.

V primárnom vzdelávaní sa kladie dôraz na vytváranie pozitívneho vzťahu k učeniu sa cudzieho jazyka, rozvoj motivácie, tvorivosti, spolupráce a sebavedomia žiakov. Vyučovanie rešpektuje vekové a individuálne osobitosti detí, využíva názornosť, činnostné učenie, pravidelné opakovanie a primerané striedanie organizačných foriem práce.

Rozvíjajú sa všetky základné komunikačné jazykové činnosti – počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, ústny a písomný prejav. Dôležité miesto má najmä počúvanie a ústna komunikácia, pričom čítanie a písanie sa rozvíjajú postupne. Na konci primárneho vzdelávania žiaci smerujú k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa SERR.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania anglického jazyka je umožniť žiakom:

- rozvíjať všeobecné a komunikačné jazykové kompetencie,
- porozumieť známym slovám, základným slovným spojeniam a jednoduchým vetám,
- rozvíjať počúvanie a čítanie s porozumením,
- používať jednoduché ústne a písomné prejavy v každodenných komunikačných situáciách,
- klásť jednoduché otázky a odpovedať na ne,
- predstaviť seba a iných a jednoducho opísať seba, svoju rodinu, kamarátov, domov a školu,
- používať základnú slovnú zásobu a jednoduché gramatické štruktúry,
- rozvíjať správnu výslovnosť a primeranú intonáciu,
- získať pozitívny vzťah k cudziemu jazyku, iným kultúram a ďalšiemu jazykovému vzdelávaniu.



Hodnotenie

Hodnotenie žiakov má najmä motivačnú a formatívnu funkciu. Sleduje sa pokrok žiaka v jednotlivých komunikačných jazykových činnostiach – v počúvaní a čítaní s porozumením, ústnom a písomnom prejave. Pri ústnom prejave sa dôraz kladie na splnenie komunikačného zámeru, správnu výslovnosť a primeranú intonáciu.

Využíva sa hodnotenie učiteľom, hodnotenie spolužiakmi a sebahodnotenie. Žiaci 3. – 4. ročníka sú hodnotení klasifikáciou.

Pri previerkach a písomných prácach z tematických celkov sa používa nasledovná percentuálna stupnica:

- 1 – výborný: 100 – 88 %
- 2 – chválitebný: 87 – 75 %
- 3 – dobrý: 74 – 50 %
- 4 – dostatočný: 49 – 25 %
- 5 – nedostatočný: 24 – 0 %

Úplné znenie dokumentu je uvedené v Prílohe č.2, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Etická výchova

Charakteristika predmetu

Etická výchova patrí do vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty a na prvom stupni základnej školy je povinne voliteľným predmetom v alternácii s náboženskou výchovou. Zameriava sa predovšetkým na rozvoj etických postojov a prosociálneho správania žiakov.

Predmet podporuje rozvoj sociálnych zručností, otvorenej komunikácie, empatie, pozitívneho hodnotenia seba a iných, tvorivosti, iniciatívy a schopnosti spolupracovať. Vede žiakov k úcte, tolerancii, zodpovednosti, pomoci druhým a k vytváraniu dobrých medziľudských vzťahov v rodine, triede a širšom sociálnom prostredí.

Dôležitou súčasťou vyučovania je zážitkové učenie, prostredníctvom ktorého si žiaci osvojujú etické hodnoty a učia sa prenášať získané skúsenosti do každodenného života.



Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je viesť žiakov k rozvoju osobnosti, ktorá dokáže uplatňovať etické hodnoty a prosociálne správanie v každodennom živote.

Žiaci sa učia:

- rozvíjať pozitívny vzťah k sebe a k druhým,
- komunikovať otvorene, pravdivo a primerane,
- prejavovať úctu, toleranciu, empatiu a spoluúčasť,
- rešpektovať pravidlá, práva a povinnosti,
- spolupracovať a vytvárať dobré vzťahy v rodine, triede a škole,
- riešiť konflikty nenásilným spôsobom a rozvíjať sebaovládanie,
- rozvíjať tvorivosť, iniciatívu a zodpovednosť,
- pomáhať druhým, deliť sa a prejavovať prosociálne správanie,
- rozvíjať vzťah k svojmu regiónu, vlasti, prírode a životnému prostrediu.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa zohľadňuje najmä aktivita žiaka, jeho schopnosť spolupracovať, komunikovať, vyjadrovať svoje postoje a uplatňovať osvojené etické hodnoty v praktických situáciách.

Počas vyučovacích hodín sa kladie dôraz na slovné ocenenie, pozitívnu motiváciu, reflexiu a sebahodnotenie žiakov. Žiaci dostávajú priestor vyjadriť svoje pocity, skúsenosti a hodnotiť vlastné zapojenie do aktivít.

Prospech žiakov je hodnotený klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný



Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 3.1 – 3.3, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Hudobná výchova

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova patrí do vzdelávacej oblasti **Umenie a kultúra**. Prostredníctvom rozmanitých hudobných činností rozvíja hudobné schopnosti, estetické cítenie, tvorivosť a celkovú osobnosť žiaka.

Základom vyučovania sú **vokálne, inštrumentálne, percepčné, hudobno-pohybové, hudobno-dramatické a hudobno-vizuálne činnosti**. Významné miesto má spev ako prirodzený hudobný prejav detí, aktívne počúvanie hudby, hra na detských hudobných nástrojoch, pohybové vyjadrenie hudby a tvorivé hudobné aktivity.

Vyučovanie vedie žiakov k poznávaniu ľudových a umelých piesní, hudobných diel a kultúrnych tradícií. Prostredníctvom hudobných zážitkov si vytvárajú vzťah k vlastnej kultúre a zároveň sa učia vnímať a rešpektovať umelecké hodnoty iných kultúr.

Ciele predmetu

Cieľom hudobnej výchovy je rozvíjať hudobnosť, estetické cítenie, tvorivosť a pozitívny vzťah žiakov k hudbe a kultúre.

Žiaci sa učia:

- správne a výrazovo primerane spievať detské, ľudové a umelé piesne,
- rozvíjať základné spevácke, rytmické a intonačné zručnosti,
- využívať detské hudobné nástroje a vytvárať jednoduché rytmické a melodické sprievody,
- aktívne počúvať hudbu, rozlišovať jej základné výrazové prostriedky a vyjadrovať svoje hudobné zážitky,
- reagovať na hudbu pohybom, tancom, gestom a dramatickým prejavom,
- rozvíjať hudobnú predstavivosť, pamäť, myslenie a tvorivosť,



- poznávať ľudové piesne, hudobné tradície a vybrané hudobné diela,
- rozvíjať kultúrne povedomie, vzťah k vlastnej kultúre a toleranciu voči iným kultúram,
- spolupracovať pri individuálnych a skupinových hudobných aktivitách.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na osvojené hudobné vedomosti a zručnosti, aktivitu a tvorivosť žiaka, jeho spevácky, rytmický, pohybový a inštrumentálny prejav, schopnosť aktívne počúvať hudbu a zapájať sa do individuálnych a skupinových hudobných činností.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 4.1 – 4.3, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Matematika

Charakteristika predmetu

Matematika patrí do vzdelávacej oblasti **Matematika a práca s informáciami**. Na primárnom stupni vzdelávania je zameraná predovšetkým na budovanie základov matematickej gramotnosti, rozvíjanie matematického myslenia a schopnosti využívať získané vedomosti pri riešení problémov každodenného života.

Vyučovanie vychádza z predchádzajúcich vedomostí a skúseností žiakov a vedie ich k aktívnemu objavovaniu matematických poznatkov. Žiaci pracujú s prirodzenými číslami, riešia slovné a aplikačné úlohy, orientujú sa v tabuľkách a grafoch, poznávajú geometrické útvary, merajú a rozvíjajú logické a kombinatorické myslenie.



Dôraz sa kladie na aktivitu žiakov, pozorovanie, skúmanie, objavovanie, odhadovanie výsledkov, formulovanie záverov a využívanie rôznych spôsobov reprezentácie matematického obsahu. Matematika zároveň prispieva k rozvoju finančnej gramotnosti a praktickému využívaniu matematických poznatkov.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania matematiky je rozvíjať matematickú gramotnosť, logické a tvorivé myslenie a schopnosť využívať matematické poznatky v praktických situáciách.

Žiaci sa učia:

- osvojovať si základné matematické pojmy, poznatky a postupy,
- pracovať s prirodzenými číslami a vykonávať základné počtové operácie,
- riešiť a tvoriť jednoduché a zložené slovné úlohy,
- využívať matematiku pri riešení problémov reálneho života vrátane úloh z oblasti finančnej gramotnosti,
- orientovať sa v tabuľkách, grafoch a číselných postupnostiach,
- identifikovať, pomenovať, znázorňovať a rysovať základné geometrické útvary,
- merať, odhadovať a premieňať jednotky dĺžky,
- zbierať, triediť, zaznamenávať a interpretovať údaje,
- rozvíjať logické a kombinatorické myslenie a zdôvodňovať svoje riešenia,
- rozvíjať samostatnosť, vytrvalosť, systematickosť a dôveru vo vlastné schopnosti.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na individuálne možnosti a schopnosti žiaka. Dôraz sa kladie na pozitívne hodnotenie, priebežné sledovanie pokroku a rozvoj schopnosti sebahodnotenia a vzájomného hodnotenia.

Hodnotí sa najmä úroveň osvojených matematických vedomostí, pojmov a postupov, schopnosť ich samostatne a tvorivo využívať pri riešení úloh, správnosť riešení, logické myslenie a schopnosť aplikovať získané poznatky v praktických situáciách.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:



- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 5.1 – 5.3, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Maďarský jazyk a literatúra

Charakteristika predmetu

Maďarský jazyk a literatúra má na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským kľúčové postavenie pri rozvíjaní komunikačných kompetencií žiakov v materinskom jazyku. Predmet má komplexný charakter a zahŕňa jazykovú a slohovú zložku, písanie, čítanie a literárnu výchovu.

Vzdelávací obsah predmetu tvoria tri základné oblasti: **Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra**. Žiaci si osvojujú spisovnú podobu maďarského jazyka, rozvíjajú ústne a písomné vyjadrovanie, komunikačné schopnosti, pravopis, slovnú zásobu a logické myslenie.

V oblasti čítania a literatúry si osvojujú techniku hlasného a tichého čítania a základy čítania s porozumením. Prostredníctvom literárnych textov spoznávajú základné literárne druhy a žánre, učia sa interpretovať text, formulovať vlastné názory a rozvíjajú svoje tvorivé, estetické a hodnotové vnímanie.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom vyučovania maďarského jazyka a literatúry je položiť základy **kultúry materinského jazyka a literárnej gramotnosti**.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby:

- rozvíjali svoje komunikačné, jazykové a vyjadrovacie schopnosti,



- osvojili si základy spisovnej podoby materinského jazyka,
- zvládli základy pravopisnej a výslovnostnej normy,
- vedeli sa primerane, zrozumiteľne a kultivovane vyjadrovať ústne aj písomne,
- rozvíjali schopnosť aktívne počúvať, klásť otázky a reagovať na ne,
- osvojili si techniku písania a rozvíjali písomný prejav,
- čítali plynule a s porozumením a dokázali reprodukovať obsah textu,
- rozvíjali schopnosť pracovať s literárnym textom, určovať jeho hlavnú myšlienku, postavy a základné literárne prvky,
- rozvíjali tvorivosť, slovnú zásobu, logické myslenie a schopnosť formulovať a obhájiť vlastný názor,
- získavali pozitívny vzťah k materinskému jazyku, čítaniu a literatúre,
- uvedomovali si špecifiká dvojjazyčného prostredia a dvojjazyčnosti.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na individuálne schopnosti a pokrok žiaka. Hodnotí sa najmä úroveň osvojených jazykových a literárnych vedomostí, schopnosť správne a zrozumiteľne sa vyjadrovať, úroveň čítania s porozumením, písomného prejavu a pravopisu, práca s textom a schopnosť využívať získané vedomosti v praktických komunikačných situáciách.

Súčasťou hodnotenia je ústny a písomný prejav, čítanie a práca s textom, pravopisné a gramatické zručnosti, aktivita, samostatnosť a tvorivosť žiaka.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 6.1 – 6.3, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Náboženská výchova



Charakteristika predmetu

Náboženská výchova patrí do vzdelávacej oblasti **Človek a hodnoty**. Vede žiakov k poznávaniu základných životných hodnôt, k hľadaniu vlastnej hodnotovej orientácie a k rozvíjaniu vzťahu k Bohu, k sebe samému, k druhým ľuďom a k svetu.

Prostredníctvom viery, biblických príbehov a poznávania života Ježiša Krista žiaci objavujú základné princípy kresťanského života a mravného konania. Učia sa vnímať vieru ako súčasť svojho života, rozvíjajú schopnosť modlitby, odpustenia, pomoci blížnym a zodpovednosti za svoje konanie.

Predmet podporuje rozvoj dôvery, nádeje, kritického myslenia, schopnosti rozlišovať dobro a zlo a vedie žiakov k aktívnemu životu v spoločenstve.

Ciele predmetu

Cieľom náboženskej výchovy je viesť žiakov k postupnému poznávaniu a prežívaniu kresťanskej viery a k formovaniu ich hodnotovej a morálnej orientácie.

Žiaci sa učia:

- poznávať Boha ako Stvoriteľa a budovať osobný vzťah k Ježišovi Kristovi,
- poznávať a reprodukovat' základné biblické príbehy Starého a Nového zákona,
- chápať základné udalosti Ježišovho života, utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania,
- vnímať Cirkev ako spoločenstvo veriacich,
- formovať si návyk modlitby a vyjadrovať modlitbu vlastnými slovami,
- rozvíjať vieru, dôveru, nádej a vďačnosť,
- rozlišovať dobré a zlé konanie a prehodnocovať vlastné správanie,
- rozvíjať schopnosť odpúšťať, pomáhať druhým a všímať si potreby blížnych,
- objavovať svoje dary a schopnosti a využívať ich v prospech druhých,
- rozvíjať zodpovedný vzťah k životu, prírode a spoločenstvu,
- vnímať sviatosti ako súčasť kresťanského života a spoločenstva veriacich.

Hodnotenie



Pri hodnotení sa prihliada na osvojené vedomosti, porozumenie základným náboženským pojmom a príbehom, schopnosť vyjadriť vlastné postoje, aktivitu žiaka a jeho zapájanie sa do vyučovacích činností.

Dôležitou súčasťou hodnotenia je priebežná spätná väzba a pozitívne vedenie žiaka k reflexii vlastného správania a hodnotovej orientácie.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 7.1 – 7.3, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Prvouka

Charakteristika predmetu

Prvouka patrí do vzdelávacej oblasti **Človek a príroda**. Predmet vedie žiakov k aktívnemu poznávaniu prírody, prírodných objektov a javov prostredníctvom vlastného pozorovania, skúmania a praktických skúseností.

Žiaci sa učia pozorovať, porovnávať a triediť predmety a javy podľa ich vlastností, zaznamenávať výsledky pozorovania a v spolupráci so spolužiakmi realizovať jednoduché výskumné aktivity. Poznávajú živú a neživú prírodu, rastliny, živočíchy, ľudské telo a vybrané prírodné javy.

Predmet zároveň rozvíja schopnosť žiakov využívať vlastné skúsenosti, formulovať jednoduché závery, uvedomovať si význam zdravého spôsobu života a rozpoznávať riziká spojené s každodenným životom.

Ciele predmetu



Cieľom vyučovania prvouky je rozvíjať prirodzenú zvedavosť žiakov, ich schopnosť pozorovať, skúmať a poznávať prírodu a javy každodenného života.

Žiaci sa učia:

- pomenovať svoje predstavy o prírode a vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- cielene pozorovať prírodu a jednoducho zaznamenávať výsledky pozorovania,
- identifikovať a porovnávať vlastnosti prírodných objektov a procesov,
- triediť a kategorizovať predmety a javy podľa pozorovaných znakov,
- realizovať jednoduché výskumné aktivity a vyvodzovať závery na základe vlastnej skúsenosti,
- poznávať základné časti rastlín, ich životný cyklus a význam pre človeka,
- rozlišovať živé a neživé súčasti prírody,
- poznávať vybrané skupiny živočíchov a ich spôsob života,
- poznávať význam základných orgánových sústav a zmyslových orgánov človeka,
- uvedomovať si význam správnej životosprávy,
- skúmať jednoduché prírodné javy,
- rozpoznávať riziká každodenného života a dodržiavať pravidlá správania v rizikových situáciách.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na úroveň osvojených vedomostí, pojmov a poznatkov, schopnosť žiaka využívať ich pri praktických činnostiach a riešení úloh, jeho samostatnosť, tvorivosť a kvalitu ústneho a písomného prejavu.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný



Úplné znenie dokumentu je uvedené v Prílohe č. 8, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Prírodoveda

Charakteristika predmetu

Prírodoveda patrí do vzdelávacej oblasti **Človek a príroda**. Predmet rozvíja a systematizuje prirodzene získané poznatky žiakov o prírode a prepája poznatky z viacerých prírodovedných oblastí, najmä biológie, fyziky, chémie a zdravovedy.

Vyučovanie je založené na pozorovaní, skúmaní a jednoduchých experimentálnych aktivitách. Vychádza z predchádzajúcich skúseností a vedomostí žiakov a vedie ich k poznávaniu prírodných javov a zákonitostí v bezprostrednom životnom prostredí.

Žiaci sa učia prírodné objekty a javy pozorovať, opisovať, porovnávať, triediť a skúmať, získavať a spracúvať informácie a formulovať závery. Predmet zároveň rozvíja pozitívny vzťah k prírode, vede, ochrane životného prostredia a vlastného zdravia.

Ciele predmetu

Cieľom prírodovedy je rozvíjať poznanie žiakov o prírodnom prostredí a prírodných javoch a viesť ich k samostatnému získavaniu, spracovávaniu a využívaniu informácií.

Žiaci sa učia:

- pozorovať prírodu a zmeny, ktoré sa v nej dejú,
- získavať informácie pozorovaním, skúmaním a z rôznych informačných zdrojov,
- opisovať, porovnávať, triediť a interpretovať získané informácie,
- realizovať jednoduché výskumné aktivity a prírodovedné experimenty,
- poznávať rastliny, ich časti, životný cyklus a význam pre človeka,
- rozlišovať živé a neživé súčasti prírody a chápať ich vzájomné vzťahy,
- poznávať základné skupiny živočíchov, ich rast, vývin a spôsob života,
- skúmať vybrané prírodné javy a zákonitosti,



- poznávať fungovanie ľudského tela a uvedomovať si význam zdravého životného štýlu,
- uvedomovať si potrebu ochrany prírody a životného prostredia,
- rozvíjať schopnosť riešiť problémy a formulovať závery na základe vlastného skúmania.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na úroveň osvojených prírodovedných vedomostí, pojmov a zákonitostí, schopnosť žiaka získané poznatky samostatne a tvorivo využívať, riešiť teoretické a praktické úlohy a zapájať sa do pozorovacích, výskumných a experimentálnych činností. Hodnotí sa ústny a písomný prejav, praktické využívanie získaných vedomostí, samostatnosť, aktivita a tvorivosť žiaka. Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 9.1 – 9.2, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Vlastiveda

Charakteristika predmetu

Vlastiveda patrí do vzdelávacej oblasti **Človek a spoločnosť**. Predmet je zameraný na poznávanie vlasti, regiónu, obce a prostredia, v ktorom žiak žije. Prostredníctvom pozorovania, objavovania a zážitkového učenia si žiaci vytvárajú vzťah k rodnému kraju, prírode, spoločnosti, kultúre a histórii.

Žiaci postupne spoznávajú svoju obec, región a Slovensko, učia sa orientovať v priestore a čase, pracovať s plánom a mapou, poznávať prírodné, kultúrne a historické osobitosti jednotlivých oblastí Slovenska. Dôležitou súčasťou predmetu je



poznávanie tradícií, významných udalostí a spôsobu života ľudí v minulosti a súčasnosti.

Predmet rozvíja čitateľskú, vizuálnu a kultúrnu gramotnosť, komunikačné schopnosti, schopnosť získavať a spracúvať informácie, spolupracovať a prezentovať výsledky svojej práce.

Ciele predmetu

Cieľom vlastivedy je rozvíjať záujem žiakov o prostredie, v ktorom žijú, o svoju obec, región a Slovensko a viesť ich k aktívnemu poznávaniu prírodných, spoločenských, kultúrnych a historických súvislostí.

Žiaci sa učia:

- orientovať sa v okolí školy, bydliska, obce a v miestnej krajine,
- orientovať sa v priestore a čase a pracovať s časovou priamkou,
- pracovať s plánom a mapou a získavať z nich potrebné informácie,
- poznávať prírodné krásy, mestá, regióny a významné miesta Slovenska,
- poznávať vybrané udalosti z minulosti a porovnávať život ľudí v minulosti a súčasnosti,
- poznávať kultúrne pamiatky, tradície a zvyky a vytvárať si k nim pozitívny vzťah,
- získavať informácie z textov, obrázkov, fotografií, máp a ďalších zdrojov,
- pozorovať, opisovať, porovnávať a vysvetľovať javy vo svojom okolí,
- vnímať vzájomný vzťah človeka a prírody a potrebu ochrany životného prostredia,
- rozvíjať schopnosť komunikovať, diskutovať, spolupracovať a prezentovať výsledky svojej práce,
- rozvíjať vzťah k vlasti, regiónu a spoločnosti a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.

Hodnotenie



Pri hodnotení sa prihliada na individuálne možnosti a schopnosti žiaka. Hodnotí sa úroveň osvojených vedomostí, schopnosť orientovať sa na mape a pracovať s informáciami, ústny a písomný prejav, projekty a ďalšie formy samostatnej práce.

Dôraz sa kladie na pozitívne hodnotenie, priebežné sledovanie pokroku žiaka a postupné rozvíjanie jeho schopnosti sebahodnotenia a vzájomného hodnotenia.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 10.1 – 10.2, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk a slovenská literatúra patrí do vzdelávacej oblasti **Jazyk a komunikácia**. V základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským má špecifické a významné postavenie, pretože po materinskom jazyku je druhým cieľovým jazykom a zároveň štátnym jazykom Slovenskej republiky.

Vyučovanie predmetu podporuje celkový osobnostný rozvoj žiaka, rozvoj rečovo-komunikačných schopností, jazykového cítenia a tvorivosti. Vedie žiakov k vytváraniu pozitívneho vzťahu k slovenskému jazyku a k rešpektovaniu hodnôt slovenskej kultúry. Slovenský jazyk je zároveň nástrojom dorozumievania a umožňuje žiakom vyjadrovať vlastné myšlienky na úrovni primeranej ich veku a schopnostiam.

Vyučovanie sa zameriava na rozvoj **počúvania s porozumením, ústneho prejavu, čítania s porozumením a písomného prejavu**. Žiaci si postupne osvojujú slovnú zásobu, správnu výslovnosť, základné gramatické a pravopisné pravidlá a schopnosť komunikovať v bežných životných situáciách.



Ciele predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry je rozvíjať jazykové a rečovo-komunikačné zručnosti žiakov tak, aby sa dokázali dorozumieť v slovenskom jazyku v rôznych komunikačných situáciách primerane svojmu veku a schopnostiam.

Žiaci sa učia:

- rozumieť bežným pokynom, povelom, otázkam a jednoduchým súvislým prejavom v slovenskom jazyku,
- aktívne používať slovenský jazyk v každodenných komunikačných situáciách,
- nadviazať a udržiavať jednoduchý rozhovor,
- vyjadrovať svoje myšlienky, pocity, potreby, želania a názory,
- rozvíjať slovnú zásobu v rámci bežných komunikačných tém,
- osvojiť si správnu výslovnosť a základné ortoepické, ortografické a gramatické pravidlá,
- rozvíjať schopnosť samostatného ústneho prejavu a postupne prechádzať od reprodukčnej k produktívnej komunikácii,
- čítať primerané slovenské texty správne, plynulo a s porozumením,
- vyhľadávať v texte základné informácie a reprodukovať jeho obsah,
- rozvíjať písomný prejav a využívať osvojené jazykové prostriedky v jednoduchých písomných prejavoch,
- vnímať podobnosti a odlišnosti medzi slovenským a maďarským jazykom,
- budovať si pozitívny vzťah k slovenskému jazyku a rešpektovať hodnoty slovenskej kultúry.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na úroveň osvojených jazykových vedomostí a rečovo-komunikačných zručností žiaka, schopnosť porozumieť hovorenému a písanému prejavu a primerane komunikovať v slovenskom jazyku.

Hodnotí sa najmä ústny a písomný prejav, počúvanie a čítanie s porozumením, správnosť výslovnosti, používanie slovnej zásoby a gramatických javov, samostatnosť, aktivita a schopnosť využívať získané vedomosti v praktických komunikačných situáciách.



Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 11.1 – 11.3, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Telesná a športová výchova

Charakteristika predmetu

Telesná a športová výchova patrí do vzdelávacej oblasti **Zdravie a pohyb**. Je zameraná na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie žiakov, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, rozvoju zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

Predmet poskytuje žiakom základné teoretické a praktické poznatky z oblasti pohybu a športu. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier, súťaží a športových aktivít podporuje psychický, sociálny a morálny rozvoj žiakov, formuje pozitívny vzťah k pravidelnej pohybovej aktivite a zdravému životnému štýlu.

Vyučovanie rozvíja základné pohybové schopnosti a zručnosti, hrubú a jemnú motoriku, správne držanie tela, koordináciu, rytmické a tanečné schopnosti. Súčasťou predmetu sú aj pohybové a športové hry, gymnastické a atletické činnosti, psychomotorické cvičenia a aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom telesnej a športovej výchovy je prostredníctvom pohybu podporovať zdravý telesný a osobnostný rozvoj žiakov, vytvárať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a viesť ich k pravidelnému pohybu a zdravému životnému štýlu.

Žiaci sa učia:



- rozvíjať svoje pohybové schopnosti a základné pohybové zručnosti,
- osvojovať si správnu techniku základných atletických a gymnastických cvičení,
- správne manipulovať s náčiním a využívať získané zručnosti v pohybových a športových hrách,
- dodržiavať pravidlá hier, zásady fair play a spolupracovať v skupine,
- rozvíjať koordináciu, flexibilitu, rytmické a tanečné schopnosti,
- vytvárať a upevňovať návyk správneho držania tela,
- poznávať význam pohybu a pravidelnej pohybovej aktivity pre zdravie,
- dodržiavať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybových činnostiach,
- rozvíjať sebaopoznanie, sebakontrolu, tvorivosť a samostatnosť pri pohybových aktivitách,
- osvojovať si základné zručnosti sezónnych pohybových aktivít podľa podmienok školy,
- vytvárať si pozitívny vzťah k športu, pohybu, prírode a aktívnemu tráveniu voľného času.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na individuálne schopnosti a možnosti žiaka, úroveň osvojených pohybových zručností a vedomostí, jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a schopnosť uplatňovať získané zručnosti v praktických pohybových činnostiach.

Hodnotí sa tiež individuálne zlepšovanie pohybovej výkonnosti, dodržiavanie pravidiel, zásad bezpečnosti a hygieny, spolupráca a správanie žiaka pri pohybových a športových aktivitách.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 12.1 – 12.3, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.



Výtvarná výchova

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova patrí do vzdelávacej oblasti **Umenie a kultúra**. Prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou rozvíja osobnosť žiaka, jeho cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, tvorivosť a analytické myslenie.

Predmet nadväzuje na prirodzený záujem detí o výtvarné vyjadrovanie vlastných predstáv a podporuje ich spontánnosť, obrazotvornosť a schopnosť objavovať nové možnosti tvorby. Žiaci sa oboznamujú s rôznymi výtvarnými vyjadrovacími prostriedkami, materiálmi a technikami a postupne si vytvárajú vlastné spôsoby sebavyjadrovania.

Výtvarná výchova zahŕňa tradičné i moderné formy vizuálneho umenia, dizajn, architektúru, fotografiu, film, video a elektronické médiá. Výtvarné činnosti zároveň umožňujú žiakom poznávať umenie, kultúrne tradície a rozvíjať schopnosť vnímať a interpretovať vizuálnu kultúru.

Ciele predmetu

Cieľom výtvarnej výchovy je rozvíjať tvorivosť, výtvarné schopnosti, estetické cítenie a schopnosť žiakov vyjadrovať svoje predstavy, zážitky a postoje prostredníctvom vizuálnych a výtvarných prostriedkov.

Žiaci sa učia:

- poznávať a používať základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky, materiály, nástroje a techniky,
- rozvíjať vnímanie, predstavivosť, fantáziu a tvorivosť,
- vyjadrovať svoje predstavy, pocity, nálady a zážitky výtvarnými prostriedkami,
- pracovať s čiarou, tvarom, farbou, plochou, priestorom, rytmom, symetriou a asymetriou,
- experimentovať s rôznymi materiálmi a výtvarnými postupmi,
- rozvíjať základné zručnosti v kresbe, maľbe, modelovaní, koláži a priestorovej tvorbe,



- poznávať vybrané diela a prejavy výtvarného umenia, architektúry, dizajnu, fotografie a filmu,
- využívať základné možnosti grafických a maliarskych programov,
- rozvíjať schopnosť vnímať, pomenovať a hodnotiť vlastnú výtvarnú činnosť a umelecké diela,
- vytvárať si primerané kultúrne postoje a hodnotové kritériá,
- rešpektovať rôzne spôsoby výtvarného vyjadrovania a vkus iných ľudí.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na individuálne schopnosti žiaka, jeho aktivitu, tvorivosť, samostatnosť, schopnosť používať výtvarné prostriedky, materiály a techniky a na kvalitu výsledkov jeho výtvarnej činnosti.

Dôležitý je tvorivý prístup žiaka, rozvoj jeho výtvarných zručností, schopnosť experimentovať, vyjadrovať vlastné predstavy a primerane veku reflektovať vlastnú tvorbu.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 13.1 – 13.3, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Informatika

Charakteristika predmetu

Informatika patrí do vzdelávacej oblasti **Matematika a práca s informáciami**. Na 1. stupni základnej školy sa zameriava predovšetkým na získavanie praktických



skúseností a zručností pri práci s počítačom, aplikáciami a digitálnymi technológiami a zároveň na budovanie základov informatického a algoritmického myslenia.

Žiaci sa učia pracovať s rôznymi typmi informácií, využívať vhodné nástroje na ich spracovanie, pracovať s textom, obrázkami, zvukom a jednoduchými multimediálnymi obsahmi. Postupne si osvojujú základné princípy práce s hardvérom a softvérom, orientáciu vo webovom prostredí a využívanie digitálnych technológií pri riešení úloh.

Dôležitou súčasťou predmetu je rozvoj logického a algoritmického myslenia, riešenie problémov, práca s jednoduchými postupmi a príkazmi, ako aj bezpečné, zodpovedné a etické používanie digitálnych technológií. Žiaci pracujú individuálne aj v tímoch a využívajú získané zručnosti aj pri učení sa v iných predmetoch.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania informatiky je rozvíjať informatické myslenie a základné digitálne zručnosti žiakov a viesť ich k efektívnemu, bezpečnému a zodpovednému využívaniu digitálnych technológií.

Žiaci sa učia:

- používať počítač a jeho základné vstupné a výstupné zariadenia,
- pracovať s myšou, klávesnicou a základnými aplikáciami,
- vytvárať a upravovať jednoduché texty, obrázky a multimediálne obsahy,
- pracovať so súbormi a priečkami,
- získavať, spracúvať, organizovať a interpretovať informácie,
- orientovať sa na webových stránkach a vyhľadávať potrebné informácie,
- využívať digitálne technológie na komunikáciu a spoluprácu,
- rozvíjať logické a algoritmické myslenie a vytvárať jednoduché postupy riešenia problémov,
- nachádzať a opravovať chyby v postupoch a riešeniach,
- využívať jednoduché programovacie prostredia pri riešení úloh,
- rozpoznávať riziká spojené s používaním internetu a dodržiavať zásady bezpečného správania,



- rešpektovať základné etické a právne zásady používania digitálnych technológií a informácií,
- pracovať samostatne aj v skupine a prezentovať výsledky svojej práce.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na úroveň osvojených vedomostí a praktických zručností, schopnosť žiaka samostatne a tvorivo využívať digitálne technológie, riešiť úlohy a problémy a aplikovať získané poznatky v praktických činnostiach.

Hodnotí sa najmä praktická samostatná práca, aktivita žiaka, riešenie úloh, tvorba a prezentácia projektov. Využívať sa môžu aj alternatívne spôsoby hodnotenia, napríklad bodovanie alebo portfólio.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 14.1 – 14.2, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Pracovné vyučovanie

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie patrí do vzdelávacej oblasti **Človek a svet práce**. Dopĺňa základné vzdelávanie o praktickú zložku potrebnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a spoločnosti. Je založené na tvorivej a praktickej činnosti žiakov a vedie ich k získavaniu základných pracovných zručností a k vytváraniu pozitívneho vzťahu k práci.



Žiaci sa prostredníctvom praktických činností oboznamujú s vlastnosťami rôznych materiálov, nástrojmi a pracovnými postupmi, základmi konštruovania, technikou, prípravou jednoduchých pokrmov, starostlivosťou o životné prostredie, tradičnými remeslami a rôznymi oblasťami ľudskej práce.

Predmet rozvíja tvorivosť, samostatnosť, pracovné návyky, schopnosť plánovať a organizovať prácu, spolupracovať a niesť zodpovednosť za výsledky vlastnej i spoločnej práce. Dôraz sa kladie na bezpečnosť pri práci, ochranu životného prostredia a úctu k práci a hodnotám vytvoreným človekom.

Ciele predmetu

Cieľom pracovného vyučovania je rozvíjať praktické pracovné zručnosti, tvorivosť a pozitívny vzťah žiakov k práci a viesť ich k zodpovednému a bezpečnému vykonávaniu pracovných činností.

Žiaci sa učia:

- vytvárať si pozitívny vzťah k práci a zodpovednosť za kvalitu vlastnej i spoločnej práce,
- osvojovať si základné pracovné zručnosti a návyky,
- plánovať a organizovať svoju prácu a používať vhodné nástroje, náradie a pomôcky,
- skúmať, porovnávať a využívať vlastnosti rôznych materiálov,
- vytvárať jednoduché výrobky a konštrukcie podľa návodu aj vlastného návrhu,
- rozvíjať tvorivosť, predstavivosť, vytrvalosť a samostatnosť pri riešení praktických úloh,
- poznávať význam techniky a vybrané technické zariadenia používané v každodennom živote,
- dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálmi, nástrojmi a technickými zariadeniami,
- pripravovať jednoduché pokrmy a dodržiavať základné zásady hygieny a stolovania,
- poznávať a prakticky uplatňovať zásady starostlivosti o rastliny a životné prostredie,



- triediť odpad a uvedomovať si význam recyklácie, znižovania množstva odpadu a opätovného využívania materiálov,
- poznávať ľudové tradície a tradičné remeslá a využívať ich prvky pri vlastnej tvorbe,
- orientovať sa v rôznych povolaniach a oblastiach ľudskej činnosti,
- spolupracovať v skupine a niesť zodpovednosť za výsledky spoločnej práce.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada najmä na úroveň osvojených praktických zručností a pracovných návykov, schopnosť žiaka samostatne a tvorivo riešiť praktické úlohy, správne používať materiály, nástroje a pracovné postupy a dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci.

Hodnotí sa aktivita, tvorivosť, samostatnosť, kvalita výsledkov práce, schopnosť spolupracovať a uplatňovať získané vedomosti a zručnosti v praktických činnostiach.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Úplné znenia dokumentov sú uvedené v Prílohách č. 15.1 – 15.2, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň

Učebný plán – nižšie stredné vzdelávanie

Časová dotácia jednotlivých vyučovacích predmetov v 5. – 9. ročníku je stanovená v učebnom pláne školy v súlade s platným rámcovým učebným plánom. Učebný plán



obsahuje týždennú časovú dotáciu povinných vyučovacích predmetov a využitie disponibilných hodín v jednotlivých ročníkoch.

Úplné znenie učebného plánu pre nižšie stredné vzdelávanie je uvedené v Prílohe č. 16, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Biológia

Vyučovací predmet **Biológia** patrí do vzdelávacej oblasti **Človek a príroda**. Je zameraný na poznávanie javov a procesov prebiehajúcich v prírode vo vzájomných súvislostiach a vedie žiakov k chápaniu prírody ako uceleného systému. Obsah predmetu umožňuje žiakom poznávať rozmanitosť organizmov, ich stavbu, životné prejavy, vzájomné vzťahy, ako aj vzťahy medzi živou a neživou prírodou.

Výučba biológie podporuje rozvoj prírodovednej gramotnosti prostredníctvom pozorovania, skúmania, experimentovania, práce s prírodninami, modelmi, informačnými zdrojmi a modernými technológiami. Žiaci si osvojujú základné biologické pojmy, rozvíjajú schopnosť analyzovať, porovnávať, triediť a hodnotiť informácie a získané poznatky uplatňujú pri riešení praktických problémov.

Dôraz sa kladie na formovanie pozitívneho vzťahu k prírode, ochranu biodiverzity, zdravý životný štýl, ochranu zdravia človeka a životného prostredia. Výučba vedie žiakov k uvedomeniu si zodpovednosti za zachovanie prírodného dedičstva a k ekologicky zodpovednému správaniu.

Obsah učiva je usporiadaný tak, aby žiaci postupne spoznávali živú i neživú prírodu. V 5. ročníku sa oboznamujú so základnými znakmi organizmov a životom v prírode. V 6. ročníku skúmajú rastliny, huby a živočíchy. V 7. ročníku získavajú poznatky o človeku, jeho orgánových sústavách, zdraví a prevencii ochorení. V 8. ročníku sa venujú stavbe a životným prejavom organizmov. V 9. ročníku sa zameriavajú na geologické procesy, vývoj Zeme, nerasty, horniny, ekologické vzťahy a ochranu prírody.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania predmetu **Biológia** je, aby žiaci:



- získali základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,
- pochopili prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,
- získavali informácie o prírode pozorovaním, skúmaním, experimentovaním a využívaním rôznych informačných zdrojov,
- analyzovali, interpretovali, triedili a hodnotili biologické informácie,
- používali správnu biologickú terminológiu pri opise organizmov, procesov a javov,
- plánovali, realizovali, zaznamenávali a vyhodnocovali jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- rozvíjali schopnosť kriticky myslieť, riešiť problémy a vyvodzovať závery na základe dôkazov,
- poznávali význam biologických poznatkov pre ochranu zdravia človeka, prírody a životného prostredia,
- osvojili si zásady zdravého životného štýlu a zodpovedného správania voči vlastnému zdraviu,
- vytvárali si pozitívny vzťah k živej prírode, rešpektovali jej hodnotu a význam biodiverzity,
- rozvíjali environmentálne povedomie a uvedomovali si potrebu ochrany prírody a trvalo udržateľného rozvoja,
- vedeli spolupracovať pri riešení úloh, prezentovať výsledky svojej práce a argumentovať na základe získaných poznatkov,
- získali pozitívny vzťah k prírodným vedám a motiváciu k celoživotnému poznávaniu prírody.

Fyzika

Charakteristika učebného predmetu fyzika pre základné školy (nižšie stredné vzdelávanie) definuje tento predmet ako kľúčovú súčasť **prírodovedného**



vzdelávania. Nekoncentruje sa na memorovanie vzorcov v konkrétnych ročníkoch, ale na komplexný rozvoj vedeckého myslenia, bádania a pochopenia zákonitostí reálneho sveta počas celého štúdia.

Poslanie a ciele predmetu

Hlavným poslaním fyziky je rozvíjať **prírodovednú gramotnosť** žiaka. Žiaci sa učia klásť otázky, formulovať hypotézy, hľadať súvislosti a na základe dôkazov vyvodzovať logické závery. Predmet vedie k pochopeniu, že fyzikálne poznatky sú neoddeliteľnou súčasťou kultúry ľudstva a základom pre technologický pokrok.

Metodika výučby (Konštruktivistický prístup)

Fyzika na základnej škole je postavená na **vlastnej skúsenosti žiaka** s fyzikálnymi javmi. Výučba sa posúva od pasívneho prijímania textu k aktívnemu bádaniu.

- **Žiacke pokusy a experimenty:** Žiaci sami realizujú jednoduché experimenty.
- **Priame merania:** Práca s meradlami, zber dát a ich následné spracovanie do tabuliek či grafov.
- **Formalizácia a zovšeobecnenie:** Prechod od pozorovania k matematickému vyjadreniu vzťahov a zákonov.

Rozvíjané kompetencie žiaka

Vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiak po ukončení základnej školy ovládal:

1. **Identifikáciu pojmov:** Správne pomenovanie a rozlíšenie objektov, systémov a javov.
2. **Opis a klasifikáciu:** Kvalitatívne (slovné) a kvantitatívne (číselné) vyjadrenie fyzikálnych dejov.
3. **Uplatňovanie matematických nástrojov:** Využitie matematického aparátu na riešenie fyzikálnych úloh z praktického života.
4. **Kritické myslenie:** Schopnosť rozlíšiť vedecky podložené fakty od pseudovedeckých tvrdení.

Globálne tematické okruhy (Bez delenia na ročníky)



Obsah predmetu sa počas celej školskej dochádzky prelína a špirálovite rozvíja v týchto základných oblastiach:

- **Skúmanie prírody a meranie veličín:** Metódy vedeckého bádania, meranie dĺžky, času, objemu, hmotnosti a hustoty látok.
- **Pohyb a sila:** Typy pohybov, vzájomné pôsobenie telies, gravitačné, magnetické a elektrické sily, trecie sily a Newtonove zákony.
- **Mechanické vlastnosti kvapalín a plynov:** Tlak v tekutinách, hydrostatický tlak, atmosférický tlak a Archimedov zákon.
- **Energia a jej premeny:** Mechanická práca, výkon, formy energie (potenciálna, kinetická, vnútorná) a zákon zachovania energie.
- **Teplo a skupenské premeny:** Tepelná výmena, teplota, topenie, tuhnutie, vyparovanie a kondenzácia látok.
- **Elektrické a magnetické javy:** Elektrický náboj, elektrický obvod, magnetické pole, vodiče, izolanty a bezpečnosť pri práci s elektrinou.
- **Svetelné javy (Optika):** Šírenie svetla, tieň, odraz a lom svetla, zrkadlá, šošovky a princíp ľudského oka.

Medzipredmetové vzťahy

Fyzika nestojí izolovane. Úzko spolupracuje s **matematikou** (práca s premennými, rovnicami a grafmi), **chémiou** a **biológiou** (stavba látok, procesy v živých organizmoch) a **geografiou** (atmosférické procesy, vesmír).

Metódy a kritériá hodnotenia predmetu fyzika na základnej škole vychádzajú z platného Metodického pokynu Ministerstva školstva SR na hodnotenie žiakov. Vzhľadom na bádateľský charakter predmetu sa hodnotenie nesústreďuje len na pamäťové testy, ale kombinuje **sumatívne hodnotenie** (výsledok) s **formatívnym hodnotením** (priebeh učenia).

Hodnotenie je rozdelené do štyroch hlavných oblastí:



1. Hodnotenie teoretických vedomostí a pojmového aparátu

Sleduje sa úroveň pochopenia fyzikálnych javov a schopnosť aplikovať ich v praxi.

- **Písomné formy:** Krátke päťminútovky (zamerané na pojmy, vzorce a jednotky), tematické a polročné kontrolné práce.
- **Ústne formy:** Frontálne opakovanie na začiatku hodiny alebo individuálne odpovede zamerané na argumentáciu a vysvetlenie príčinných súvislostí (napr. prečo loď pláva, hoci je zo železa).

2. Hodnotenie riešenia fyzikálnych úloh

Hodnotí sa nielen správny koncový výsledok, ale celý logický postup riešenia kvantitatívnych (výpočtových) a kvalitatívnych (úvahových) úloh.

- **Zápis úlohy:** Schopnosť vypísať známe a neznáme veličiny, previesť jednotky do základnej sústavy (SI).
- **Matematické spracovanie:** Výber správneho fyzikálneho vzorca, vyjadrenie neznámej zo vzorca a správny numerický výpočet.
- **Logická odpoveď:** Formulácia slovnej odpovede, ktorá interpretuje dosiahnutý číselný výsledok v reálnom kontexte.

3. Hodnotenie praktických zručností a bádateľskej činnosti

Táto zložka má vo fyzike vysokú váhu, pretože hodnotí žiaka priamo pri činnosti.

- **Laboratórne práce a mini-projekty:** Hodnotí sa manuálna zručnosť pri narábaní s meradlami a pomôckami (ampérmeter, teplomer, silomer).
- **Protokoly z meraní:** Sleduje sa schopnosť žiaka zaznamenať namerané údaje do tabuľky, zostrojiť z nich graf a v závere laboratórnej práce sformulovať jasné zhodnotenie pokusu.
- **Tvorivosť a improvizácia:** Schopnosť navrhnúť jednoduchý experiment z bežne dostupných domácich materiálov.

4. Hodnotenie postojov, aktivity a spolupráce

Súčasť formatívneho hodnotenia, ktoré motivuje žiaka k sebarozvoju.



- **Práca v tíme:** Schopnosť kooperovať v skupine počas laboratórneho experimentu, rozdeliť si úlohy a rešpektovať názory spolužiakov.
- **Aktivita na hodinách:** Dobrovoľné zapájanie sa do diskusií, kladenie zvedavých otázok a prezentácia vlastných miniprojektov či referátov.
- **Plnenie povinností:** Včasné a dôsledné odovzdávanie domácich úloh a nosenie pomôcok.

Formy vyjadrenia hodnotenia

Škola si v rámci svojho Školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) volí jeden z troch prístupov:

- **Klasifikácia známkami:** Tradičné hodnotenie na stupnici 1 (výborný) až 5 (nedostatočný).
- **Slovné hodnotenie:** Komplexný opis pokroku žiaka, jeho silných stránok a odporúčaní na zlepšenie (vhodné najmä pri bádateľských aktivitách).
- **Kombinované hodnotenie:** Využitie známok na testy a výpočtové úlohy, pričom projekty a laboratórne práce sú hodnotené slovne alebo bodovým/percentuálnym systémom.

Chémia

Predmet **Chémia** je súčasťou vzdelávacej oblasti **Človek a príroda**. Jeho cieľom je rozvíjať prírodovednú gramotnosť žiakov, viesť ich k poznávaniu chemických látok, ich vlastností, zmien a významu v každodennom živote. Žiaci si osvojujú základné chemické pojmy, zákonitosti a princípy prostredníctvom pozorovania, experimentovania, riešenia problémových úloh a praktických činností.

Výučba chémie podporuje rozvoj logického, kritického a tvorivého myslenia, schopnosť analyzovať a interpretovať získané poznatky a využívať ich pri riešení praktických situácií. Dôraz sa kladie na bezpečnú prácu pri chemických pokusoch, ochranu zdravia, životného prostredia a zodpovedný prístup k využívaniu chemických látok.



V 6. ročníku sa žiaci oboznamujú so základmi chémie, laboratórnou technikou, vlastnosťami látok, zmesami a vodou. V 7. ročníku získavajú poznatky o stavbe látok, chemických prvkoch, zlúčeninách a chemických reakciách. V 8. ročníku sa venujú anorganickým látkam, ich vlastnostiam, výskytu a využitiu. V 9. ročníku sa zameriavajú na organickú chémiu, významné organické zlúčeniny, biochemické látky a ich význam pre človeka a spoločnosť.

Predmet vytvára predpoklady na pochopenie prírodných javov, rozvíja environmentálne povedomie a podporuje vytváranie pozitívneho vzťahu k vedeckému poznávaniu. Získané vedomosti a zručnosti žiaci využívajú nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v bežnom živote pri ochrane zdravia, životného prostredia a pri zodpovednom rozhodovaní.

Ciele predmetu Chémia

Cieľom vyučovania predmetu **Chémia** je, aby žiaci:

- osvojili si základné poznatky o zložení, vlastnostiach a premenách látok,
- porozumeli základným chemickým pojmom, zákonitostiam a vzťahom medzi nimi,
- rozvíjali schopnosť pozorovať prírodné javy, formulovať hypotézy, experimentovať, vyhodnocovať výsledky a vyvodzovať závery,
- získali praktické zručnosti pri práci s chemickými pomôckami a laboratórnou technikou pri dodržiavaní zásad bezpečnosti práce,
- vedeli aplikovať získané poznatky pri riešení úloh z bežného života a vysvetľovaní prírodných javov,
- rozvíjali logické, kritické a tvorivé myslenie, schopnosť riešiť problémy a pracovať s informáciami,
- osvojili si základy chemického názvoslovie, chemickej symboliky a chemických rovníc primerane veku,
- uvedomovali si význam chémie pre rozvoj spoločnosti, techniky, zdravotníctva, poľnohospodárstva a ochrany životného prostredia,



- vytvárali si zodpovedný vzťah k ochrane zdravia, prírody a životného prostredia,
- rozvíjali schopnosť spolupracovať pri skupinovej práci, prezentovať výsledky svojej práce a argumentovať na základe získaných poznatkov,
- získali pozitívny vzťah k prírodným vedám a motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu.

Dejepis

Predmet dejepis patrí do vzdelávacej oblasti spoločenskovedných predmetov spolu s občianskou náukou a geografiou. Jeho hlavným cieľom je rozvíjať historické vedomie žiakov, pomáhať im pochopiť vývoj ľudskej spoločnosti a vytvárať súvislosti medzi minulosťou, prítomnosťou a budúcnosťou.

Prostredníctvom poznávania historických udalostí, osobností, javov a procesov si žiaci osvojujú poznatky o dejinách Slovenska, Európy a sveta. Osobitný dôraz sa kladie na dejiny 19. a 20. storočia, ktoré významne ovplyvnili podobu súčasnej spoločnosti. Žiaci sa učia chápať historické udalosti v ich časových a priestorových súvislostiach, analyzovať ich príčiny a dôsledky a vytvárať si vlastný názor na základe dostupných historických prameňov.

Vyučovanie dejepisu prispieva k rozvoju kritického myslenia, schopnosti vyhľadávať, spracovávať a hodnotiť informácie z rôznych zdrojov. Vedie žiakov k rešpektovaniu demokratických hodnôt, ľudských práv, kultúrnej rozmanitosti a k úcte k vlastnému národu, jeho tradíciám a historickému dedičstvu, ako aj k rešpektu voči iným národom a kultúram.

Dejepis zároveň podporuje rozvoj občianskych, sociálnych a komunikačných kompetencií žiakov. Prostredníctvom aktívnych foriem vyučovania, práce s historickými prameňmi, projektov, diskusií a zážitkového učenia vedie žiakov k samostatnému mysleniu, tvorivosti a zodpovednému prístupu k poznávaniu minulosti.

2. Ciele vyučovacieho predmetu – Dejepis



Hlavným cieľom vyučovania dejepisu je rozvíjať historické vedomie žiakov, ich schopnosť kriticky myslieť a orientovať sa v historických udalostiach a spoločenských procesoch. Žiaci sa učia vnímať dejiny nielen ako súbor faktov a dátumov, ale ako prostriedok na pochopenie súčasného sveta a vlastného miesta v spoločnosti.

Vyučovanie dejepisu smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali základné poznatky o dejinách Slovenska, Európy a sveta,
- pochopili príčiny, priebeh a dôsledky významných historických udalostí,
- orientovali sa v historickom čase a priestore,
- dokázali pracovať s historickými prameňmi a informáciami z rôznych zdrojov,
- rozvíjali schopnosť kriticky hodnotiť historické fakty, udalosti a názory,
- vytvárali si vlastné názory podložené argumentmi a historickými dôkazmi,
- rozvíjali komunikačné, sociálne a občianske kompetencie,
- získavali úctu k historickému a kultúrnemu dedičstvu,
- rozvíjali hodnoty demokracie, tolerancie, humanity a rešpektu voči iným národom a kultúram.

V rámci predmetu si žiaci osvojujú základné kompetencie v práci s historickým časom, priestorom a historickými prameňmi. Učia sa:

Pracovať s historickým časom

- chronologicky zaraďovať historické udalosti, osobnosti a procesy,
- chápať súvislosti medzi jednotlivými historickými obdobiami,
- orientovať sa v historických medzníkoch a časových obdobiach.

Pracovať s historickým priestorom

- rozlišovať miestne, regionálne, národné, európske a svetové dejiny,
- určovať priestorové súvislosti historických udalostí,
- chápať vzťah medzi geografickými podmienkami a vývojom spoločnosti.

Pracovať s historickými faktami a prameňmi



- vyhľadávať a spracovávať informácie z rôznych zdrojov,
- analyzovať historické udalosti, procesy a osobnosti,
- určovať príčiny a dôsledky historických javov,
- porovnávať historické udalosti a hodnotiť ich význam,
- rozlišovať podstatné informácie od nepodstatných,
- kriticky posudzovať vierohodnosť historických zdrojov.

Vyučovanie dejepisu podporuje aktívne učenie, samostatnú prácu, spoluprácu v skupine a projektové vyučovanie. Žiaci sú vedení k tomu, aby poznatky o minulosti dokázali využívať pri porozumení súčasných spoločenských javov a pri formovaní vlastných občianskych a morálnych postojov.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie – stratégia vyučovania

Vyučovanie dejepisu je zamerané na aktívne osvojovanie poznatkov, rozvoj kritického myslenia a vytváranie pozitívneho vzťahu žiakov k histórii. Učiteľ využíva také metódy a formy práce, ktoré podporujú samostatnosť, tvorivosť, spoluprácu a schopnosť aplikovať získané poznatky v praktických situáciách.

Pri vyučovaní sa kladie dôraz na to, aby dejiny:

– boli zaujímavé a motivujúce,

prostredníctvom zážitkového učenia, didaktických hier, dramatizácie, práce s príbehmi a historickými osobnosťami;

– poskytovali prehľad a súvislosti,

pomocou časových osí, schém, tabuliek, máp a systematizácie poznatkov;

– inšpirovali a formovali hodnoty,

prostredníctvom poznávania životných osudov, významných osobností a historických udalostí;



– podporovali úctu k tradíciám a kultúrnemu dedičstvu,

rozvíjaním historickej pamäti a vedomia spoluzodpovednosti za zachovanie historických hodnôt;

– viedli k sebapoznaniu a občianskej zodpovednosti,

prostredníctvom poznávania ľudského konania v rôznych historických situáciách.

Vo vyučovacom procese sa využívajú najmä tieto metódy a formy práce:

- motivačné metódy (rozprávanie, rozhovor, problémové úlohy, demonštrácia),
- expozičné metódy (výklad, vysvetľovanie, diskusia, beseda, práca s historickými prameňmi),
- problémové a heuristické metódy,
- projektové vyučovanie,
- aktivizujúce metódy (diskusia, situačné a inscenačné metódy, didaktické hry),
- kooperatívne vyučovanie a skupinová práca,
- samostatná práca žiakov,
- využívanie informačných a komunikačných technológií,
- exkurzie, projektové dni a zážitkové vyučovanie.

Súčasťou vyučovania je aj pravidelné opakovanie, precvičovanie a upevňovanie získaných vedomostí a zručností. Organizačné formy vyučovania sa prispôbujú obsahu učiva, veku žiakov a stanoveným vzdelávacím cieľom.

4. Kritériá a stratégie hodnotenia

Hodnotenie žiakov v predmete dejepis vychádza z platných vzdelávacích štandardov a je zamerané na objektívne posudzovanie úrovne osvojených vedomostí, zručností a kompetencií žiakov.

Pri hodnotení sa sleduje najmä:

- úroveň osvojenia historických poznatkov a pojmov,
- schopnosť orientovať sa v historickom čase a priestore,
- porozumenie príčinám a dôsledkom historických udalostí,
- schopnosť pracovať s historickými prameňmi a rôznymi informačnými zdrojmi,



- schopnosť kriticky myslieť, argumentovať a formulovať vlastné názory,
- úroveň ústneho a písomného prejavu,
- aktivita a samostatnosť pri práci,
- schopnosť spolupracovať v skupine,
- kvalita spracovania projektov, prezentácií a ďalších zadaných úloh.

Žiaci sú hodnotení priebežne počas celého školského roka prostredníctvom ústneho skúšania, písomných prác, testov, projektov, prezentácií, samostatných a skupinových úloh, ako aj hodnotením ich aktivity na vyučovacích hodinách.

Pri hodnotení sa kladie dôraz nielen na reprodukciu faktov, ale aj na schopnosť aplikovať získané poznatky, analyzovať historické udalosti a využívať historické skúsenosti pri interpretácii súčasných spoločenských javov.

Klasifikačná stupnica:

Známka	Percentuálna úspešnosť
1 – výborný	100 – 88 %
2 – chválitebný	87 – 75 %
3 – dobrý	74 – 50 %
4 – dostatočný	49 – 25 %
5 – nedostatočný	24 – 0 %

Geografia

Charakteristika predmetu

Geografia je vyučovací predmet, ktorý žiakom umožňuje pochopiť Zem ako prepojený systém prírodných a spoločenských javov. Rozvíja schopnosť porozumieť vzťahom medzi prírodou, obyvateľstvom a hospodárstvom v rôznych častiach sveta. Geografia vedie žiakov k pochopeniu sveta v súvislostiach, rozvíja praktické zručnosti a formuje zodpovedného a orientovaného človeka.

Dôležitou súčasťou je práca s mapou a digitálnymi nástrojmi, ktorá tvorí základ geografického myslenia a orientácie v priestore.

Predmet vedie žiakov k:



- pochopeniu rozmanitosti sveta,
- rešpektu ku kultúram a ľuďom,
- zodpovednému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

Obsah zahŕňa:

- prírodnú geografiu (Zem, procesy),
- regionálnu geografiu (svetadiely a Slovensko),
- praktické geografické zručnosti.

Ciele vyučovania

Cieľom je rozvíjať geografické myslenie a praktické zručnosti. Žiak:

- vyhľadáva a hodnotí informácie z rôznych zdrojov,
- pracuje s mapou a IKT,
- vysvetľuje prírodné a spoločenské javy,
- chápe vzťahy medzi prírodou a spoločnosťou,
- prezentuje poznatky a rieši problémy,
- rozvíja kritické myslenie a zodpovedné postoje.

Obsah vzdelávania (stručne)

Výučba postupuje od základov po regionálne poznávanie:

- **Základy geografie** – planéta Zem, mapy, prírodné procesy
- **Svetadiely** – Afrika, Ázia, Európa, Amerika, Austrália a Oceánia, polárne oblasti
- **Slovensko** – príroda, obyvateľstvo, hospodárstvo, regióny

Vzdelávací štandard (výstupy žiaka)

Žiak:

Mapové zručnosti

- číta a interpretuje mapy,
- určuje geografickú polohu,
- orientuje sa v teréne.

Prírodné zákonitosti

- vysvetlí základné prírodné procesy,
- chápe rozdiely medzi regiónmi,
- hodnotí vplyv prírody na človeka.



Regionálne poznanie

- charakterizuje svetadiely, štáty a Slovensko,
- porovnáva regióny,
- vysvetľuje rozmiestnenie obyvateľstva a hospodárstva.

Práca s informáciami

- vyhľadáva, spracúva a prezentuje údaje,
- využíva rôzne zdroje a digitálne technológie.

Postoje

- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť,
- uvedomuje si význam ochrany prírody,
- zaujíma sa o globálne problémy.

Prierezové kompetencie

Geografia rozvíja:

- environmentálnu, digitálnu a čitateľskú gramotnosť,
- sociálne a občianske kompetencie,
- kritické myslenie a finančnú gramotnosť.

Náboženská výchova

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova prispieva k harmonickému rozvoju osobnosti žiaka prostredníctvom sprostredkovania kresťanských hodnôt a morálnych princípov.

Podporuje duchovný rast žiakov, formovanie ich morálneho vedomia, upevňovanie identity a rozvoj medziľudských vzťahov.

Vyučovací predmet je v súlade s princípmi nového Štátneho vzdelávacieho programu a kurikulárnej reformy **Vzdelávanie pre 21. storočie**, pričom podporuje rozvoj kompetencií žiakov, najmä v oblasti sebapoznania, empatie, spolupráce, zodpovednosti a hodnotovo orientovaného rozhodovania.

Náboženská výchova pomáha žiakom spoznávať základy kresťanskej viery, posolstvo Svätého písma, úlohu Cirkvi a možnosti praktického uskutočňovania kresťanského života v každodenných situáciách.



Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je, aby žiaci:

- poznali základné pravdy kresťanskej viery,
- prehľbovali svoj vzťah k Bohu,
- uvedomovali si vlastnú hodnotu a zodpovednosť,
- rozvíjali svoje morálne uvažovanie a úsudok,
- rešpektovali dôstojnosť každého človeka a hodnotu života,
- osvojovali si postoje lásky, odpustenia a solidarity,
- rozvíjali otvorenosť voči iným ľuďom a kultúram,
- dokázali prijímať rozhodnutia na základe kresťanských hodnôt.

Rozvíjané kompetencie

Náboženská výchova prispieva k rozvoju:

- osobnostných a sociálnych kompetencií,
- morálneho vedomia a etického konania,
- komunikačných zručností,
- sebapoznania a sebareflexie,
- zodpovednosti za seba a spoločnosť,
- hodnotového myslenia a kritického posudzovania situácií.

Výchovno-vzdelávacie stratégie

Vo vyučovaní sa využívajú najmä:

- rozhovor a diskusia,
- práca s biblickými príbehmi,
- skupinová práca,
- projektové vyučovanie,



- dramatizácia,
- kooperatívne učenie,
- zážitkové metódy,
- reflexia a sebareflexia,
- využívanie digitálnych vzdelávacích materiálov.

Hodnotenie predmetu

Hlavným cieľom hodnotenia je podporovať osobnostný a duchovný rast žiaka.

Pri hodnotení sa zohľadňuje:

- aktivita žiaka na vyučovaní,
- spolupráca s ostatnými,
- záujem o preberané témy,
- plnenie zadaných úloh,
- schopnosť aplikovať získané poznatky,
- individuálny pokrok a osobnostný rozvoj.

Formy hodnotenia:

- slovné hodnotenie,
- formatívne hodnotenie,
- sebahodnotenie,
- hodnotenie projektov,
- portfólio žiaka.

Prierezové témy

Predmet prispieva k realizácii prierezových tém:

- osobnostný a sociálny rozvoj,
- výchova k občianstvu,



- multikultúrna výchova,
- environmentálna výchova,
- mediálna gramotnosť,
- ochrana života a zdravia,
- dobrovoľníctvo a solidarita.

Vzdelávacie výstupy

Žiak na konci vzdelávacieho cyklu:

- pozná základné učenie kresťanskej viery,
- orientuje sa v najdôležitejších udalostiach Svätého písma,
- chápe význam kresťanských hodnôt pre každodenný život,
- správa sa s úctou voči druhým ľuďom,
- dokáže vyjadriť svoj názor na jednoduché morálne otázky,
- spolupracuje v skupine a v spoločenstve,
- preberá primeranú zodpovednosť za svoje rozhodnutia a konanie.



Informatika

Charakteristika predmetu

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchšej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Ciele predmetu

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú □ rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.



Hodnotenie:

Hodnotenie predmetu Informatika na 2. stupni základnej školy (ZŠ) sa riadi Štátnym vzdelávacím programom, metodickými pokynmi Ministerstva školstva a konkrétnym školským vzdelávacím programom (ŠkVP) danej školy. Učiteľ pri ňom neposudzuje len teoretické vedomosti, ale primárne praktické zručnosti, algoritmické myslenie a tvorivosť pri riešení problémov

Formy záverečného hodnotenia

Klasifikácia známku: Žiak je hodnotený tradičnými stupňami 1 až 5.

Metódy získavania podkladov

Učitelia informatiky kombinujú viacero overovacích nástrojov:

1. Praktické zadania a projekty: Výsledné digitálne produkty (napr. grafický návrh, plagát).
2. Priebežná práca na hodinách: Samostatnosť, aktivita a miera zvládnutia zadanej témy počas vyučovacej hodiny.
3. Seba-hodnotenie žiaka: Moderné prístupy často zahŕňajú reflexiu vlastného pokroku, kde žiak opisuje, čo sa naučil a v čom mal ťažkosti.

Matematika

Charakteristika predmetu

Matematika na druhom stupni základnej školy rozvíja matematickú gramotnosť a matematické kompetencie žiakov potrebné pre úspešné riešenie problémov v každodennom živote, v ďalšom vzdelávaní i v praktickej činnosti. Vychádza z definície matematickej kompetencie ako schopnosti rozvíjať a používať matematické myslenie pri riešení rôznych situácií, využívať logické a priestorové myslenie, matematické modely, vzorce, tabuľky, grafy, diagramy a ďalšie formy reprezentácie informácií.

Vyučovanie matematiky vedie žiakov k analytickému a syntetickému mysleniu, rozvíja schopnosť argumentovať, dokazovať, overovať správnosť riešení a prijímať logicky podložené závery. Súčasne podporuje presnosť, systematickosť, vytrvalosť, tvorivosť, samostatnosť a zodpovednosť pri riešení úloh. Žiaci si osvojujú



matematický jazyk a symboliku ako prostriedok jednoznačnej komunikácie a učia sa chápať vzťah medzi teoretickými poznatkami a ich praktickým využitím.

Obsah vzdelávania je spracovaný kompetenčne a nadväzuje na predchádzajúce vedomosti a skúsenosti žiakov. Nové poznatky sú budované postupne prostredníctvom objavovania, experimentovania, riešenia problémových úloh a aplikácií z reálneho života. Dôraz sa kladie na aktivitu žiakov, samostatné uvažovanie, spoluprácu a využívanie informačno-komunikačných technológií.

Matematika vytvára dôležitý základ pre štúdium ďalších predmetov, najmä fyziky, chémie, informatiky, biológie, techniky, geografie, ale aj spoločenskovedných predmetov, v ktorých sa uplatňuje logické uvažovanie, práca s údajmi a interpretácia výsledkov.

Ciele predmetu

Vyučovanie matematiky smeruje k tomu, aby žiaci:

- využívali matematiku pri riešení problémov bežného života,
- rozvíjali logické, kritické, tvorivé a algoritmické myslenie,
- osvojili si matematický jazyk a správne používali matematickú symboliku,
- vedeli čítať, interpretovať a vytvárať tabuľky, grafy, diagramy a ďalšie matematické reprezentácie,
- rozvíjali priestorovú predstavivosť a orientáciu v rovine i priestore,
- efektívne využívali osvojené matematické postupy, algoritmy a stratégie riešenia úloh,
- dokázali analyzovať problém, navrhovať rôzne spôsoby riešenia, overovať správnosť výsledkov a hodnotiť ich primeranosť,
- rozvíjali schopnosť spolupracovať, komunikovať a argumentovať pri spoločnom riešení úloh,
- využívali digitálne technológie pri vyhľadávaní, spracovaní, modelovaní a prezentovaní informácií,



- rozvíjali pozitívny vzťah k učeniu, samostatnosti, zodpovednosti, vytrvalosti, cieľavedomosti a sebahodnoteniu.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávací obsah predmetu matematika je usporiadaný do tematických okruhov, ktoré sa počas celého druhého stupňa postupne rozvíjajú a na seba nadväzujú:

- čísla, premenná a počtové výkony s číslami,
- vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy,
- geometria a meranie,
- kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika,
- logika, dôvodenie a dokazovanie,
- súmernosť v rovine,
- mocniny a odmocniny,
- rovnice a nerovnice,
- podobnosť geometrických útvarov,
- telesá, ich objem a povrch.

Výkonové štandardy vedú žiakov k tomu, aby vedeli používať matematické poznatky pri riešení praktických situácií, správne aplikovať matematické pojmy, vzťahy a algoritmy, vytvárať matematické modely, interpretovať výsledky, využívať digitálne technológie a primerane zdôvodňovať svoje riešenia.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Pri vyučovaní matematiky sa využívajú aktivizujúce metódy, problémové vyučovanie, objavovanie zákonitostí, skupinová práca, diskusia, projektové vyučovanie, bádateľské aktivity, samostatná práca a diferenciacia úloh podľa možností žiakov. Dôraz sa kladie na pravidelné opakovanie, systematické precvičovanie, aplikáciu poznatkov v praktických situáciách a využívanie digitálnych technológií.



Žiaci sú vedení k aktívnemu objavovaniu matematických súvislostí, k formulovaniu hypotéz, ich overovaniu, argumentácii a prezentácii vlastných riešení. Významnou súčasťou vyučovania je tímová spolupráca, vzájomná komunikácia, rešpektovanie názorov ostatných a schopnosť prevziať zodpovednosť za výsledok spoločnej práce.

Súčasťou práce učiteľa je individuálny prístup k žiakom, podpora talentovaných žiakov prostredníctvom náročnejších úloh a matematických súťaží, ako aj systematická pomoc žiakom s výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom diferencovaných úloh, názorných pomôcok, digitálnych technológií a individuálnej podpory.

Rozvíjané kompetencie

Kompetencie k učeniu

Žiak:

- využíva rôzne stratégie učenia a riešenia matematických úloh,
- prepája nové poznatky s predchádzajúcimi vedomosťami,
- efektívne využíva matematické postupy pri riešení praktických problémov,
- rozvíja logické, analytické a abstraktné myslenie.

Kompetencie riešenia problémov

Žiak:

- analyzuje problém, navrhuje vhodné stratégie riešenia a vyhodnocuje ich efektívnosť,
- odhaduje výsledky, overuje ich správnosť a hľadá alternatívne riešenia,
- využíva osvojené matematické poznatky pri riešení problémových a aplikačných úloh,
- zapája sa do matematických súťaží a projektov.

Komunikačné kompetencie

Žiak:



- používa matematický jazyk a symboliku presne a zrozumiteľne,
- správne zapisuje riešenia a logicky zdôvodňuje svoje postupy,
- prezentuje výsledky svojej práce a rešpektuje názory ostatných.

Sociálne a personálne kompetencie

Žiak:

- spolupracuje v skupine,
- podieľa sa na vytváraní pozitívnej pracovnej atmosféry,
- prijíma zodpovednosť za vlastnú prácu i spoločný výsledok.

Občianske kompetencie

Žiak:

- spolupracuje pri riešení problémov,
- uvedomuje si význam matematiky pri riešení spoločenských, ekonomických a environmentálnych otázok,
- využíva matematické poznatky pri zodpovednom rozhodovaní.

Pracovné kompetencie

Žiak:

- pristupuje zodpovedne k plneniu úloh,
- pracuje systematicky, presne a vytrvalo,
- dokončuje začatú prácu a hodnotí jej výsledky,
- využíva vhodné pracovné postupy a digitálne nástroje pri riešení matematických úloh.

Hodnotenie

Hodnotenie žiakov v predmete matematika sa uskutočňuje v súlade s platnou legislatívou a vnútornými pravidlami školy. Pri hodnotení sa zohľadňuje úroveň osvojenia vedomostí a zručností, schopnosť aplikovať matematické poznatky pri



riešení úloh, správnosť a presnosť postupov, logické myslenie, samostatnosť a aktivita žiaka.

Priebežné hodnotenie vychádza z ústnych a písomných prejavov žiaka, písomných prác, testov, samostatnej práce a ďalších foriem overovania vedomostí a zručností. Súhrnné hodnotenie predmetu matematika sa uskutočňuje v súlade s platnými predpismi formou klasifikácie.

Občianska náuka

Charakteristika predmetu

Občianska náuka je súčasťou vzdelávacej oblasti **Človek a spoločnosť**. Predmet podporuje rozvoj občianskej gramotnosti, kritického myslenia, demokratickej kultúry a aktívneho občianstva. Vedie žiakov k porozumeniu fungovania spoločnosti, medziludských vzťahov, štátu, práva, ekonomiky a médií, pričom vytvára priestor na prepájanie poznatkov s každodenným životom.

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci poznávali seba samých, rozvíjali svoje sociálne a komunikačné kompetencie, rešpektovali rozmanitosť spoločnosti a dokázali zodpovedne riešiť životné situácie. Dôležitou súčasťou predmetu je výchova k ochrane ľudských práv, demokratickým hodnotám, právnemu vedomiu, finančnej gramotnosti, mediálnej gramotnosti a udržateľnému spôsobu života.

Predmet využíva aktivizujúce metódy učenia, diskusiu, projektové vyučovanie, riešenie problémových situácií, prácu s informačnými zdrojmi a spoluprácu v skupinách. Žiaci si osvojujú schopnosť argumentovať, kriticky hodnotiť informácie, vytvárať si vlastné názory a aktívne sa zapájať do života školy, miestnej komunity i demokratickej spoločnosti. Obsah predmetu je prispôsobený vekovým osobitostiam žiakov a podporuje rozvoj ich osobnosti v súlade s hodnotami demokratickej spoločnosti.

Ciele predmetu

Cieľom predmetu Občianska náuka v 6. až 9. ročníku základnej školy je, aby žiak:

- rozvíjal svoju občiansku identitu a zodpovednosť za vlastné konanie,



- poznal základné princípy fungovania spoločnosti, štátu, samosprávy a demokratických inštitúcií,
- rešpektoval ľudské práva, slobody, pravidlá spolužitia a princípy demokracie,
- orientoval sa v základných právnych a ekonomických vzťahoch a vedel ich uplatniť v bežnom živote,
- rozvíjal finančnú, mediálnu a digitálnu gramotnosť,
- kriticky vyhľadával, analyzoval a hodnotil informácie z rôznych zdrojov,
- kultivovane komunikoval, argumentoval, spolupracoval a riešil konflikty nenásilným spôsobom,
- prejavoval úctu k rozmanitosti ľudí, názorov a kultúr a odmietal prejavy diskriminácie a extrémizmu,
- prijímal zodpovedné rozhodnutia a uvedomoval si dôsledky svojho konania,
- aktívne sa zapájal do života školy, miestnej komunity a občianskej spoločnosti,
- rozvíjal hodnoty solidarity, spolupráce, tolerancie, spravodlivosti a zodpovednosti za životné prostredie i spoločné dobro.

Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra je určený žiakom základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským, pre ktorých je slovenský jazyk druhým jazykom. Vyučovanie vychádza z princípov komunikatívneho, činnostného a zážitkového učenia. Dôraz sa kladie na praktické používanie slovenského jazyka v autentických komunikačných situáciách, rozvoj jazykových zručností a budovanie pozitívneho vzťahu k slovenskému jazyku a kultúre.

Vyučovanie smeruje k rozvíjaniu počúvania s porozumením, hovorenia, čítania s porozumením, písania, kritického myslenia, práce s informáciami a digitálnych kompetencií.



Literárna zložka podporuje čitateľskú gramotnosť, interpretáciu textov a rozvoj kultúrneho povedomia.

Hlavný cieľ

Hlavným cieľom vzdelávania v predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra je systematicky rozvíjať komunikačnú, čitateľskú a pisateľskú gramotnosť žiaka. Žiak si postupne osvojuje schopnosť porozumieť hovoreným aj písaným textom, primerane reagovať v rôznych komunikačných situáciách a samostatne vyjadrovať svoje myšlienky, názory a pocity. Dôležitou súčasťou je aj rozvoj kritického myslenia, schopnosti pracovať s informáciami, využívať digitálne technológie a bezpečne komunikovať v online prostredí. Vzdelávanie vedie žiaka k pozitívnemu vzťahu k slovenskému jazyku a podporuje jeho úspešné uplatnenie v škole i v každodennom živote.

Ciele vzdelávania

Vzdelávanie smeruje k tomu, aby bol žiak motivovaný učiť sa slovenský jazyk a využívať ho ako prirodzený komunikačný prostriedok. Rozvíja si schopnosť porozumieť hovoreným aj písaným textom primeraným svojmu veku, získavať z nich potrebné informácie a využívať ich pri riešení rôznych úloh. Učí sa komunikovať ústne aj písomne v rozmanitých situáciách, vyjadrovať vlastné názory, argumentovať a rešpektovať názory iných.

Žiak postupne dokáže vytvárať súvislé hovorené aj písané texty, vrátane textov vytváraných pomocou digitálnych technológií. Rozvíja schopnosť analyzovať, interpretovať a hodnotiť literárne aj vecné texty, rozpoznávať ich význam, štruktúru a komunikačný zámer. Súčasťou vzdelávania je aj správne používanie jazykových prostriedkov, rozširovanie slovnej zásoby a rozvoj schopnosti vyhľadávať, porovnávať a kriticky hodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

RECEPCIA

Počúvanie s porozumením

Žiak rozvíja schopnosť aktívne počúvať a porozumieť hovorenému prejavu v bežných komunikačných situáciách. Dokáže zachytiť hlavné myšlienky, rozlíšiť podstatné informácie od menej dôležitých a usporiadať ich podľa významu. Porozumie jednoduchým rozhovorom, prezentáciám, oznamom aj multimediálnym správam. Vie odpovedať na otázky týkajúce sa vypočutého textu, formulovať stručné zhrnutie a



vyvodzovať jednoduché implicitné významy. Informácie dokáže porovnať so svojimi skúsenosťami a vytvárať vlastné závery.

Čítanie s porozumením

Žiak samostatne číta literárne aj vecné texty primeranej náročnosti. Pri hlasnom čítaní dodržiava správnu výslovnosť, tempo, intonáciu a primerané členenie textu. Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam aj v textoch obsahujúcich neznámu slovnú zásobu, ktorej význam odvodzuje z kontextu alebo pomocou slovníkov. Vyhľadáva explicitné aj implicitné informácie, analyzuje štruktúru textu, rozpoznáva vzťahy medzi jednotlivými časťami textu a formuluje závery. Postupne si rozvíja schopnosť kriticky hodnotiť text, argumentovať a efektívne využívať tlačenej aj digitálne informačné zdroje vrátane nástrojov umelej inteligencie.

KOMPONENTY JAZYKA

Funkcie jazyka

Žiak využíva slovenský jazyk ako prostriedok každodennej komunikácie. Dokáže nadviazať a ukončiť kontakt, predstaviť seba aj iných, požiadať o informácie alebo ich poskytnúť. Vie opísať osoby, predmety, miesta a udalosti, vyjadriť vlastné názory, pocity, želania či plány. Primerane reaguje v rôznych komunikačných situáciách, vyjadruje súhlas alebo nesúhlas, navrhuje riešenia, ospravedlňuje sa, odmieta alebo prijíma návrhy. Dokáže viesť telefonický rozhovor, komunikovať prostredníctvom elektronických správ, spolupracovať v skupine a zapájať sa do diskusie.

Jazykové prostriedky

Vzdelávanie vedie žiaka k postupnému osvojovaniu jazykových prostriedkov potrebných na efektívnu komunikáciu. Žiak sa učí správne vyjadrovať časové, priestorové, vlastnícke a logické vzťahy, používať primeranú slovnú zásobu pri opise javov, pocitov a udalostí. Osvojuje si správne používanie slovných druhov, rozvíja schopnosť vytvárať gramaticky správne vety a rozširuje si aktívnu aj pasívnu slovnú zásobu prostredníctvom práce so synonymami, antonymami a ďalšími lexikálnymi prostriedkami. Pri práci využíva slovníky, jazykové príručky aj digitálne nástroje.

Zvuková stránka jazyka a pravopis

Žiak si upevňuje správnu výslovnosť slovenských hlások, slov a viet. Osvojuje si pravidlá spodobovania, splývania spoluhlások, správnu intonáciu a rytmus reči. V písomnom prejave uplatňuje pravidlá slovenského pravopisu, najmä správne písanie



i/í, y/ý, dĺžňov, mäkčeňov a interpunkčných znamienok. Zvláda delenie slov na konci riadkov, rytmické krátenie a postupne si uvedomuje rozdiely medzi slovenským jazykom a ostatnými jazykmi, ktoré pozná.

Morfológia a syntax

Žiak si systematicky upevňuje gramatické vedomosti a využíva ich pri ústnej aj písomnej komunikácii. Správne používa tvary podstatných a prídavných mien, zámen, čísloviek a slovies. Osvojuje si časovanie slovies, využíva vhodné predložky a spojky a vytvára gramaticky správne jednoduché aj zložité vety. Rozpoznáva vetné členy, rozlišuje jednoduché a rozvité vety, priamu a nepriamu reč a postupne ich využíva vo vlastných jazykových prejavoch.

Lexikológia

Žiak si rozširuje slovnú zásobu a učí sa používať slová primerane komunikačnej situácii. Rozlišuje synonymá, antonymá, homonymá a viacvýznamové slová, oboznamuje sa s frazeologizmami a ustálenými slovnými spojeniami. Chápe rozdiel medzi spisovnou a nespisovnou slovnou zásobou a využíva poznatky o tvorení slov pri porozumení aj tvorbe textov. Pri práci so slovnou zásobou využíva tlačené aj digitálne slovníky.

Sociolingvistika

Žiak sa učí prispôbovať svoj jazykový prejav rôznym komunikačným situáciám. Ovláda základné pravidlá spoločenského správania, rešpektuje kultúrne rozdiely a primerane komunikuje v škole, rodine aj na verejnosti. Osobitná pozornosť sa venuje digitálnej komunikácii, bezpečnému správaniu na internete, ochrane osobných údajov a dodržiavaniu pravidiel online komunikácie.

TEMATICKÉ OKRUHY A DRUHY TEXTOV

Tematické okruhy

Vzdelávací obsah je usporiadaný do tematických okruhov, ktoré vychádzajú z každodenného života žiakov:

- Rodina a medziľudské vzťahy
- Bývanie
- Škola
- Obchod a služby



- Zdravie

- Príroda, ochrana životného prostredia
- Voľný čas
- Šport
- Doprava, cestovanie
- Kultúra, umenie
- Veda, technika
- Slovensko a jeho regióny

Druhy textov

Žiak pracuje s rôznymi druhmi textov a postupne sa učí ich vytvárať. Oboznamuje sa s:

- osobnými textami (listy, správy, SMS, e-maily, príspevky na sociálnych sieťach),
- opisom, návodom, životopisom,
- školskými a informačnými textami, reklamou, novinovými článkami, internetovými textami, formulármi či cestovnými poriadkami,
- literárnymi textami rôznych žánrov a modernými digitálnymi alebo umelou inteligenciou generovanými textami, ktoré sa učí kriticky posudzovať.

PRODUKCIA

Ústny prejav

Žiak sa učí samostatne komunikovať v rôznych spoločenských situáciách. Dokáže začať, viesť a ukončiť rozhovor, klásť otázky, reagovať na partnera v komunikácii a rešpektovať pravidlá diskusie. Vie prerozprávať obsah textu alebo príbehu, prezentovať vlastné názory a pripravené témy, obhájiť svoje stanovisko a primerane využívať neverbálne komunikačné prostriedky. Osobitná pozornosť sa venuje správnej výslovnosti, intonácii a kultivovanému jazykovému prejavu.

Písomný prejav

Žiak vytvára rôzne druhy písomných textov primerané svojmu veku a komunikačnému zámeru. Píše osobné aj formálne listy, správy, opisy, rozprávania, životopis, jednoduché úvahy či informačné texty. Pri tvorbe textov využíva informácie z viacerých zdrojov, učí sa citovať a overovať ich dôveryhodnosť. Efektívne používa digitálne technológie a nástroje umelej inteligencie pri tvorbe textov, pričom dodržiava zásady bezpečného a etického používania. Vo svojich písomných



prejavoch uplatňuje pravidlá slovenského pravopisu, gramatiky a štylistiky a usiluje sa o jasné, logické a zrozumiteľné vyjadrovanie.

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládlo danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

- Pri hodnotení a klasifikovaní vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.
- Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budú hodnotení podľa Metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špeciálnymi potrebami v spolupráci so špec. ped. Mgr. Ildikó Janics.
- Na hodinách využívame nasledovné formy skúšania: frontálne, ústne, skupinové, písomné, cvičenia, diktáty, písomné práce z tematických celkov, projektové práce.
- Písomné domáce úlohy zadáme podľa potreby, hodnotíme ich ústne alebo bodmi.
- Píšeme 1 sloh – klasifikujeme sloh a pravopis, ústne hodnotíme úpravu.
- Previerky a písomné práce sa píše z tematických celkov a z čitateľskej gramotnosti.
- Po úvodnom opakovaní učiva bude na začiatku školského roka realizovaný test z učiva predchádzajúceho ročníka.
- V každom ročníku píšeme 4 diktáty.

Stupnica hodnotenia previerok a písomných prác

Známka	Hodnotenie	Percentuálna úspešnosť
1	výborný	100 – 88 %
2	chválitebný	87 – 75 %
3	dobrý	74 – 50 %
4	dostatočný	49 – 25 %



5	nedostatočný	24 – 0 %
---	--------------	----------

Klasifikácia diktátov

Ročník	1	2	3	4	5	Počet slov
5.	1 – 5	6 – 10	11 – 15	16 – 20	21 a viac	40 – 50
6.	1 – 5	6 – 10	11 – 15	16 – 20	21 a viac	50 – 60
7.	1 – 4	5 – 8	9 – 12	13 – 16	17 a viac	60 – 70
8.	1 – 3	4 – 6	7 – 9	10 – 12	13 a viac	70 – 80
9.	1 – 3	4 – 6	7 – 9	10 – 12	13 a viac	80 – 90

Technika

ÚVOD

Vzdelávací štandard rozvíja praktické zručnosti, technické myslenie a samostatnosť žiakov. Učiteľ môže obsah primerane prispôbovať školskému programu. Dôraz sa kladie na objavovanie, experimentovanie, konštruovanie a riešenie praktických úloh.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pripravuje žiakov na praktický život, rozvíja technické myslenie, tvorivosť, bezpečnú prácu, orientáciu vo svete práce a zodpovedný prístup k technike i životnému prostrediu.

CIELE

Žiaci získavajú pracovné návyky, učia sa bezpečne používať materiály a nástroje, plánovať prácu, tvoriť výrobky, spolupracovať, niesť zodpovednosť za výsledky a orientovať sa pri voľbe budúceho povolania.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD



Obsah sa delí na okruhy Technika a Ekonomika domácnosti. Najmenej dve tretiny vyučovania tvoria témy z oblasti techniky.

5. ročník

Človek a technika – význam techniky, BOZP, ochrana prírody. Človek a výroba – remeslá, vznik výrobku. Úžitkové a darčkové predmety – návrh, náčrt, výber materiálu, výroba jednoduchých predmetov.

6. ročník

Dejiny techniky, objav, patent a vynález. Technické kreslenie, piktogramy a kótovanie. Spracovanie dreva, kovov a plastov. Jednoduché elektrické obvody, prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom. Jednoduché stroje a prevody.

7. ročník

Technická dokumentácia a zobrazovanie v troch priemetroch. Vlastnosti technických materiálov a ich opracovanie. Stroje a zariadenia v domácnosti, bezpečné používanie. Svet práce – profesie, vzdelávanie, životopis a pracovný pohovor.

8. ročník

Elektrické spotrebiče – princíp činnosti, bezpečnosť, spotreba energie. Technická elektronika – dióda, tranzistor, snímače. Technická tvorba – návrh výrobku, dokumentácia a marketing. Kariérna orientácia a finančné základy.

9. ročník

Bytové inštalácie – elektrina, voda, plyn, kúrenie a úspora energií. Strojové obrábanie materiálov vrátane CNC. Tvorivá činnosť – zložitejšie kombinované výrobky. Svet práce – kariéra, podnikanie a profesijný rozvoj.

EKONOMIKA DOMÁCNOSTI

Plánovanie rozpočtu domácnosti, príjmy, výdavky, sporenie, úvery, poistenie, práva spotrebiteľa a finančná gramotnosť. Svet práce – orientácia na trhu práce a podnikanie. Domáce práce – údržba domácnosti, bezpečnosť, prvá pomoc. Príprava jedál – zdravá výživa, hygiena, stolovanie a ekonomické plánovanie jedál.



Maďarský jazyk a literatúra

Charakteristika predmetu

Učebný predmet maďarský jazyk a literatúra má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikačnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. Má komplexný charakter, pretože zahŕňa rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajúce zložky: jazykovú, slohovú a literárnu. Úspešné dosiahnutie cieľov učebného predmetu je základom úspešného vzdelávania, učenia sa aj pri osvojovaní slovenského jazyka a cudzích jazykov. Sprostredkuje kultúru, umožňuje rozvoj osobnosti, seberealizáciu, socializáciu žiakov a ich začlenenie do spoločnosti. Výučba maďarského jazyka a literatúry je dôležitá pri získaní čitateľských zručností. Dôležité je, aby žiaci disponovali základnými čitateľskými zručnosťami, - potrebnými pre svoje ďalšie vzdelávanie. Učebný predmet maďarský jazyk a literatúra tvoria tri zložky predmetu:

Jazyková komunikácia

Komunikácia a sloh

Literatúra.

Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh

Výkonový štandard je vypracovaný na základe jazykových kompetencií s prihliadnutím na systematizáciu jazykového učiva v súlade s obsahovým štandardom. Koncepcia preferuje myšlienku, že jazyk je nástrojom myslenia. Zložky jazyková komunikácia a komunikácia a sloh spolu vytvárajú integrovaný blok. Väčší dôraz sa kladie na rozvíjanie čitateľských kompetencií a na zlepšenie verbálnych a písomných vyjadrení žiakov, ktorých súčasťou je aj gramatika, ktorá sa principiálne objavuje hlavne na úrovni výkonov. Vo výučbe jazyka má primárne postavenie analýza a interpretácia textov a tvorba vlastných textov s prihliadnutím na konkrétnu komunikačnú situáciu. Faktograficky presýtený obsah sa zredukoval v prospech aktivít žiakov. Vzdelávací štandard obsahuje konkrétne typy textov, ich tematické vymedzenie je plne v kompetencii učiteľa. V záujme rozvíjania čitateľskej gramotnosti je úlohou učiteľa zabezpečiť, aby žiaci pracovali nie len s literárnymi textami, ale aj s ďalšími typmi textov. Na nižšom strednom stupni vzdelávania sa ďalej pokračuje v komunikačno-zážitkovom vyučovaní.

Literatúra



V rámci výučby literatúry na nižšom strednom stupni vzdelávania sa žiaci prostredníctvom literárnych ukážok zoznamujú s literatúrou vo všeobecnosti a konkrétne s literárnymi druhmi, žánrami, kompozíciou literárnych diel a so štylistikou umeleckého textu. Učivo je koncipované tak, aby sa sústavne rozvíjali čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov. Koncepcia vyučovania literatúry vychádza zo zámeru vytvárania pozitívneho vzťahu k literatúre. Cieľom výučby literatúry je dosiahnuť, aby žiaci čítali so záujmom, aby mali potešenie z čítania. Výkony zamerané na zapamätanie a následné zreprodukovanie boli zredukované. Vzdelávací štandard je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na rôzne činnosti žiakov, ako sú napr. hľadanie súvislostí, práca s literárnym textom. V rámci získavania náročnejších čitateľských kompetencií sa dôraz kladie na analýzu, interpretáciu a hodnotenie literárneho textu. V obsahovom štandarde sú uvedené literárne diela, ktorých počet je v súlade so stanoveným počtom vyučovacích hodín uvedených v rámcovom učebnom pláne. Vzdelávací štandard obsahuje aj odporúčané literárne čítanie, kde je zohľadnený aspekt rodovej rovnosti.

Ciele predmetu

Cieľom vzdelávania v oblasti maďarského jazyka a literatúry je dosiahnuť takú úroveň jazykových a rečových zručností v maďarskom jazyku, aby žiaci zvládli každú komunikačnú situáciu. Dôležité je rozvíjať tie kompetencie, ktoré rozvíjajú čitateľskú gramotnosť a tvorbu ústnych a písomných textov. Pri rozvíjaní týchto kompetencií je potrebné zohľadniť kognitívnu úroveň a vekové osobitosti žiakov.

Všeobecné a špecifické ciele učebného predmetu maďarský jazyk a literatúra

1. Osvojiť si jazykové, rečové vedomosti, zručnosti

- rozvíjať jazykovú kultúru,
- osvojiť si zručnosti písomného prejavu,
- osvojiť si jednotlivé druhy čítania,
- poznať gramatické javy a uplatňovať ich v jazykovom prejave.

2. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu ústne a písomne

- vyjadrovať svoje myšlienky, pocity, názory ústnou a písomnou formou,
- formulovať otázky a dokázať na ne adekvátne odpovedať,
- obohacovať slovnú zásobu.



3. Kriticky myslieť, zaujať stanovisko

- vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu,
- reprodukovať umelecký a vecný text,
- analyzovať umelecký text,
- tvoriť texty ústne a písomne.

4. Chápať význam literatúry v živote jednotlivca a spoločnosti

- spracovať literárne texty z rôznych aspektov,
- pri rozbere literárnych diel používať literárnovedné pojmy,
- kreatívne vyjadrovať estetické zážitky získané prostredníctvom umenia.

5. Používať informácie a digitálne technológie

- riešiť úlohy pomocou digitálnych technológií,
- používať jazykové príručky a slovníky,
- mať kladný vzťah k poznávaniu a učeniu sa materinského jazyka,
- spolupracovať v skupine a vnímať odlišnosti,
- uvedomiť si hodnoty vlastnej kultúrnej identity,
- rešpektovať inakosť a vážiť si hodnoty iných kultúr.

Hlavné obsahy jednotlivých ročníkov

5. ročník

V piatom ročníku dominuje základné upevňovanie jazykových schopností. Žiaci:

rozvíjajú techniku hlasného a tichého čítania,

precvičujú správnu výslovnosť a artikuláciu,

oboznamujú sa so základnými princípmi maďarského pravopisu,

pracujú so synonymami, antonymami, prísloviami a ustálenými slovnými spojeniami,

analyzujú jednoduché texty a tvoria vlastné príbehy.

V tomto období je dôležité najmä vytváranie motivácie k čítaniu a budovanie komunikačného sebavedomia.

6. ročník



Šiesty ročník sa zameriava predovšetkým na morfológiu a slovné druhy. Žiaci:

podrobnejšie študujú slovesá, podstatné mená, prídavné mená a zámená,

spoznávajú gramatické kategórie,

precvičujú používanie prípon a slovotvorbu,

rozvíjajú schopnosť tvorby textov,

pracujú s rôznymi informačnými zdrojmi.

Dôraz sa kladie na vedomejšie pochopenie jazykového systému.

7. ročník

Hlavnou témou siedmeho ročníka je syntax a stavba viet. Žiaci:

spoznávajú jednoduché a zložené vety,

učia sa rozlišovať vetné členy a syntagmy,

precvičujú správne používanie interpunkcie,

rozvíjajú komunikačné schopnosti prostredníctvom rozhovorov, interview a reportáží,

oboznamujú sa s elektronickou komunikáciou.

V tomto období už žiaci vedomejšie využívajú jazykové poznatky pri tvorbe vlastných textov.

8. ročník

Ôsmy ročník je zameraný na zložité súvetia a štylistiku. Žiaci:

rozlišujú podradňovacie a priradňovacie súvetia,

používajú priamu a nepriamu reč,

spoznávajú rôzne jazykové štýly,

vytvárajú diskusie a úvahy,

rozvíjajú kritické myslenie a schopnosť argumentácie.

Dôležitou súčasťou výučby je samostatné myslenie a kultivované vyjadrovanie vlastných názorov.



9. ročník

Deviaty ročník sa zameriava na jazykové uvedomenie a praktickú komunikáciu. Žiaci:

spoznávajú jednotlivé vrstvy slovnej zásoby,

rozlišujú medzi spisovným jazykom, nárečiami a slangom,

píšu úradný list a štruktúrovaný životopis,

analyzujú médiá a reklamu,

vedome používajú rôzne jazykové štýly.

V tomto ročníku sa výučba výrazne orientuje na praktické využitie jazykových zručností v každodennom aj oficiálnom živote.

Kontrolné diktáty:

5. a 6. ročník: 4-6 v súlade s obsahovým štandardom

7., 8. a 9. ročník: 6-8 v súlade s obsahovým štandardom

Kontrolné slohové práce: 2 v súlade s obsahovým štandardom

Význam literárnej výchovy

Literatúra má vo všetkých ročníkoch významné postavenie. Cieľom je:

vytvoriť pozitívny vzťah k čítaniu,

rozvíjať čitateľskú gramotnosť,

podporovať analytické a interpretačné myslenie,

rozvíjať emocionálnu inteligenciu a tvorivosť žiakov.

Učebné osnovy obmedzujú memorovanie faktov a kladú väčší dôraz na interpretáciu textov, samostatné myslenie a kreatívne spracovanie literárnych diel.

Hodnotenie

Prospech žiaka sa klasifikuje. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov sa bude postupovať podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiakov základných škôl č. 22/2011.



Prospech sa bude klasifikovať známkou výborný – nedostatočný.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách v každom vzdelávacom výstupe.

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol dané učivo, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce.

Formy hodnotenia:

- ústna forma,
- hodnotenie známkou,
- zohľadnenie aktivity,
- hodnotenie bodovaním,
- hodnotenie písomným testovaním.

Klasifikácia písomných a didaktických testov:

Percentá	Známka
100% - 88%	Výborný
87% - 75%	Chváľitebný
74% - 50%	Dobry
49% - 25%	Dostatočný
25% - 0	Nedostatočný

Na klasifikáciu diktátov sa používa nasledovná stupnica hodnotenia v 5. ročníku:

Počet chýb	Známka
0 – 4	Výborný
5 - 8	Chváľitebný
9 – 12	Dobry
13 - 16	Dostatočný



17 -	Nedostatočný
------	--------------

Na klasifikáciu diktátov sa používa nasledovná stupnica hodnotenia v 6. ročníku:

Počet chýb	Známka
0 – 3	Výborný
4 - 7	Chváľitebný
8 – 10	Dobry
11 - 15	Dostatočný
16 -	Nedostatočný

Na klasifikáciu diktátov sa používa nasledovná stupnica hodnotenia v 7. ročníku:

Počet chýb	Známka
0 – 3	Výborný
4 - 6	Chváľitebný
7 – 9	Dobry
10 - 12	Dostatočný
13 -	Nedostatočný

Na klasifikáciu diktátov sa používa nasledovná stupnica hodnotenia v 8. a 9. ročníku:

Počet chýb	Známka
0 – 2	Výborný
3 - 4	Chváľitebný
5 – 7	Dobry
8 - 10	Dostatočný
11 -	Nedostatočný

Etická výchova



CIELE

Etická výchova (spolu s inými učebnými predmetmi a opatreniami) sa zameriava na prevenciu mravnej devastácie mládeže, ktorá v súčasnosti je vážnou hrozbou. Na dosiahnutie tohto cieľa sa neuspokojuje s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale aj účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem a napomáha osvojenie správania, ktoré je s nimi v súlade. Pozitívnym cieľom predmetu je vychovať zrelú osobnosť, ktorá má vlastnú identitu a hodnotovú orientáciu, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálne (sociálne pozitívne) správanie a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pripravuje mladých ľudí pre život, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova má styčné body aj s ďalšími učebnými predmetmi, avšak sústreďuje sa na etický aspekt problémov. Napríklad: využíva úryvky z literárnych diel, ale so zameraním na senzibilizáciu pre etické problémy a pozitívnych vzorov správania. To isté možno povedať o náuke o spoločnosti, ktorá obsahuje TC "religionistika". Etická výchova v TC "Náboženstvo" sa zameriava na etický aspekt náboženstva s cieľom pochopiť správanie a postoje veriacich a vychovávať ľudí s rôznym postojom k vzájomnej tolerancii.

Účinná etická výchova vyžaduje systematické a dlhodobé pôsobenie podľa psychologicky zdôvodneného programu a dostatok času vyhradeného na jeho realizáciu. Z tohto hľadiska 1 hodina etickej výchovy týždenne predstavuje kompromis medzi potrebou a možnosťami. Na druhej strane výchovu žiaka ovplyvňujú aj ostatné učebné predmety. Najmä hodiny estetickej výchovy, dejepisu a literatúry dávajú príležitosť na rozhovor o etických problémoch, na prezentáciu pozitívnych vzorov správania a pod. Výchovu študentov ovplyvňuje každý učiteľ svojou osobnosťou, správaním a vzťahom k žiakom. Preto je žiadúce, aby sa všetci učitelia oboznámili s cieľmi a metódami etickej výchovy.

Prehľad tematických celkov

1. Základné predpoklady eticky pozitívneho správania (komunikácia, pozitívne hodnotenie seba i druhých, tvorivé riešenie medziludských vzťahov, vyjadrenie citov, empatia, odbúranie agresivity)



2. Prosociálnosť a spolupráca ako centrálne etické hodnoty

3. Aplikácia etických princípov na konkrétne problémy (vzťahy v rodine, sexuálne správanie, rodinné hodnoty a normy, zdroje etického poznania, život, fyzické a psychické zdravie ako etické hodnoty, etika v ekológii, ekonomické hodnoty, etika a práca v povolání).

PROCES

Etická výchova vychováva k mravnej zrelosti tým spôsobom, že navodzuje aktivity, ktoré

1. napomáhajú prežitie a pochopenie etických hodnôt najmä prostredníctvom vnímania situácií, prírody, seba a druhých (senzibilizácia),
2. uľahčujú porozumenie a interiorizáciu súvisiacich hodnôt a noriem (hodnotová reflexia),
3. umožňujú nácvik odpovedajúceho správania (nácvik v podmienkach triedy),
4. prenos skúseností, osvojených v škole, do každodenného života (zovšeobecnenie a prenos).

Tieto štyri body predstavujú štyri metodické kroky, nevyhnutné pre účinnú etickú výchovu (pozri Lencz, 1994, kap. 4.2).

Predpokladom účinnosti etickej výchovy je splnenie určitých podmienok, najmä:

- bezpodmienečné prijatie každého študenta, vytváranie priateľských vzťahov v skupine, pozitívne očakávania (atribúcia), indukčná disciplína,
- zdôrazňovanie prosociálnych hodnôt, ako sú spolupráca a pomoc,
- kontakty učiteľa so študentmi aj mimo hodín etickej výchovy; preto etickú výchovu má učiť učiteľ, ktorý v triede učí aj iné predmety.

Metodické materiály pre etickú výchovu obsahujú ku každému tematickému celku bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, vek študentov a iné okolnosti.

Vážnym problémom sú školy s malým počtom žiakov prihlásených na povinnú etickú výchovu. V praxi sa osvedčila taká úprava rozvrhu hodín, aby etickú výchovu mohli dobrovoľne navštevovať aj niektorí žiaci, ktorí zvolili náboženskú výchovu. Ďalšou možnosťou je spájanie ročníkov, čo však prináša isté problémy najmä pri



spájajú ročníkov s vekovým rozdielom žiakov 2 alebo 3 roky. V tomto druhom prípade v jednom školskom roku sa preberá látka 1. ročníka, v nasledujúcom školskom roku látka 2. ročníka.

S vydaním učebnice etickej výchovy sa predbežne nepočíta. Učiteľ má k dispozícii najmä metodický materiál, vydaný Metodickým centrom na Tomášikovej ul. č. 4, POB č. 14, 820 09 Bratislava

Výtvarná výchova

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh – výtvarných zadaní.

K vymedzeným výkonom sa priradzuje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú, hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia vo výtvarnej výchove. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú zapamätať a následne zreprodukovať.



CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií).

Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky).

Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

HLAVNÝ CIEĽ PREDMETU

Žiaci sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania.

CIELE PREDMETU

Žiaci spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní, rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať, rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu, spoznávajú a slovne pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú, poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy, osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.



Zdravie a pohyb

Charakteristika oblasti

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára u žiaka priestor pre rozvoj pohybovej a zdravotnej gramotnosti, so zameraním sa na osvojenie vedomostí a zručností súvisiacich so zdravým spôsobom života, pohybovou a športovou aktivitou.

Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok. Zlepšením prístupu k informáciám o zdraví a ich schopnosti efektívne ich využívať je zdravotná gramotnosť rozhodujúca pre posilnenie postavenia starostlivosti o svoje zdravie (WHO, 1998).¹

Pod pohybovou gramotnosťou rozumieme zastrešujúci koncept, ktorý zachytáva vedomosti, zručnosti, porozumenie a hodnoty týkajúce sa prevzatia zodpovednosti za cieľavedomú pohybovú aktivitu a pohyb človeka v priebehu celého života, bez ohľadu na fyzické alebo psychologické obmedzenia.

Žiaci porozumejú významu pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní telesného a duševného zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rozvíja sociálnu, emočnú, intelektuálnu ako i etickú stránku žiaka. Pri realizovaní obsahu vzdelávacej oblasti je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov v súlade so základnými princípmi inklúzie. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení svojej všeobecnej pohybovej výkonnosti, pri akceptovaní vlastných pohybových kompetencií a ich limitov. Aktivity vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb realizované prostredníctvom vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova, ako aj každodenné školské pohybové aktivity, kurzové formy výučby a výchovná činnosť v rámci školského klubu detí, sa realizujú v rámci konceptu aktívnej školy. Dôležitým poslaním vzdelávacej oblasti je vytváranie pozitívneho vzťahu žiakov k pravidelnej pohybovej a športovej činnosti ako nevyhnutného základu aktívneho využívania voľného času. Jedným z hlavných cieľov vzdelávacej oblasti je pochopiť význam pohybu ako esenciálnej súčasti každodenného života a jeho vplyv na duševné a telesné zdravie.

Pohybovú aktivitu by mali žiaci vnímať ako primárnu možnosť trávenia voľného času. Pre začlenenie pohybovej aktivity do každodenného života je nevyhnutné rozvíjať



pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti v rôznych oblastiach pohybových, tanečných a športových aktivít, ktoré následne budú vytvárať priestor pre rozvoj celkovej pohybovej gramotnosti. Súčasne by žiaci mali mať predstavu o svojich vlastných pohybových kompetenciách, mali by v rámci telesnej a športovej výchovy dostať príležitosť spoznávať zákonitosti fungovania ľudského tela. Tie je možné odhaľovať pravidelným monitorovaním telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti, ktoré poskytne žiakom príležitosť získať informácie o vlastných pohybových možnostiach. Súčasťou vzdelávacej oblasti je aj získavanie základných vedomostí a zručností pre zvládanie situácií ohrozenia bezpečnosti, zdravia a života v rámci praktických účelových cvičení.

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika predmetu

Anglický jazyk patrí medzi najrozšírenejšie svetové jazyky a jeho znalosť na komunikačnej úrovni je dôležitou súčasťou vzdelávania žiakov. Vyučovanie anglického jazyka rozvíja jazykové aj všeobecné kompetencie potrebné pre každodenný život, ďalšie štúdium, cestovanie a komunikáciu v medzinárodnom prostredí. Učenie sa cudzieho jazyka podporuje otvorenosť voči iným ľuďom a kultúram, mobilitu, samostatnosť, kritické a tvorivé myslenie a schopnosť orientovať sa v súčasnom svete. Jazykové vzdelávanie sa chápe ako vzdelávanie pre život a vytvára priestor na prepájanie poznatkov s ďalšími vzdelávacími oblasťami.

Časová dotácia

Ročník	Hodiny / týždeň	Hodiny / školský rok
5.	4	132
6.	3	99
7.	3	99
8.	3	99
9.	3	99

Ciele a predmetové spôsobilosti



Hlavným cieľom vyučovania je postupne rozvíjať komunikačnú kompetenciu žiakov a schopnosť používať anglický jazyk v primeraných reálnych situáciách.

Kľúčové jazykové spôsobilosti zahŕňajú:

- porozumenie hovorenému prejavu a čítanému textu,
- ústnu interakciu a samostatný ústny prejav,
- písomný prejav – od jednoduchých textov a projektov po náročnejšie písomné práce,
- postupné rozširovanie slovnej zásoby a upevňovanie gramatických štruktúr,
- rozvoj presnosti, plynulosti, koherencie a schopnosti primerane reagovať v komunikačných situáciách,
- rozvoj sociálnych, kultúrnych, občianskych a interpersonálnych kompetencií.

Požiadavky na výstup podľa ročníkov

5. ročník: Žiak ovláda základné komunikačné zručnosti a slovnú zásobu základných tematických okruhov. Dokáže vytvárať jednoduché informácie, krátke texty a jednoduchšie projekty. Ovláda základné gramatické štruktúry, tvorbu kladných, záporných a opytovacích viet, singulár a plurál podstatných mien a základné časové a miestne predložky.

6. ročník: Žiak rozširuje komunikačné zručnosti a slovnú zásobu, zvláda jednoduchšie projekty a vie používať osvojené jazykové prostriedky v každodenných situáciách. Upevňuje tvorbu viet v prítomných časoch, prácu so zámenami, podstatnými menami a základnými predložkami.

7. ročník: Žiak dokáže komunikovať o širšom okruhu tém, vyhľadávať informácie v texte a tvoriť gramaticky správne krátke texty a projekty. Používa prítomný, minulý a budúci čas, základné modálne slovesá, členy a časové a miestne predložky.

8. ročník: Žiak tvorí ucelenejšie ústne a písomné prejavy, zvláda náročnejšie projekty a dokáže prepájať informácie z viacerých tematických oblastí. Používa prítomné, minulé, predprítomné a budúce časy, základy pasívnych tvarov slovies a prvý kondicionál.

9. ročník: Žiak po ukončení ISCED 2 ovláda základné komunikačné zručnosti vo viacerých tematických okruhoch, dokáže podávať ucelenejšie informácie a viesť základnú komunikáciu. V písomnom prejave zvláda náročnejšie projekty, formálne a



neformálne listy a písomné práce. Používa prítomné, minulé, predprítomné a budúce časy, podmienkové vety, trpný rod, nepriamu reč a otázky, modálne a frázové slovesá, gerundium, členy, zámená a príslušné predložkové väzby.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú predovšetkým aktivizujúce metódy, samostatná práca, práca vo dvojiciach a skupinová práca. Dôraz sa kladie na praktickú komunikáciu, tvorbu dialógov, projektové úlohy, prácu s textom a počúvaním, dramatizáciu, prezentáciu vlastnej práce a využívanie IKT. Učivo sa priebežne opakuje a precvičuje s postupne rastúcou náročnosťou, pričom sa rešpektujú individuálne schopnosti a tempo žiakov. Súčasťou práce je pravidelná spätná väzba a rozbor chýb.

6. Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy

Predmet sa prepája najmä so vzdelávacími oblasťami Jazyk a komunikácia, Človek a spoločnosť, Človek a hodnoty, Umenie a kultúra, Človek a svet práce a Človek a príroda. Vo vyučovaní sa uplatňuje osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, multikultúrna výchova a mediálna výchova.

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie vychádza z priebežného sledovania výkonu žiaka. Hodnotia sa ústne a písomné odpovede, previerky a písomné práce z tematických celkov, samostatná práca a projekty. Pri hodnotení sa zohľadňuje zvládnutie slovnej zásoby a gramatiky, porozumenie, správnosť a primeranosť ústneho a písomného prejavu, samostatnosť a schopnosť používať jazyk v praktických situáciách.

Klasifikácia diktátov

Ročník	1	2	3	4	5	Počet slov
5.	1 – 5	6 – 10	11 – 15	16 – 20	21 a viac	40 – 50
6.	1 – 5	6 – 10	11 - 15	16 – 20	21 a viac	50 – 60
7.	1 - 5	6 – 10	11 - 15	16 – 20	21 a viac	60 – 70



8.	1 - 5	6 – 10	11 - 15	16 – 20	21 a viac	70 – 80
9.	1 - 5	6 – 10	11 - 15	16 – 20	21 a viac	80 – 90

Percentuálna stupnica pre previerky a písomné práce:

Známka	Úspešnosť
1	100 – 88 %
2	87 – 75 %
3	74 – 50 %
4	49 – 25 %
5	24 – 0 %

Podľa pôvodných učebných osnov sa anglický jazyk hodnotí podľa klasifikačného poriadku; kritériá a stratégie hodnotenia odkazujú na Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A ŽIAKOV SO VŠEOBECNÝM INTELEKTOVÝM NADANÍM

1 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S VÝVINOVÝMI PORUCHAMI UČENIA (VPU)

Vzdelávanie

- Vzdelávanie sa realizuje na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie (CPP) s prihliadnutím na individuálne potreby, možnosti a schopnosti žiaka.
- Vo vyučovaní sa uplatňuje individuálny prístup, diferencované metódy práce a primerané podporné opatrenia, ktoré umožňujú žiakovi napredovať podľa jeho možností.
- Dôraz sa kladie na rozvoj čítania, písania, pravopisu, matematických zručností, jazykových a kognitívnych schopností, ako aj na osvojovanie efektívnych stratégií učenia.



- Podľa potreby sa využívajú kompenzačné pomôcky, upravené pracovné materiály, vizuálna podpora alebo primerané úpravy organizácie vyučovania a tempa práce.
- Škola podporuje pozitívnu motiváciu, sebadôveru a samostatnosť žiaka a spolupracuje so zákonnými zástupcami a odbornými zamestnancami.

Hodnotenie

- Hodnotenie sa realizuje v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a platnou legislatívou.
- Pri hodnotení sa prihliada na charakter vývinovej poruchy učenia, individuálne možnosti a dosiahnutý pokrok žiaka.
- Hodnotí sa predovšetkým zvládnutie učiva a dosiahnutie vzdelávacích cieľov, nie prejavy samotnej poruchy.
- Podľa odporúčaní možno upraviť formu overovania vedomostí, predĺžiť čas na vypracovanie úloh alebo využívať kompenzačné pomôcky.

2 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU (NKS)

Vzdelávanie

- Vzdelávanie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie s prihliadnutím na komunikačné možnosti a individuálne potreby žiaka.
- Vo vyučovaní sa využívajú zrozumiteľné pokyny, primerané tempo práce, vizuálna podpora a podľa potreby kompenzačné pomôcky.
- Dôraz sa kladie na rozvoj porozumenia reči, slovnej zásoby, komunikačných schopností a praktického využívania jazyka v školskom aj bežnom živote.
- Žiakovi sa poskytuje dostatok času na formulovanie odpovedí a vyjadrenie vlastných myšlienok bez zbytočného časového tlaku.
- Škola podporuje spoluprácu s logopédom, zákonnými zástupcami a odbornými zamestnancami.



Hodnotenie

- Hodnotenie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie.
- Hodnotí sa predovšetkým porozumenie učivu, obsah odpovede a dosiahnutie vzdelávacích cieľov, nie kvalita rečového prejavu alebo artikulácia.
- Podľa potreby možno upraviť formu skúšania, spôsob zadávania úloh alebo čas na odpoveď.

3 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S PORUCHOU AKTIVITY A POZORNOSTI (PAP)

Vzdelávanie

- Vzdelávanie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie s prihliadnutím na individuálne potreby žiaka.
- Vyučovanie je organizované prehľadne, s jasnými pravidlami, stručnými pokynmi a primeraným členením úloh.
- Podporuje sa rozvoj pozornosti, plánovania, organizácie práce, sebaregulácie, samostatnosti a sociálnych zručností.
- Žiakovi sa poskytuje primeraný čas na dokončenie úloh, pravidelná spätná väzba a podľa potreby krátke prestávky.
- Škola vytvára podporné prostredie, ktoré pomáha znižovať stres a podporuje úspešné zapojenie žiaka do vyučovania.

Hodnotenie

- Hodnotenie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie.
- Pri hodnotení sa prihliada na individuálne možnosti, pracovné tempo a pokrok žiaka.
- Hodnotí sa zvládnutie učiva a splnenie vzdelávacích cieľov, nie prejavy nepozornosti alebo hyperaktivity.



- Podľa potreby možno upraviť časový limit, formu overovania vedomostí alebo organizáciu skúšania.

4 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S PORUCHAMI SPRÁVANIA (PS)

Vzdelávanie

- Vzdelávanie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie s dôrazom na individuálny prístup a vytváranie bezpečného školského prostredia.
- Vo vyučovaní sa využívajú jasne stanovené pravidlá, dôslednosť, pozitívna motivácia a podpora žiaka pri zvládaní náročných situácií.
- Dôraz sa kladie na rozvoj sebaregulácie, zvládanie emócií, riešenie konfliktov, spoluprácu a budovanie pozitívnych sociálnych vzťahov.
- Žiak je vedený k zodpovednosti za svoje správanie primerane svojim možnostiam a podporovaný v hľadaní vhodných spôsobov riešenia problémov.
- Škola úzko spolupracuje so zákonnými zástupcami a odbornými zamestnancami.

Hodnotenie

- Hodnotenie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie.
- Pri hodnotení sa odlišujú prejavy poruchy správania od vedomého porušovania školských pravidiel.
- Hodnotí sa individuálny pokrok, miera spolupráce a zvládanie vzdelávacích cieľov.
- Spätná väzba má byť podporujúca, motivujúca a zameraná na ďalší rozvoj žiaka.

5 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO PORUCHOU AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS)



Vzdelávanie

- Vzdelávanie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie s rešpektovaním individuálnych potrieb, silných stránok a špecifík každého žiaka.
- Vyučovanie je prehľadné, štruktúrované a podľa potreby podporené vizualizáciou, jasnými pravidlami a predvídateľnou organizáciou.
- Dôraz sa kladie na rozvoj komunikačných schopností, sociálnych zručností, samostatnosti a praktického využívania získaných vedomostí.
- Tempo učenia, spôsob práce a organizácia vyučovania sa prispôbujú individuálnym možnostiam žiaka.
- Škola vytvára bezpečné, pokojné a podporné prostredie a spolupracuje so zákonnými zástupcami a odbornými zamestnancami.

Hodnotenie

- Hodnotenie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie.
- Pri hodnotení sa prihliada na individuálne možnosti, tempo učenia a pokrok žiaka.
- Hodnotí sa dosiahnutie vzdelávacích cieľov, nie prejavy vyplývajúce z diagnózy.
- Podľa potreby možno upraviť formu skúšania, organizáciu hodnotenia alebo podmienky overovania vedomostí.

6 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Vzdelávanie

- Vzdelávanie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie s prihliadnutím na individuálne schopnosti, možnosti a tempo učenia žiaka.



- Dôraz sa kladie na osvojovanie praktických vedomostí a zručností využiteľných v každodennom živote.
- Učivo sa sprostredkúva názorne, systematicky a primeraným tempom s využívaním praktických činností a názorných pomôcok.
- Podporuje sa rozvoj komunikačných schopností, samostatnosti, sociálnych zručností a pracovných návykov.
- Škola poskytuje žiakovi primeranú podporu pri osvojovaní nových poznatkov a spolupracuje so zákonnými zástupcami a odbornými zamestnancami.

Hodnotenie

- Hodnotenie sa realizuje podľa odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie.
- Pri hodnotení sa zohľadňujú individuálne možnosti, tempo učenia a dosiahnutý pokrok žiaka.
- Dôraz sa kladie na zvládnutie učiva primerane možnostiam žiaka, jeho snahu a individuálny rozvoj.
- Forma overovania vedomostí môže byť podľa potreby primerane upravená.

SYSTÉM PODPORY ŽIAKOV V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Škola vytvára systém podpory žiakov tak, aby každý žiak mohol byť v čo najväčšej miere plnohodnotne zapojený do výchovy a vzdelávania a mohol rozvíjať svoj individuálny potenciál. Podpora vychádza z princípov inkluzívneho vzdelávania, rešpektovania rozmanitosti, rovnosti príležitostí, včasnej identifikácie potrieb a odstraňovania bariér vo vzdelávaní.

Základné princípy systému podpory

- podpora je dostupná podľa aktuálnych a individuálnych potrieb žiaka;



- škola uplatňuje preventívny a včasný prístup a priebežne sleduje účinnosť zvolených postupov;
- pri podpore sa využívajú primerané úpravy metód, foriem, prístupov, obsahu a hodnotenia v rozsahu umožnenom platnými predpismi;
- podporné opatrenia sa poskytujú v súlade so školským zákonom a aktuálne platným Katalógom podporných opatrení;
- podpora je založená na spolupráci žiaka, zákonného zástupcu, pedagogických a odborných zamestnancov školy a podľa potreby zariadenia poradenstva a prevencie.

Školský podporný tím

Koordináciu systému podpory zabezpečuje školský podporný tím (ŠPT). ŠPT sa podieľa na rozvoji inkluzívneho vzdelávania, poskytuje odbornú a metodickú podporu, spolupracuje s pedagogickými zamestnancami, zákonnými zástupcami a zariadeniami poradenstva a prevencie a podieľa sa na nastavovaní a vyhodnocovaní podpory žiakov.

Jadrom činnosti ŠPT je včasné zachytenie potrieb, konzultácia a koordinácia postupov, preventívna činnosť, intervencie v rozsahu odborných kompetencií, metodická podpora pedagógov a spolupráca pri poskytovaní podporných opatrení.

Formy podpory

- úprava metód, foriem a prístupov vo vyučovaní;
- diferenciacia a individualizácia vzdelávania;
- primerané úpravy obsahu a hodnotenia podľa potrieb žiaka a platných odporúčaní;
- individuálne alebo skupinové rozvojové a intervenčné aktivity;
- podpora pedagogického asistenta, ak je zabezpečená a odôvodnená potrebami žiakov;
- individuálny vzdelávací program, ak sa podľa neho žiak vzdeláva;
- preventívne aktivity, podpora duševného zdravia, sociálno-emocionálnych zručností, bezpečnej klímy a digitálnej bezpečnosti;



- poradenská a metodická podpora žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom.

Spolupráca a vyhodnocovanie podpory

Škola spolupracuje so zákonnými zástupcami, príslušným centrom poradenstva a prevencie a podľa potreby s ďalšími odbornými subjektmi. Rozsah a intenzita podpory sa prispôsobujú aktuálnym potrebám žiaka. Účinnosť podpory sa priebežne vyhodnocuje a podľa výsledkov sa postupy upravujú.

Dokumentácia súvisiaca s individuálnym vzdelávacím programom a poskytovaním podporných opatrení sa vedie v rozsahu ustanovenom platnými právnymi predpismi. Pri práci s informáciami o žiakovi škola rešpektuje zásady dôvernosti a ochrany osobných údajov.

Nadväzujúca školská dokumentácia

Konkrétne personálne zabezpečenie, ročné priority a harmonogram činnosti školského podporného tímu upravuje Plán práce školského podporného tímu na príslušný školský rok. Tento plán rozpracúva systém podpory do realizačnej roviny a priebežne sa aktualizuje podľa potrieb školy.

Podrobné rozpracovanie činnosti školského podporného tímu je uvedené v Prílohe č. 17, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto školského vzdelávacieho programu.

Školský preventívny program

Úvod

Naša škola dlhodobo pripravuje a realizuje široké spektrum preventívnych aktivít, ktorých cieľom je podporovať telesné a duševné zdravie žiakov, rozvíjať pozitívnu školskú klímu a predchádzať rizikovému správaniu. Pri realizácii programu spolupracujeme s externými odborníkmi aj so školským psychológom, ktorý poskytuje odbornú podporu žiakom, učiteľom i rodičom.

Hlavné piliere programu

1. Preventívne besedy príslušníkov Policajného zboru v Dunajskej Strede.



2. Pravidelné aktivity školského psychológa počas triednických hodín.
3. Preventívne programy Strednej zdravotníckej školy „Lepšie je vedieť...“ realizované štyrikrát počas školského roka.
4. Celodenný športový deň „Hýb sa – ži zdravo“ podporujúci zdravý životný štýl.
5. Zapojenie školy do programu Šťastná škola na podporu pozitívnej školskej klímy.
6. Začlenenie preventívnych tém do predmetov občianska náuka, etická výchova a technika.
7. Prednášky Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Dunajskej Strede.
8. Environmentálna výchova, recyklácia a skrášľovanie školského prostredia za aktívnej účasti žiakov.

Tematické okruhy

Prevenencia kriminality mladistvých, právna zodpovednosť, šikanovanie, kyberšikanovanie, bezpečné používanie digitálnych technológií a bezpečnosť v cestnej premávke.

Sebapoznanie, sebavedomie, tolerancia, asertívna komunikácia, riešenie konfliktov, pozitívna triedna klíma a kariérová orientácia žiakov 9. ročníka.

Rodina a medziľudské vzťahy, zdravý životný štýl, prvá pomoc a sexuálne zdravie.

Športové aktivity podporujúce spoluprácu, pohyb a zdravý životný štýl.

Aktivity programu Šťastná škola využívajúce metodické a digitálne materiály počas vyučovania.

Prednášky RÚVZ: zdravá výživa, škodlivosť fajčenia a drog, hygiena rúk a prevencia obezity.

Prehľad preventívnych tém

Preventívna téma	Ročník
Zoznamovanie a budovanie triedneho kolektívu	1.–9.
Posilňovanie triedneho kolektívu	1.–9.



Priateľstvo a spolupráca	1.–9.
Empatia a rešpekt	1.–9.
Riešenie konfliktov	1.–9.
Prevenca agresivity a násilia	1.–9.
Prevenca šikanovania	1.–9.
Prevenca kyberšikanovania	3.–9.
Bezpečný internet	1.–9.
Digitálne občianstvo	4.–9.
Ochrana osobných údajov	3.–9.
Mediálna gramotnosť	4.–9.
Zdravý životný štýl	1.–9.
Zdravá výživa	1.–9.
Význam pohybu pre zdravie	1.–9.
Osobná hygiena	1.–9.
Prevenca infekčných ochorení	1.–9.
Základy prvej pomoci	1.–9.
Duševné zdravie	1.–9.
Zvládanie stresu	5.–9.
Poznávanie emócií	1.–9.
Sebapoznanie a sebavedomie	1.–9.
Prevenca fajčenia	5.–9.
Riziká elektronických cigariet a nikotínových výrobkov	5.–9.
Prevenca alkoholu	5.–9.
Prevenca drogových závislostí	5.–9.
Prevenca nelátkových závislostí	5.–9.
Riziká energetických nápojov	5.–9.
Bezpečnosť v cestnej premávke	1.–9.
Environmentálna výchova	1.–9.
Triedenie odpadu	1.–9.
Svetový deň vody	1.–9.
Deň Zeme	1.–9.



Deň stromov a vtáctva	1.–9.
Rodina a medziľudské vzťahy	1.–9.
Tolerancia a akceptácia	1.–9.
Práva dieťaťa	3.–9.
Finančná gramotnosť	4.–9.
Kariérová orientácia	7.–9.

Keďže termíny externých preventívnych aktivít nie je možné určiť na začiatku školského roka, škola bude viesť priebežnú mesačnú evidenciu všetkých realizovaných aktivít.

STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA

Digitálna transformácia vzdelávania je neoddeliteľnou súčasťou rozvoja školy a skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu. Základná škola Árpada Vámbéryho s vyučovacím jazykom maďarským vytvára podmienky na zmysluplné, bezpečné a efektívne využívanie digitálnych technológií vo vzdelávaní a na systematický rozvoj digitálnych kompetencií žiakov a pedagogických zamestnancov.

Cieľom školy nie je iba využívanie digitálnych zariadení, ale predovšetkým ich účelné začleňovanie do vyučovacieho procesu tak, aby podporovali aktívne učenie, tvorivosť, kritické myslenie, spoluprácu, samostatnosť žiakov a rozvoj kompetencií potrebných pre život v digitálnej spoločnosti.

1. Ciele digitálnej transformácie školy

- systematicky rozvíjať digitálne kompetencie žiakov primerane ich veku a individuálnym možnostiam,
- podporovať efektívne a zmysluplné využívanie digitálnych technológií vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- rozvíjať kritické myslenie a schopnosť vyhľadávať, hodnotiť, spracúvať a zodpovedne využívať informácie,
- viesť žiakov k bezpečnému, etickému a zodpovednému správaniu v digitálnom prostredí,
- rozvíjať digitálne kompetencie pedagogických zamestnancov,



- vytvárať podmienky na využívanie moderných digitálnych nástrojov, programovania, robotiky a ďalších inovatívnych technológií,
- rozvíjať AI gramotnosť a viesť žiakov k zodpovednému a kritickému využívaniu nástrojov umelej inteligencie.

2. Digitálne technológie vo výchovno-vzdelávacom procese

Škola disponuje digitálnym vybavením, ktoré umožňuje využívať moderné technológie vo vyučovacom procese. Vo väčšine učební sú k dispozícii interaktívne tabule, ktoré pedagógovia využívajú na prezentáciu učiva, prácu s digitálnym vzdelávacím obsahom, interaktívne úlohy, názorné ukážky a ďalšie aktivity podporujúce aktívne zapojenie žiakov.

Škola má k dispozícii aj tablety, ktoré je možné využívať podľa potrieb jednotlivých predmetov a charakteru vzdelávacích aktivít. Digitálne zariadenia sa využívajú nielen na sprostredkovanie informácií, ale aj na ich vyhľadávanie, spracovanie a hodnotenie, na tvorbu digitálneho obsahu, spoluprácu, riešenie problémov a rozvoj samostatnosti žiakov.

Osobitný priestor na rozvoj digitálnych kompetencií poskytuje vyučovanie informatiky. Žiaci majú možnosť pracovať s robotickými stavebnicami LEGO Mindstorms EV3, zariadeniami micro:bit a 3D tlačiarňou. Prostredníctvom praktických úloh sa rozvíja algoritmické a informatické myslenie, programovanie, tvorivosť, schopnosť riešiť problémy a prepájať teoretické poznatky s praktickou činnosťou.

Škola podporuje primerané využívanie digitálnych technológií aj v ostatných vyučovacích predmetoch podľa ich charakteru a vzdelávacích cieľov.

3. Rozvoj digitálnych kompetencií žiakov

Rozvoj digitálnych kompetencií žiakov sa uskutočňuje nielen na hodinách informatiky, ale podľa možností aj prierezovo v jednotlivých vzdelávacích oblastiach. Žiaci sú vedení najmä k tomu, aby dokázali primerane svojmu veku:

- vyhľadávať, spracúvať a kriticky hodnotiť informácie z digitálnych zdrojov,
- vytvárať a upravovať digitálny obsah,
- využívať digitálne technológie pri učení a riešení problémov,



- komunikovať a spolupracovať prostredníctvom digitálnych nástrojov,
- rešpektovať zásady autorského práva a ochrany osobných údajov,
- rozpoznávať riziká digitálneho prostredia,
- chrániť svoje súkromie a digitálnu identitu,
- využívať technológie bezpečne, zodpovedne a eticky.

Škola zároveň podporuje rozvoj mediálnej a informačnej gramotnosti a vedie žiakov ku kritickému posudzovaniu dôveryhodnosti informácií a digitálneho obsahu vrátane obsahu vytvoreného pomocou umelej inteligencie.

4. Umelá inteligencia vo vzdelávaní

Rozvoj AI gramotnosti je súčasťou digitálneho vzdelávania školy. Problematike umelej inteligencie sa škola venuje najmä vo vyučovaní informatiky, pričom žiaci sa primerane svojmu veku oboznamujú s možnosťami, princípmi, prínosmi a rizikami jej využívania.

Dôraz sa kladie na zodpovedné, bezpečné, etické a kritické používanie nástrojov umelej inteligencie. Žiaci sú vedení k tomu, aby výstupy umelej inteligencie nepovažovali automaticky za správne, dokázali ich overovať a kriticky posudzovať a uvedomovali si význam ochrany osobných údajov, autorských práv a vlastnej zodpovednosti za výsledok svojej práce.

Umelá inteligencia sa chápe ako nástroj, ktorý môže podporovať učenie, tvorivosť a riešenie problémov, nie ako náhrada samostatného myslenia a vlastnej práce žiaka.

5. Rozvoj digitálnych kompetencií pedagogických zamestnancov

Škola podporuje kontinuálny profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v oblasti digitálnych technológií a ich efektívneho využívania vo vzdelávaní. Pedagogickí zamestnanci majú možnosť rozvíjať svoje digitálne kompetencie prostredníctvom rôznych foriem vzdelávania, odborných školení, kurzov, metodických podujatí a samoštúdií. Získané poznatky a zručnosti môžu následne uplatňovať pri príprave a realizácii vyučovania.

Škola podporuje vzájomné zdieľanie skúseností a dobrej praxe medzi pedagogickými zamestnancami a využívanie digitálnych nástrojov spôsobom, ktorý má konkrétny



pedagogický prínos. Súčasťou profesijného rozvoja je aj postupné získavanie kompetencií potrebných na zodpovedné využívanie umelej inteligencie vo vzdelávaní.

6. Digitálna bezpečnosť a zodpovedné používanie technológií

Súčasťou digitálnej transformácie školy je vytváranie bezpečného digitálneho prostredia. Škola vedie žiakov k ochrane osobných údajov a súkromia, bezpečnému používaniu účtov a zariadení, rešpektovaniu autorských práv a zásad slušnej a zodpovednej komunikácie v online prostredí.

Pozornosť sa venuje aj prevencii kyberšikanovania, nevhodného alebo rizikového správania na internete, dezinformáciám a ďalším rizikám digitálneho prostredia. Pri využívaní digitálnych technológií škola podporuje vyvážený prístup a primerané striedanie digitálnych a nedigitálnych vzdelávacích aktivít s ohľadom na vek, potreby a zdravý vývin žiakov.

7. Rozvoj digitálnej infraštruktúry a vyhodnocovanie stratégie

Škola podľa svojich možností priebežne modernizuje a dopĺňa digitálne vybavenie a vytvára podmienky na jeho efektívne využívanie vo výchovno-vzdelávacom procese. Pri rozvoji digitálnej infraštruktúry prihliada na potreby žiakov a pedagogických zamestnancov, technický vývoj a možnosti školy.

Realizácia digitálnej transformácie je priebežný proces. Škola sleduje využívanie digitálnych technológií vo vzdelávaní, potreby pedagogických zamestnancov a žiakov a podľa svojich možností prijíma opatrenia smerujúce k ďalšiemu rozvoju digitálnych kompetencií, materiálno-technického vybavenia a kvality vzdelávania.

Plán práce výchovného poradcu

Ako výchovná poradkyňa usmerňujem žiakov 9. a 8. ročníka pri výbere vhodného štúdia na strednej škole. V stanovenom termíne zašlem všetky prihlášky na stredné školy a zabezpečím žiakom ich ďalšie štúdium. Pri výbere vhodnej školy pomáhám žiakom pohovorom, zverejnením propagačných materiálov, organizovaním exkurzií do škôl a závodov a na burzy. Zákonných zástupcov informujem o možnostiach ďalšieho štúdia na rodičovských združeniach, cez školskom informačnom systéme -



edupage a individuálnymi konzultáciami. Zorganizujem študijnú profesijnú poradenstvo pre žiakov za účasti zástupcov z CPPP a P a tiež ÚPSVaR Dunajská Streda. Pravidelne zabezpečujem zber informácií o záujme žiakov pre ŠVS a odoslanie prihlášok na stredné školy v určených termínoch. Žiaci 8. a 9. ročníka sa zúčastňujú prezentácie stredných škôl na Burze práce a informácií v spolupráci s ÚPSVaR Dunajská Streda.

ROČNÝ VÝPIS

September:

- Vypracovať plán práce výchovného poradcu
- Určiť dátum na konzultačné hodiny
- Založiť evidenciu žiakov, ktorí končia povinnú školskú dochádzku, študujú v zahraničí
- Aktualizácia dát o žiakoch pre školské výpočtové stredisko podľa Harmonogramu prijímacieho pokračovania
- Poskytovať žiakom aj rodičom informačný materiál o stredných školách cez edupage
- V rámci spolupráce s CPPPaP uskutočniť v deviatom ročníku psychologické vyšetrenie „profesijná orientácia“ podľa požiadaviek zákonných zástupcov

Október:

- Aktualizácia dát o žiakoch pre školské výpočtové stredisko na základe podkladov
- Zabezpečovať účasť žiakov na Burze povolání, na Dňoch otvorených dverí na SOŠ a gymnáziách
- Konzultácia s vyučujúcimi profilových predmetov o príprave žiakov na prijímacie pohovory
- V spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede – zrealizovať stretnutie s rodičmi a žiakmi
- Individuálne konzultácie so žiakmi 9. ročníka



November:

- Aktualizácia dát o žiakoch pre školské výpočtové stredisko podľa Harmonogramu prijímacieho pokračovania
- Neustály kontakt so žiakmi, ktorí sa stále nerozhodli pre výber SOŠ alebo gymnázia
- Venovať pozornosť žiakom, ktorí sa hlásia na školy s talentovými skúškami, (upozorniť na požiadavky talentových učebných a študijných odborov)
- Neustále dopĺňať propagačný materiál na web stránke školy
- Zabezpečiť účasť žiakov na akciách: Deň otvorených dverí na SOŠ a gymnáziách
- Zber podkladov a elektronické spracovanie Prihlášky pre Testovanie 9
- Zorganizovať exkurziu do závodu AUDI do Győru.

December:

- Pokračovať v konzultáciách so žiakmi a rodičmi
- Individuálne pohovory s rodičmi a žiakmi pri neadekvátnej voľbe povolania
- Konzultácie so špeciálnym pedagógom a rodičmi žiakov so ŠVVP o voľbe povolania
- Odoslať zo školskej agendy aktualizované záujmy žiakov, ktorí v aktuálnom školskom roku ukončia štúdium.
- Zorganizovať pre rodičov 9. ročníka rodičovské združenie aby sa stretli s riaditeľmi a zástupcami stredných škôl a gymnázií, a oboznámiť ich s kritériami prijatia na SOŠ a gymnáziá

Január:

- Oboznámiť vyučujúcich s aktuálnym stavom predbežného záujmu žiakov o štúdium na SŠ
- Konzultácie so žiakmi a rodičmi
- Aktualizácia dát o žiakoch pre školské výpočtové stredisko podľa Harmonogramu prijímacieho pokračovania
- Zorganizovať exkurziu do závodu Schindler, a.s. v Dunajskej Strede.



- Odoslať zo školskej agendy aktualizované záujmi, a polročné známky žiakov, ktorí v aktuálnom školskom roku ukončia štúdium.

Február:

- Zrealizovať administratívne práce pre prípravu Testovania 9 – 2027
- Zadministrovanie prihlášok žiakov na stredné školy
- Sledovať, kontrolovať a poskytnúť podporu pri podávaní prihlášok rodičom na SŠ a to do 28. februára na talentové a do 20 apríla na ostatné odbory
- Dbáť na dôslednú prípravu na Testovanie 9 a prijímacie pohovory z profilových predmetov

Marec:

- Zabezpečiť priebeh **Testovanie-9, a to:**
 - ✓ **17. marca z matematiky a maďarského jazyka a literatúry**
 - ✓ **18. marca zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry**
- Upozorniť podľa potreby žiakov a rodičov na náhradný termín Testovania -9, ktorý bude 31. 3. 2027
- Upozorniť žiakov a rodičov **na termíny talentových skúšok – ktoré budú prebiehať:**
 - **1. termín 22. 3. – 24. 3. 2027,**
 - **2. termín 31. 3. – 2. 4. 2027.**

Apríl:

- Zadministrovanie a **odoslanie prihlášok** žiakov na stredné školy po kontrole riaditeľa ZŠ, a to **do 20. apríla.**
- Zadministrovanie prihlášok žiakov na osemročné gymnáziá (podľa záujmu)

Máj:

- Upozorniť žiakov a rodičov na **termíny prijímacích skúšok – ktoré budú prebiehať:**



- **1. termín 3. 5. – 4. 5. 2027,**
- **2. termín 10. 5. – 11. 5. 2027.**
 - Evidovať výsledky žiakov na prijímacích pohovoroch po prvom kole, pomoc zákonným zástupcom pri neprijatí žiaka na SŠ
 - Poskytnúť informácie o voľných miestach na SŠ pre rodičov žiakov, ktorí neboli prijatí v 1 termíne.
 - Poskytnúť základné informácie o možnostiach ďalšieho štúdia pre rodičov a žiakov 8. ročníka

Jún:

- Zadministrovanie prihlášok žiakov na stredné školy – 2. kolo, ktoré bude zverejnené 6. 6. 2027
- Upozorniť žiakov a rodičov na **termíny prijímacích skúšok 2. kola– ktoré budú prebiehať: 22. 6. – 23. 6. 2027,**
- Evidovať výsledky žiakov na prijímacích pohovoroch po druhom kole, pomoc zákonným zástupcom pri neprijatí žiaka na SŠ
- Uzavrieť rozmiestnenie žiakov 9. ročníka
- Aktualizácia dát o žiakoch pre školské výpočtové stredisko podľa Harmonogramu prijímacieho pokračovania – žiaci 8. a 9. ročníka.
- Zorganizovať „Burzu škôl“ pre žiakov 7. a 8. ročníka, na ktorú sú pozvaní pedagógovia a študenti SŠ z okresu.
- Odoslať zo školskej agendy dáta (vstupné doklady) a predbežný záujem žiakov, ktorí budúci školský rok ukončia ZŠ.
- Vyhodnotiť celoročnú prácu – poskytnúť vyhodnocovaciu správu pre vedenie ZŠ.